

Hammerfest kommune
Hámmerfeastta suohkan

Økonomiplan 2027-2030

Samfunnsplanens handlingsdel

Kommunedirektørens forslag

Innhold

Kommunedirektørens innledning og prioriteringer	3
Organisering	7
Forslag til budsjettvedtak	10
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd	10
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd	11
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	11
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	12
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6	13
§ 5-7.Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser	14
Kommunal planstrategi	16
Klimabudsjett	17
Befolkningsutvikling	26
Investeringer i økonomiplanen	28
Kommunens tjenesteområder	41
Sentraladministrasjon	41
Oppvekst, kultur og velferd	51
Helse og omsorg	63
Teknisk, drift og eiendom	76

Kommunedirektørens innledning og prioriteringer

Arbeidet med budsjettet for 2027 og økonomiplanen har vært krevende. Økte kostnader, høy pris- og lønnsvekst og fortsatt betydelige renteutgifter legger et stort press på kommunens økonomi. Det har derfor vært utfordrende å finne nødvendig økonomisk dekning og få budsjettet i balanse.

Som oppfølging av kommunestyrets vedtak i juni er det i arbeidet med budsjett og økonomiplan er det lagt vekt på å skjerme kommunens lovpålagte tjenester. De foreslåtte nedtrekkene for 2027 er derfor i hovedsak vurdert innenfor oppgaver og tjenestetilbud som ikke er lovpålagte, og der det er mulig å endre tjenestetilbudet.

Kommunen har de siste årene iverksatt flere tiltak for å redusere utgiftene og tilpasse driften. Tiltakene begynner å gi effekt, men omstilling tar tid. Endringer i tjenester, organisering og bemanning må gjennomføres på en forsvarlig måte og i tråd med gjeldende lov- og avtaleverk.

Samtidig står kommunen overfor betydelige rekrutteringsutfordringer og mangel på kvalifisert arbeidskraft innen flere områder. Dette påvirker både tjenestene og kostnadsnivået og gjør omstillingsarbeidet mer krevende.

Det er likevel nødvendig å øke tempoet i omstillingen. Renteutgiftene er fortsatt høye. I 2025 utgjorde de om lag 130 millioner kroner, mens det for 2027 er beregnet renteutgifter på 142 millioner kroner, og de utgjør en betydelig belastning på kommunens økonomi.

Den økonomiske situasjonen er derfor fortsatt alvorlig. Budsjettet for 2027 er stramt, uten vesentlige økonomiske marginer eller reserver, og gir lite handlingsrom til å håndtere uforutsette utgifter.

Befolkningsutviklingen

Dersom vi ser på befolkningsendringene fra 2020-2026 på tall fra 1. juli hvert år, ser endringene slik ut:

Innbyggertall pr dato	Totalt	0-1 år	2-5 år	6-15 år	16-22 år		23-66 år	67-79 år	80-89 år	over 89 år	
01.07.2020	11 372	235	495	1 307		945	6 645	1 312	358	75	
01.07.2021	11 317	196	509	1 307		953	6 584	1 327	364	77	
01.07.2022	11 248	205	446	1 308		916	6 601	1 324	371	77	
01.07.2023	11 299	204	433	1 279		913	6 659	1 327	415	69	
01.07.2024	11 297	108	528	1 271		912	6 644	1 322	439	73	
		0 år	1-5 år	6-12 år	13-15 år	16-22 år	23-24 år	25-66 år	67-79 år	80-89 år	90 år og over
01.07.2025	11 346	89	510	864	399	952	283	6 410	1 305	461	73
01.07.2026	11 396	121	493	846	366	952	288	6 459	1 315	482	74
Endring 2020-26	24	- 114	- 2			7			3	124	- 1
Forventet utvikling 2050 (MMMM)	11 106										

Kilde: Statsbudsjettet, grønt hefte og SSB

Tabellen viser befolkningsutviklingen i Hammerfest kommune fra 2020 til 2026, samt forventet utvikling frem mot 2050.

Utviklingen preges av en nedgang i antall barn og unge, samtidig som andelen eldre øker. Dette innebærer at færre skal ivareta behovene til flere, noe som gir økt press på kommunens velferdstjenester – særlig innen helse og omsorg.

Samtidig står kommunen overfor betydelige utfordringer knyttet til rekruttering og det å beholde nødvendig kompetanse. Samlet sett understreker dette behovet for strukturelle endringer i organisasjonen og i måten kommunale tjenester produseres og leveres på.

Økonomiske føringer for perioden 2027–2030

Økonomiplanen bygger på følgende forutsetninger:

1. Rammetilskudd: Økning på 32,9 millioner kroner (6,5 %) i 2027, i tråd med forslag til statsbudsjett av 7. oktober 2026.
2. Skatteinntekter: Økning på 16,4 millioner kroner (2,7 %).
3. Tilskudd for ressurskrevende tjenester: Justert til 49 millioner kroner, basert på mer realistiske anslag for antall brukere.
4. Tilskudd for flyktninger: Nedjustert med 4,2 millioner kroner, basert på forventet bosetting av 65 flyktninger i 2027.
5. Lønnsvekst: Budsjettert med 4 %, tilsvarende 39 millioner kroner.
6. Prisvekst: Kalkulert til 2,7 % i løpet av 2027.
7. Pensjonsutgifter: Budsjettert til 164 millioner kroner i 2027.
8. Avdrag på lån: Økes til 102,8 millioner kroner (økning på 5 millioner). Det er over minimumsavdrag som er beregnet å være ca. 90 millioner
9. Renteutgifter: Budsjettert til 142,4 millioner kroner, med et gjennomsnittlig rentenivå på 5,29 %. Dette innebærer en økning på 17,8 millioner fra opprinnelig budsjett 2026.
10. Havbruksmidler: Budsjettert inntekter på 26,9 millioner kroner i 2027, 96,9 millioner i 2028, 26,9 millioner i 2029 og 96,9 millioner i 2030.
11. Overføring fra drift til investering: 3 millioner kroner i 2027.

Kommunale avgifter, eiendomsskatt og gebyrer

- Eiendomsskatt: Foreslås videreført uten endringer.
- Brukerbetalinger: Justeres med 3,4 %, i tråd med beregnet deflator.
- Selvkostområder: Justeres i henhold til utgiftsøkning og renteoppgang:
 - Vann: +10%
 - Avløp og slam: +1%
 - Renovasjon: +20%
 - Feieutgifter: +5%

Investeringer

Kommunedirektørens forslag til investeringsbudsjett basert på en videreføring av gjeldende økonomiplan med noen mindre justeringer

Budsjettet og økonomiplanen følger opp kommunestyrets vedtak om nye økonomiske handlingsregler og en tiårig plan for reduksjon av kommunens gjeld. Investeringsnivået er derfor tilpasset kommunens økonomiske handlingsrom, med tydelig prioritering av investeringene og mål om å begrense gjeldsveksten og belastningen fra renter og avdrag.

Totalt investeringsnivå er:

- 2027: 143 millioner kroner
- 2028: 68 millioner kroner
- 2029: 45,7 millioner kroner
- 2030: 44,5 millioner kroner

For 2027 foreslås det å sette av 3 millioner kroner fra drift. Det planlegges å ta opp lån på 92 millioner kroner for å finansiere investeringene, sammen med overføringer fra drift.

I tillegg foreslås det å fortsatt ta opp startlån på 90 millioner kroner for å styrke boligfinansieringen i kommunen, på samme nivå som tidligere år.

Tilpasning av tjenestenivå og økonomisk styring

For å sikre en kommuneøkonomi i balanse over tid er det ikke tilstrekkelig med enkeltstående innsparingstiltak. Det pågående omstillingsarbeidet må videreføres med et helhetlig og langsiktig perspektiv på hvordan kommunen er organisert, hvordan tjenestene leveres og hvordan ressursene brukes. Målet er å redusere driftsnivået over tid, samtidig som innbyggerne sikres gode og forsvarlige tjenester.

Arbeidet med å tilpasse kommunens tjenester og ressursbruk må derfor være en løpende del av kommunens økonomiske styring og omstillingsarbeid. Det innebærer kontinuerlige vurderinger av hvilke tjenester kommunen skal levere, hvilket nivå de skal ha, hvordan de skal organiseres og hvilken bemanning og kompetanse som er nødvendig.

Det videre arbeidet vil blant annet omfatte:

- reduksjon og omprioritering av aktiviteter og tjenester
- organisatoriske og strukturelle endringer
- vurdering av bemanning, arbeidstidsordninger og turnuser
- vurdering av kommunens bygningsmasse, herunder fortetting og samlokalisering av kontorarbeidsplasser, avvikling av lokaler og salg av bygg

Dette er et arbeid som må pågå over tid og inngå som en integrert del av kommunens ordinære styring, prioritering og omstilling.

KOSTRA-tall viser et relativt høyt utgiftsnivå på flere tjenesteområder. Det er behov for en nærmere analyse for å forstå årsakene og vurdere hvilket handlingsrom kommunen har for å redusere ressursbruken uten at det går på bekostning av forsvarlige tjenester.

Kommunestyret har gjennom nye økonomiske handlingsregler og en tiårig handlingsplan for gjeldsreduksjon lagt en tydelig retning for kommunens økonomiske utvikling. Budsjettet og økonomiplanen følger opp disse vedtakene ved å tilpasse investeringene til kommunens økonomiske handlingsrom og prioritere nye investeringer innenfor rammene som er vedtatt.

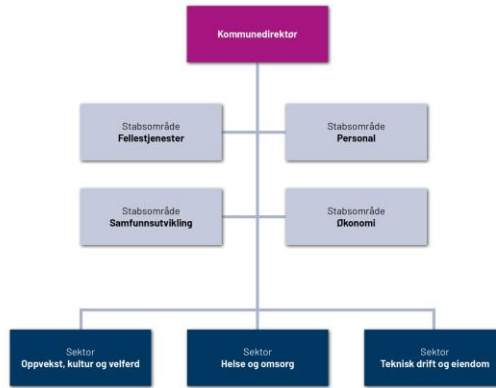
Hammerfest kommune har betydelige inntekter fra blant annet eiendomsskatt og havbruksfondet. Dette gir kommunen viktige inntekter og muligheter for utvikling, men reduserer ikke behovet for god økonomistyring og kontroll med den løpende driften.

Kommunen må over tid ha et driftsnivå som gir tilstrekkelig økonomisk handlingsrom og gjør oss bedre i stand til å prioritere nye tiltak og nødvendige investeringer i fremtiden.

Omstillingsarbeidet handler derfor ikke bare om innsparing, men også om å skape rom for framtidige prioriteringer. Det krever at vi vurderer tjenestenivå, organisering og ressursbruk, samtidig som investeringer og nye tiltak prioriteres ut fra kommunens samlede økonomiske kapasitet. Slik kan vi ivareta dagens tjenester og samtidig beholde muligheten til å utvikle Hammerfest videre.

Organisering

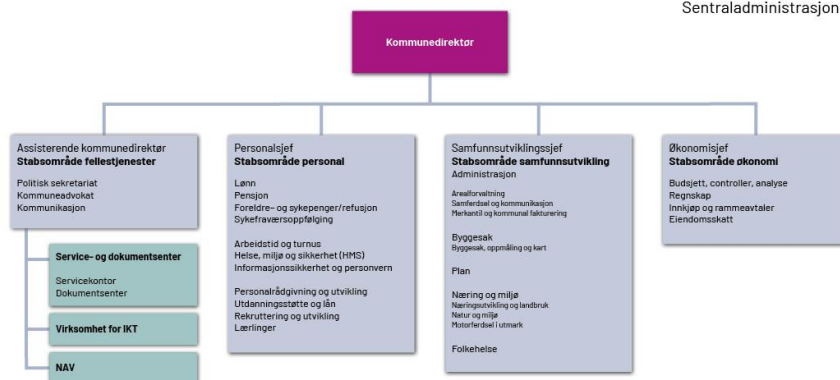
Administrativ organisering

Sist oppdatert: 14. mars 2025 13:28

Sentraladministrasjonen/ sentrale stabsfunksjoner

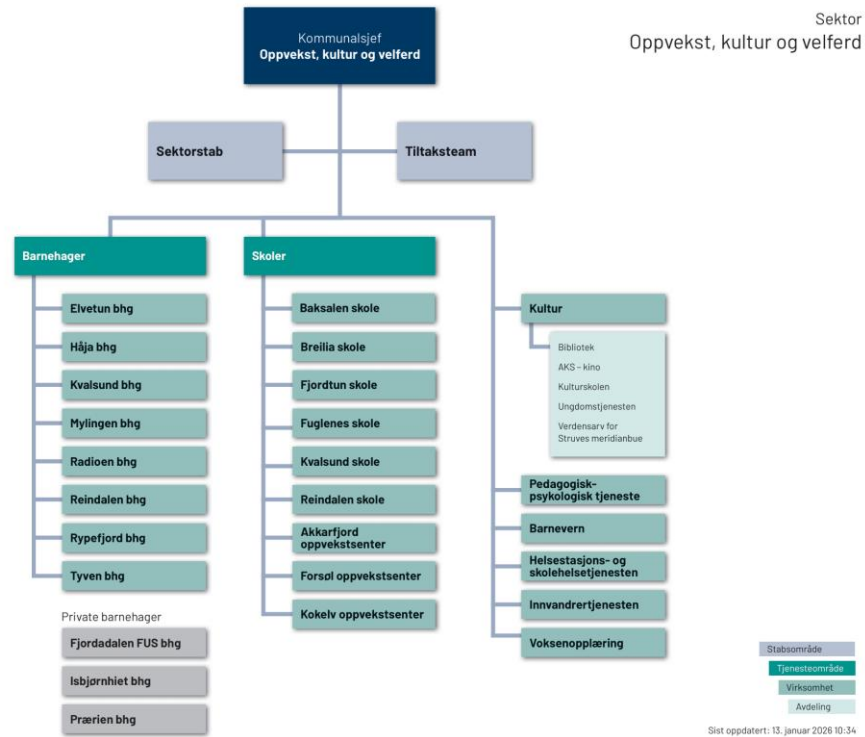
Stab: oppgaver og fagområder
Sentraladministrasjonen

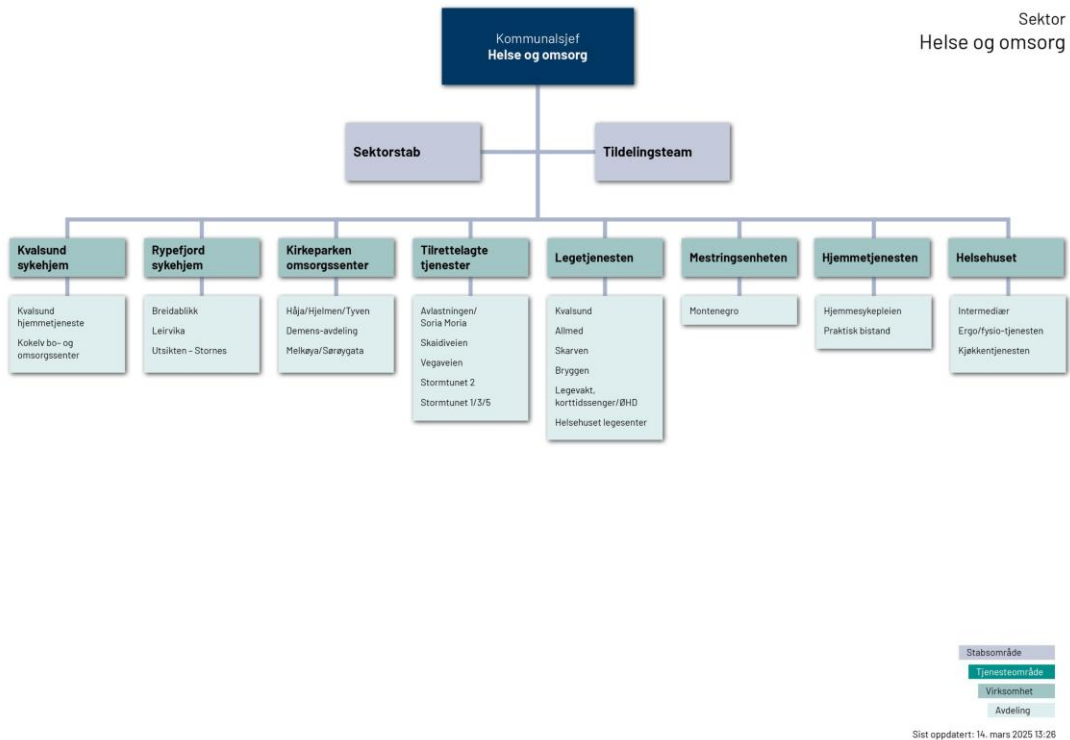
Stabsområde
Tjenestemåte
Virksomhet
Avdeling

Sist oppdatert: 24. oktober 2025 9:43

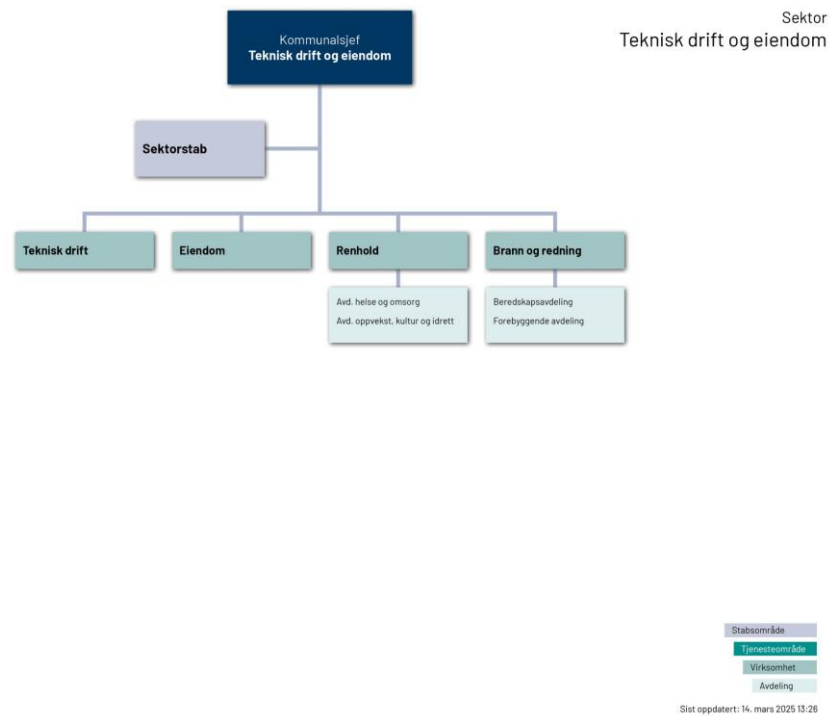
Sektor Oppvekst, kultur og velferd

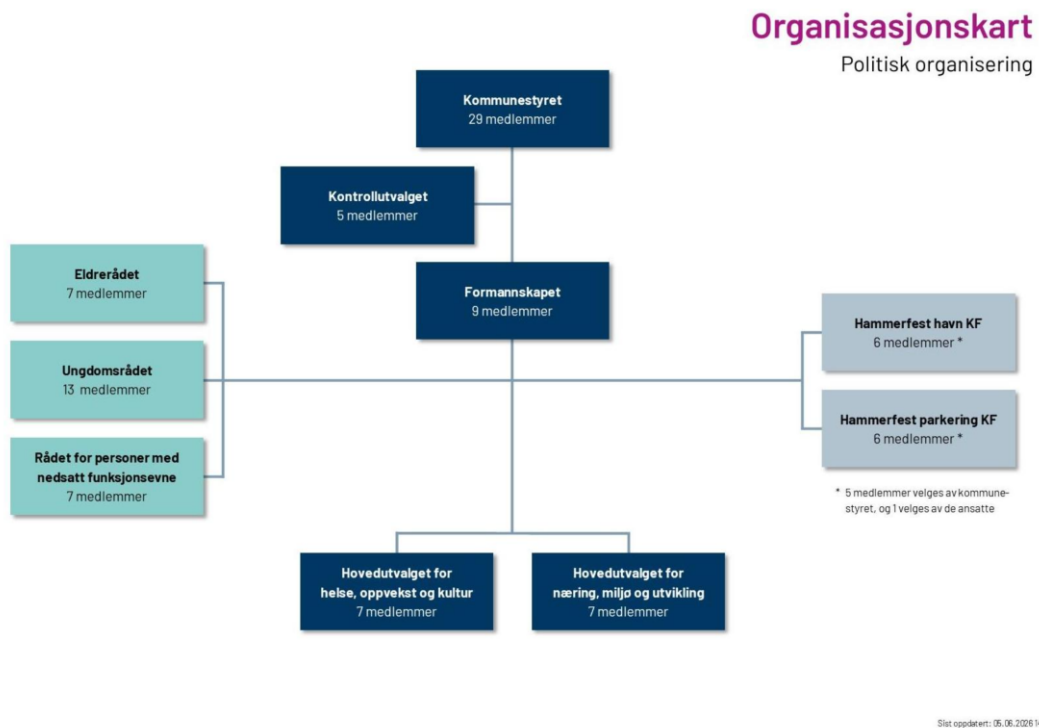
Sektor Helse og omsorg

Sektor Teknisk drift og eiendom

Politisk organisering

Forslag til budsjettvedtak

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	-603 902	-620 385	-620 385	-620 385	-620 385
Inntekts- og formuesskatt	-505 618	-538 592	-538 592	-538 592	-538 592
Eiendomsskatt	-218 035	-223 035	-223 035	-223 035	-223 035
Andre generelle driftsinntekter	-166 754	-95 220	-165 220	-95 220	-150 220
Sum generelle driftsinntekter	-1 494 309	-1 477 231	-1 547 231	-1 477 231	-1 532 231
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 227 152	1 268 819	1 256 212	1 256 039	1 255 489
Avskrivninger	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	1 227 152	1 268 819	1 256 212	1 256 039	1 255 489
Brutto driftsresultat	-267 156	-208 412	-291 020	-221 193	-276 742
Renteinntekter	-10 329	-16 329	-16 329	-16 329	-16 329
Utbytter	-3 061	-3 061	-3 061	-3 061	-3 061
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	124 630	142 431	142 348	142 033	142 033
Avdrag på lån	98 000	102 780	102 700	102 422	102 422
Netto finansutgifter	209 240	225 821	225 658	225 065	225 065
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-57 916	17 408	-65 362	3 872	-51 678
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	55 000	3 000	63 956	0	55 000
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	2 917	375	1 506	9 929	10 479
Bruk av disposisjonsfond	0	-20 783	-100	-13 801	-13 801
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	57 916	-17 408	65 362	-3 872	51 678
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Sentraladministrasjon	229 714	151 956	151 269	151 569	151 019
Oppvekst, kultur og velferd	471 054	473 219	472 679	470 611	470 611
Helse og omsorg	406 025	439 463	439 433	440 528	440 528
Teknisk, drift og eiendom	92 230	103 736	97 386	97 886	97 886
Skatt, ramme, øvrige tilskudd og lønnsoppgjør	28 925	101 237	96 237	96 237	96 237
Renter, avdrag, avslutning og investeringer	-1 043	-1 039	-1 039	-1 039	-1 039
Sum bevilgninger drift, netto	1 226 905	1 268 572	1 255 965	1 255 792	1 255 242
Herav:					
Netto renteutgifter og -inntekter	-247	-247	-247	-247	-247
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 227 152	1 268 819	1 256 212	1 256 039	1 255 489

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	143 050	68 000	45 700	44 500
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 559	4 559	4 559	4 559
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	147 609	72 559	50 259	49 059
Kompensasjon for merverdiavgift	-22 610	-5 600	-7 140	-900
Tilskudd fra andre	0	-2 000	-3 000	0
Salg av varige driftsmidler	-30 000	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-91 999	-1 003	-40 119	6 841
Sum investeringsinntekter	-144 609	-8 603	-50 259	5 941
Videreutlån	90 000	90 000	90 000	90 000
Bruk av lån til videreutlån	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000
Avdrag på lån til videreutlån	30 000	30 000	30 000	30 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
Overføring fra drift	-3 000	-63 956	0	-55 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-3 000	-63 956	0	-55 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027- 2030
Sentraladministrasjon					
Diverse mindre investeringer	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Reguleringsplan for Kvalsund sentrum	500	500	0	0	1 000
Reguleringsplan nye boligområder	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum Sentraladministrasjon	3 500	3 500	3 000	3 000	13 000
Oppvekst, kultur og velferd					
Sum Oppvekst, kultur og velferd	0	0	0	0	0
Helse og omsorg					
Sum Helse og omsorg	0	0	0	0	0
Teknisk, drift og eiendom					
Hovedplan vann og avløp	30 000	40 000	40 000	40 000	150 000
Trafikksikkerhetstiltak	200	200	200	200	800
Kollektivtiltak	300	300	300	300	1 200
Rehabilitering kommunale veier	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Ombygging og renovering av Kvalsund kommunehus	1 000	13 000	0	0	14 000
Opparbeidelse av boligområde (B20) i Indrefjorddalen	5 000	10 000	0	0	15 000
Rypefjord Marina- Utbyggingsavtale	7 100	0	1 200	0	8 300
Kommunehuset - investeringstiltak 2027	950	0	0	0	950
Ny brannstasjon	94 000	0	0	0	94 000
Sum Teknisk, drift og eiendom	139 550	64 500	42 700	41 500	288 250
Investeringer i varige driftsmidler	143 050	68 000	45 700	44 500	301 250

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027-2030
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027- 2030
Egenkapitalinnskudd KLP	4 559	4 559	4 559	4 559	18 237
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 559	4 559	4 559	4 559	18 237

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027-2030
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	147 609	72 559	50 259	49 059	319 487

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	-603 902	-620 385	-620 385	-620 385	-620 385
Innteks- og formuesskatt	-505 618	-538 592	-538 592	-538 592	-538 592
Eiendomsskatt	-218 035	-223 035	-223 035	-223 035	-223 035
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-171 770	-99 486	-169 486	-99 486	-154 486
Overføringer og tilskudd fra andre	-123 089	-121 197	-119 997	-119 997	-119 997
Brukerbetalinger	-39 265	-40 651	-40 651	-40 651	-40 651
Salgs- og leieinntekter	-197 475	-193 998	-194 298	-194 298	-194 298
Sum driftsinntekter	-1 859 155	-1 837 344	-1 906 444	-1 836 444	-1 891 444
Lønnsutgifter	983 069	1 019 285	1 019 660	1 014 499	1 014 199
Sosiale utgifter	178 074	164 383	159 506	159 259	159 259
Kjøp av varer og tjenester	361 132	375 922	366 916	368 699	368 449
Overføringer og tilskudd til andre	69 723	69 342	69 342	72 794	72 794
Avskrivninger	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	1 591 998	1 628 931	1 615 424	1 615 251	1 614 701
Brutto driftsresultat	-267 156	-208 412	-291 020	-221 193	-276 742
Renteinntekter	-10 329	-16 329	-16 329	-16 329	-16 329
Utbytte	-3 061	-3 061	-3 061	-3 061	-3 061
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	124 630	142 431	142 348	142 033	142 033
Avdrag på lån	98 000	102 780	102 700	102 422	102 422
Netto finansutgifter	209 240	225 821	225 658	225 065	225 065
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-57 916	17 408	-65 362	3 872	-51 678
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	55 000	3 000	63 956	0	55 000
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	2 917	375	1 506	9 929	10 479
Bruk av disposisjonsfond	0	-20 783	-100	-13 801	-13 801
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	57 916	-17 408	65 362	-3 872	51 678
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

§ 5-7.Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Oversikt over estimert kommunens gjeld og andre vesentlige forpliktelser til 31. desember 2026:

Produkt	Beløp	Antall lån	Rente	Løpetid (år)
3 mnd Nibor	198,3 mill.	7	5,50 %	25
Husbanken flytende	568,1 mill.	43	5,05 %	19
P.t. rente	765,5 mill.	21	5,50 %	25
Fastrente	349,1 mill.	3	4,64 %	27
Sertifikat (lån uten avdrag)	857,0 mill.	5	5,50 %	0,3
	2 738,1 mill.	79	5,29 %	19

|

Kassekreditt	50 mill.	1	6,45 %
--------------	----------	---	--------

Oversikt over estimert kommunens gjeld i perioden 2027-2030:

Type lån	2027	2028	2029	2030
Sertifikatlån	857 044 446	857 044 446	857 044 446	857 044 446
Husbanken	629 622 628	687 640 982	743 048 502	796 051 672
Investeringer	1 330 520 321	1 260 501 967	1 232 094 447	1 206 091 277
Sum gjeld	2 817 187 395	2 805 187 395	2 832 187 395	2 859 187 395

Oversikt over estimert avdrag og nye låneopptak i perioden 2027-2030:

	2027	2028	2029	2030
Avdrag på lån	103 000 000	103 000 000	103 000 000	103 000 000
Nye låneopptak	182 000 000	91 000 000	130 000 000	130 000 000

Oversikt av garantier stilt av Hammerfest kommune (31.12.2025):

Garantien er stilt for:	Type garanti	Beløp	Utløper
Hammerfest Havn KF	Kausjon	155 686 641	2047
Hammerfest Havn KF	Kausjon	329 492 600	2058
Hammerfest Havn KF	Kausjon	83 364 814	2058
Hammerfest Havn KF	Kausjon	91 849 662	2062
Hammerfest Havn KF	Kausjon	90 719 210	2063
Hammerfest Havn KF	Kausjon	38 500 000	2064
Hammerfest Havn KF	Kausjon	66 335 000	2065
Hammerfest Havn KF	Kausjon	16 871 281	2075
Hammerfest Arena AS	Kausjon	9 400 000	2050
Hammerfest Arena AS	Kausjon	31 000 000	2050
Sum garantier		913 219 208	

Oversikt over konserngjeld i kommunen (31.12.2024):

Konserngjeld	Beløp
Hammerfest kommunen	2 706 782 847
Hammerfest Parkering KF	166 533 080
Hammerfest Havn KF	902 633 640
	3 775 949 567

Kommunal planstrategi

Kommuneplanens samfunnsdel er Hammerfest kommunes overordnede styringsverktøy både politisk og administrativt. Den skal realiseres innenfor de ressurser, virkemidler og økonomiske rammer kommunen har til rådighet. De folkevalgte skal utøve en politikk hvor overordnede mål og strategier gir grunnlag for beslutninger som skal sikre et bærekraftig kommunesamfunn.

Som en del av kunnskapsgrunnlaget for samfunnsplanleggingen har Hammerfest kommune gjennom folkehelseoversikten identifisert fire prioriterte folkehelsesatsinger: **oppvekstmiljø, hverdagsaktivitet, relasjoner og likeverdige levekår**. Disse satsingene skal bidra til å fremme helse, trivsel og sosial bærekraft i hele befolkningen og skal legges til grunn for kommunens planlegging, tjenesteutvikling og prioriteringer på tvers av sektorer. Folkehelseperspektivet skal integreres i kommunens ordinære plan- og styringssystem og følges opp gjennom mål, strategier og tiltak i kommuneplan, temaplaner, handlingsdel og økonomiplan.

Plansystemet gir kommunedirektøren verktøy for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak. Kommuneplanens samfunnsdel er overordnet alle andre planer. Temaplaner skal bygge på gjeldende mål og strategier, og inneholde konkrete tiltak.

Prioriterte mål og strategier hentes inn i handlingsdelen/økonomiplan, og når handlingsdelen er vedtatt, skal tiltak realiseres gjennom delegering, oppfølging og rapportering. For å sikre en god styring skal det være et førende prinsipp at tiltak ikke kan gjennomføres før det er gitt prioritet og vedtatt i handlingsdelen. Årsrapport skal gjenspeile de samme mål, strategier og tiltak som er med i handlingsdelen. For å styrke planprosessen benyttes digitale verktøy som bidrar til effektiv støtte for årshjulet som inkluderer analyse, planlegging, budsjettering, rapportering og virksomhetsstyring.

[Åpne kommuneplanens samfunnsdel](#)

Planstrategi

Plan- og bygningsloven stiller krav om at kommunestyret innen et år etter konstituering skal vedta en kommunal planstrategi for valgperioden. Planstrategien er ikke en plan, men et verktøy som skal gi oversikt over kommunens planbehov i perioden.

Planstrategien for perioden 2024 - 2027 ble vedtatt av kommunestyret den 28.11.2024.

[Planstrategi for Hammerfest kommune](#)

Klimabudsjett

Klimabudsjett

Klimabudsjett for Hammerfest kommune 2027

Innledning

For å begrense den globale temperaturstigningen i tråd med Parisavtalen må store utslippskutt på plass før 2030 og i 2050 skal Norge være et lavutslippssamfunn. Dette betyr at det er behov for en stor samfunnsomstilling i kommunene framover. Hammerfest kommune står i en situasjon hvor vi skal både tilpasse oss framtidens klima, samtidig som vi skal gjøre det vi kan for å redusere lokale klimagassutslipp. I tråd med nasjonale føringer skal Hammerfest redusere klimagassutslippene med 50-55 % innenfor kommunens grenser innen 2030, sammenliknet med 2009-nivå (vedtatt i Klima- og miljøplan, 2022).

Kommunen skal gjennom klima- og energiplanlegging vurdere hvilke tiltak som er gunstige å utføre i samfunnet for å nærme seg en ambisiøs målsetting om reduserte utslipp av klimagasser, redusert forbruk av energi, samt omlegging til miljøvennlig energi. Dersom vi skal nå disse lokale målene, er vi også avhengig av samarbeid i storsamfunnet og at sentrale og store aktører trekker i samme retning.

Om Klimabudsjettet

Klimabudsjettet skal fungere som planens årlige handlingsdel for klimaområdet. Klimabudsjettet er en integrert del av kommunens handlings- og økonomiplan og er tenkt å følge årshjulet og rapporteringsrutiner på samme måte som budsjettet.

- Klimabudsjett er et styringsverktøy for å oppnå klimagassreduksjoner og andre vedtatte klimamål.
- Klimabudsjettet skal presentere tiltak for å redusere utslipp, anslått effekt av tiltakene og fordeler ansvaret for gjennomføringen.

Kommunen skal gjennom tiltak og endret drift bidra til reduksjon av klimagassutslipp, energieffektivisering og miljøvennlig energiomlegging. Hammerfest kommune er enda i oppstartfasen for dette arbeide og vil i hovedsak vektlegge de direkte utslippene innenfor kommunens egen drift, virksomheter og organisasjon.

Kommunens roller er mange og spenner vidt, men det er mange områder kommuner ikke råder direkte over. De største utslippskildene i vår kommune er olje og gasssektoren, samt transport på sjø. Troms og Finnmark fylkeskommune kjøper inn og drifter tjenester knyttet til kollektivtransport buss, hurtigbåter og ferger, og er dermed en sentral aktør hva gjelder utslippsreduksjon fra både sjøfart og også veitrafikk i kommunen. Videre, for å redusere klimagassutslipp fra industri eller i privat næringsliv i samme størrelsesorden som vi ønsker å se i samfunnet, er vi helt avhengige av at de private aktørene/næringslivet er ambisiøse i sitt klimaarbeid. Et mål om å redusere direkte klimagassutslipp i samfunnet med 50 prosent innen 2030 er urealistisk å oppnå kun gjennom kommunens rolle og virkemidler.

Om klimabudsjettet i kommunen

I kommuneplanens samfunnsdel for Hammerfest kommune 2021-2032 (vedtatt 28.10.21.) er det listet opp flere mål og strategier innenfor temaene klima og miljø. Blant annet at vi skal vurdere hensynet til klima- og natur i all planlegging og saksbehandling, samt videre å planlegge og gjennomføre innovative og lønnsomme energiltak i alle kommunale bygg og anlegg, for å nevne noe. I Klima- og miljøplan (KMP) som ble vedtatt i desember 2022 er det listet opp 23 oppdrag og tiltak som omhandler klima- og miljø. Disse ligger også til grunn for de foreslåtte tiltakene i dette budsjettet.

Klimabudsjettet skal presenterer tiltak for å redusere utslipp, fordele ansvaret for gjennomføringen samt antatt effekt av disse. Kommunen som egen virksomhet har enda ikke fått på plass egne utslippstall og beregninger av effekter av de foreslåtte tiltakene. Derfor er mulige utslippsreduksjoner (måltall) av de foreslåtte tiltakene ikke beregnet i pga. manglende datagrunnlag. Dette bør imidlertid følges opp de kommende årene.

Videre bør vi utarbeide en referansebane fram mot 2030 som viser hvordan de direkte utslippene i kommunen kan komme til å utvikle seg dersom det ikke gjøres utslippsreducerende tiltak. En referansebane er et overslag med betydelig usikkerhet. Det skal bl.a. tas hensyn til forventet befolkningsutvikling, teknologiutvikling og videre forventet økonomisk utvikling i kommunen. Det bør også igangsettes arbeid med å lage en tiltaksbane, samt målbare fram til 2030, hvor vi skal være i mål med 50% reduksjon i kommunens utslipp av klimagasser.

Økonomisk omstilling

Det er fortsatt behov for tilpasning av kommunens drift til de økonomiske rammene og tilgjengelige ressursene for å oppnå en bærekraftig økonomi. Kommunen arbeider med muligheter for endringer i driften og omstilling i hele organisasjonen.

Dette innebærer at det i de nærmeste årene vil være begrensede økonomiske ressurser tilgjengelig til særskilte klimatiltak. Oppdrag innenfor klimaområdet forutsettes derfor gjennomført innenfor eksisterende budsjettammer. En nedskalering av driften og reduserte budsjetter kan samtidig bidra til lavere direkte klimagassutslipp fra kommunens virksomhet.

Innføring av klimaledelse er et tiltak i kommunens vedtatte klima- og miljøplan 2022–2027 som foreløpig ikke er implementert. Klimaledelse handler i stor grad om organisering, prioriteringer og systematisk oppfølging av klima- og miljøarbeidet, og trenger ikke nødvendigvis å medføre økte økonomiske kostnader. I det videre omstillingsarbeidet vil det derfor være naturlig å vurdere hvordan klimaledelse kan integreres i kommunens eksisterende styrings- og rapporteringssystemer, som en del av oppfølgingen av vedtatt klima- og miljøplan.

Klimastatus- lokale utslippstall

De direkte klimagassutslippene fra Hammerfest kommune har endret seg de siste årene. De siste beregnede utslippstallene (Miljødirektoratet) er fra 2024 og viser at vi er langt fra utslippsmålene. Prosentvis endring fra 2023 til 2024 var en nedgang på 2,4 %. Utslippene fra Melkøya er den viktigste kilden for utslippene til kommunen, det er en liten nedgang på grunn av mindre produksjon av LNG på anlegget i 2024. Det er også registrert en økning i sektoren sjøfart, trolig som

følge av økt vedlikeholdsaktivitet på Melkøya og økt aktivitet på Polarbasen. Arbeidet med elektrifisering av Melkøya pågår nå, en aktivitet som bidrar til økning av klimagassutslippene. Prosjektet er antatt ferdigstilt innen 2030.

Utover datagrunnlaget fra Miljødirektoratet så har ikke kommunen egne utslippsberegninger for direkte utslipp fra egen drift, unntatt tallene fra SSB(KOSTRA).

Figur 1. Klimagassutslippene i Hammerfest kommune 2009 – 2024 (kilde: Miljødirektoratet)

Grafene viser registrerte klimagassutslipp (direkte utslipp) i Hammerfest kommune i tidsrommet 2009 – 2024, fordelt på 9 ulike sektorer i kommunen. De direkte utslippene av klimagassene karbondioksid (CO₂), metan (CH₄) og nitrogenoksid (N₂O) innen kommunens grenser var i 2024 på 973 134,5 CO₂-ekvivalenter, mot 987040,6 tonn i 2023. Prosentvis nedgang av totalutslippene fra 2023 til 2024 var på - 2,4 %.

Indirekte utslipp, det vil si klimagassutslipp knyttet til produksjon og transport av varer og tjenester som forbrukes i kommunen, er ikke inkludert i utslippsdataene.

Tabell 1. Sektorvise klimagassutslipp i utvalgte år (utslipp i antall tonn CO₂-ekvivalenter). Kilde Miljødirektoratet.

	2009	2015	2021	2022	2024
Industri, olje og gass	826460,00	1095515,00	91843.6	699252,30	853559,7
Oppvarming	6884.9	5285.4	3007.7	3769,80	3564,4
Energiforsyning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Veitrafikk	13415.7	13137.3	11516.8	13702,60	13854,9
Sjøfart	94153,00	94100,30	53408.5	74723,90	83805,9
Annen mobil forbrenning	3524.3	7042.2	5575.6	5309,90	7237,8
Jordbruk	8073.6	6572.4	6369.9	6534,60	6342,4
Luftfart	1352,7	1600,6	1210,6	1213,8	1180,1
Avfall og avløp	3856.8	3259.3	2241.7	2386,10	2022,9
Totalt	955533.9	1219015.1	174369.0	807285,1	973134,5

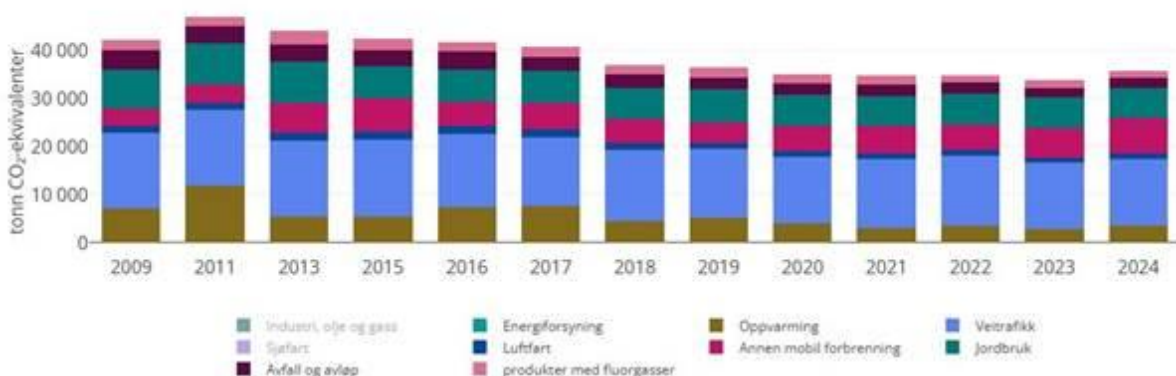
Dataene viser at utslippene på det jevne økte i perioden 2009 til 2015. Deretter er det relativt jevnt, men med en markant nedgang i utslippene i 2021 grunnet nedstengningen (pga. brannen) på Melkøya. Etter dette har igjen utslippene økt. Hoveddelen av utslipp i kommunen kommer fra olje- og gassektoren, samt skipsfart. Utslipp fra veitrafikk er tredje størst og hovedsakelig knyttet til personbiler og tunge kjøretøy.

I 2009 var utslippene totalt på 955533,9 tonn CO₂ mot 973134,5 i 2024. For klimamålene betyr det at ved 50 % reduksjon fra 2009 tallene, så må utslippene for Hammerfest være nede i 484 691,75 tonn i 2030.

Hos oss er som nevnt de største utslippskildene utenfor kommunens ansvarsområde. Tiltak og virkemidler i kommunens klimaplan vil imidlertid i hovedsak berøre virkemidler for kommunens egen virksomhet, drift og ansvarsområder.

Totalutslipp i 2024, pr. innbygger i kommunen var på 85,8. mot 87,3 tonn CO₂ ekv. i 2023, altså en liten nedgang. Utslippene pr innbygger i Hammerfest utenom industri, olje og gass i 2024 viste en økning i utslippene fra 2023 til 2024 (10,5 tonn i 2024 mot 9,2 tonn i 2023). Til sammenligning er utslippet per innbygger i 2023 i Alta på 4.6 tonn. Til sammenligning så har et lavutslippsamfunn et utslipp mellom ett til to tonn CO₂-ekvivalenter per innbygger per år.

Figur 2. Sektorvise utslipp unntatt sektorene industri, olje og gass samt sjøfart

Ved å ta bort de to sektorene som bidrar til med høyest utslipp i kommunen, så ser vi at veitrafikk og luftfart bidrar mest (våre utslipp ved flyreiser fra Alta/Lakselv er ikke med i datagrunnlaget), samt annen mobilforbrenning som innbefatter snøscooter, anleggsmaskiner og andre motordrevne redskaper. Når det gjelder sektoren avfall og avløp er det relativt stabilt de siste årene. Grafen viser også at mindre aktivitet i Industrien bidrar til reduksjoner også i de fleste andre sektorer.

Klimabelastningen fra kommunens drift og tjenesteproduksjon kommer som tidligere nevnt ikke frem i dette diagrammet, men dette bør undersøkes fremover, noe som også er foreslått som tiltak.

Hammerfest har ikke tall for klimafotavtrykket til kommunen som virksomhet og ikke gode nok tall for klimafotavtrykket til innbyggerne. Klimafotavtrykket innbefatter både direkte og indirekte utslipp.

Utslipp og opptak fra ulike naturtyper og arealbruk

Det er usikkerhet i de tilgjengelige tallene for arealbruksendringer og tilknyttede utslipp og opptak. Et slikt regnskapet kan imidlertid brukes som et kunnskapsgrunnlag for å redusere utslipp og øke opptak av klimagasser fra vår egen bruk av arealer, samt arealbruksendringer.

Tilgjengelige data beregnet av Miljødirektoratet viser at utslipp av klimagasser pga. utbygd areal i kommunen har økt fra 253 t. i 2010 til 398 t. i 2015. Beregninger viser også at opptak av klimagasser fra vann og myrer er redusert fra -2682 t. i 2010 til -2428 t. i 2015. Dette betyr at arealendringene/utbygging av arealer i kommunen har bidratt til at opptaket av klimagasser i kommunen er redusert. Det samme viser dataene for skog. Hvordan vi forvaltningen kommunens arealer påvirker derfor klimaregnskapet. Dette vil også gjelde for biologisk mangfold. Imidlertid er det i år gjennomført et myrrestaureringsprosjekt i Kokelvdaalen som vil bidra til mere binding og mindre utslipp av klimagasser på sikt.

Klimastatus og prioriteringer

Målsettingen om 50 % reduksjon i klimagassutslippet innen 2030 gjelder som tidligere nevnt for hele Hammerfestsamfunnet. Det imidlertid vanskeligere for kommunen å påvirke utslippsreduksjoner direkte i alle sektorer. Sentralt vil være å avgrense klimabudsjettet, se på hvilke systemgrenser budsjettet skal gjelde for, dvs. hele kommunens geografiske område eller f.eks. kommunens aktiviteter. Å utvikle gode tiltak og virkemidler i egen organisasjon og som kan gjennomføres er viktig for å kunne gi målbare resultater.

Utarbeidelse av ny mobilitetsstrategi er et tiltak som kan være avgjørende for framtidige utslipp fra transport ved at den kan påvirke hvilke framkomstmidler innbyggerne vil foretrekke. Å utarbeide klimakriterier for behandling av plansaker kan også ha stor betydning for framtidige utslipp fra Hammerfestsamfunnet.

Imidlertid har ikke kommunen på nåværende tidspunkt beregnet utslippseffekten av de ulike klimatiltakene som foreslås. Dette bør prioriteres i de neste årene for å bedre å kunne beregne effekten av prioriterte tiltak og virkemidler.

Anskaffelser bør gjennomføres med tydeligere miljøprofil. Dette er et stort satsningsområde for kommunen og gjelder anskaffelser av både varer og tjenester. Det bør jobbes med å utvikle indikatorer som skal gjøre det lettere å velge leverandører på bakgrunn av klimakrav. Fra og med 2027 bør det ved inngåelse av nye rammeavtaler kreves minimum 50 % fossilfrie transporttjenester.

Kommune har som vedtatt mål å redusere energiforbruket i kommunale bygg. Det er enda ikke vedtatt hvor mye som skal investeres i tiltak. Parallelt er det vedtatt at det må jobbes med oppgradering av energikilder, tradisjonelle ENØK-tiltak, kompetanseheving innenfor energiområdet og bedre drift av byggene våre (Samfunnsplanen).

Kommunen har imidlertid startet dette arbeide, bl.a. for å få et bedre datagrunnlag for utslippsdata og forbruk på våre eiendommer. Dette arbeidet bør prioriteres videre i 2026.

Å få status og tall på klimafotavtrykket for hammerfest kommune som virksomhet, fordelt på tjenesteområder og innkjøpsarter vil være viktig å prioritere nå. Det samme vil gjelde for Hammerfestinnbyggeren.

Mye skal til for å lykkes med å nå sine mål. Vi må blant annet ha lidenskap og troen på at vi skal få det til. Som regel trenger vi støtte fra andre. Men vi må også ha den rette innstillingen, det rette tankesettet i kommunens ledelse, ha det som gjør at vi er villige til å gjøre det som trengs for å endre oss og nå vedtatte mål.

Foreslåtte klimatiltak for 2027

Et klimabudsjett bør omfatte hele Hammerfestsamfunnet. Når utslippene skal reduseres er det derfor avgjørende å få med privat og frivilling sektor, andre offentlige myndigheter, og kommunens innbyggere for øvrig. I dette perspektivet bør kommunen være en bidragsyter og tilrettelegger, og ikke nødvendigvis alltid utøver eller eier av tiltak. Tiltakene fremover bør derfor utvikles med tanke på å få med aktører innen sjøfart, bygg og anlegg, industri og luftfart, samt transport. I tillegg er det helt avgjørende at kommunen går foran og viser hvordan utslippene skal kuttes i egen virksomhet, dersom forventningene som rettes mot andre virksomheter skal oppleves som rimelig og legitime.

I Kommuneplanens samfunnsdel samt Klima- og miljøplanen er det en rekke strategier og oppdrag som bør følges opp. De foreslåtte klimatiltak bygger i hovedsak på disse og er i vesentlig grad tiltak innenfor kommunens virksomhet. Tiltakene krever i utgangspunktet ikke ekstra finansiering, men er en del av den vanlige planbehandlingen.

Beskrivelse av foreslåtte klimatiltak:

Tiltakene er valgt med bakgrunn i kommuneplanens samfunnsdel for Hammerfest kommune 2021–2032 og kommunens Klima- og miljøplan 2022–2027.

Det er valgt å videreføre klimatiltakene fra 2026, ettersom arbeidet med flere av tiltakene foreløpig ikke har kommet tilstrekkelig i gang. Videreføring av tiltakene skal bidra til kontinuitet og legge til rette for at allerede vedtatte prioriteringer kan følges opp og gjennomføres i kommende planperiode.

1. Få på plass klimaledelse i kommunen:

Det skal etableres en kommunal tverrfaglig klima- og miljøgruppe. Gruppa skal ha fokus på bl.a. bedre ressursutnyttelse, redusert forbruk, økt ombruk og deleløsninger. Dette vil måtte gjelde for alle sektorer. En viktig oppgave blir også å få på plass et bedre datagrunnlag for kommunen for å beregne effekter av tiltak for å nå vedtatt klimamål.

Ansvar: Kommunedirektør

2. Aktiv forvaltning av kommunal bygningsmasse:

Få på plass energiregnskap for alle kommunens eiendommer og formålsbygg med målsetting å gjennomføre innovative og lønnsomme energitiltak både ved nybygg og rehabilitering, samt vurdere salg av eiendommer.

Det brukes mye energi i kommunale tjenestebygger og det skal hele tiden jobbes med å redusere dette forbruket. Det kan innebære innføring av energispareprosjekter, installering av ny energikilde, etterisolering, varmegjenvinning eller andre ting. Dette inkluderer også opplæring av vaktmestere og annet personell. Sette et mål for % reduksjon i energiforbruk innen 2030.

Ansvar: Teknisk drift og eiendom

3. Utskifting av fossile tjenestebiler:

Følge opp målsettingen om en større andel elbiler. Kommunen har et stort antall fossile biler og det bør lages en plan for utfasing av disse innen 2030.

Ansvar: økonomiavdelingen

4. Igangsette arbeidet med å beregne klimafotavtrykk:

Det bør utvikles/beregnes et klimafotavtrykk for kommunens drift samt klimafotavtrykket for Hammerfestinnbyggeren. En oversikt over klimagassutslipp på ulike tjenesteområder og innkjøpsarter vil bidra til å kunne iverksette mere effektive klimatiltak fremover. Se på muligheten for å få på plass forbruksbaserte data for innbyggerne ved f.eks. en forbrukerundersøkelse.

Ansvar: Samfunnsutvikling

5. Følge opp innkjøpsrutinene og miljøkrav:

Utvikle praksisen for innkjøp og anskaffelser, sikre mest mulig effektiv ressursbruk, vurdering av rammeavtaler, legge til rette for lokale innkjøp og lokale ringvirkninger, bærekraft og gjenbruk. I alle innkjøps- og anbudsprosesser skal det vurderes hvilke miljøkrav som er relevante for den enkelte anskaffelse. I forbindelse med planprosesser skal kommunen gå aktivt inn og sikre klimakrav i reguleringsplaner og andre planer.

Ansvar: Innkjøpsavdelingen/økonomi/planavdelingen

6. Dialog med næringslivet:

Klima vektlegges som et sentralt tema ved dialogen rundt næringsutviklingen i kommunen. Økt samarbeidet med lokalt næringsliv om effektive utslippskutt vil være en del av dette arbeidet.

Ansvar: Næring og miljø.

7. Fortsatt prioritere urban dyrking:

Fortsette prosjektet med lokalt matdyrkeprosjekt sommeren 2027. Øke tilretteleggingen for dyrking og involvere flere i arbeidet. Kartlegging og bevaring av matjord bør også prioriteres. Støtte initiativer for lokal matproduksjon og et mer bærekraftig matforbruk.

Ansvar: Næring og miljø.

8. Tilrettelegge for sykkel, gange kollektivtransport:

Dette tiltaket inkluderer ikke bygging av ny sykkelvei, men all annen fysisk tilrettelegging for å bedre tilgjengelighet og trafiksikkerhet for gående og syklende. Tettere dialog med fylkeskommunen mht. kollektivtransport og distriktsruter

Ansvar: Teknisk drift, Næring- og miljø.

9. Større fokus på forsøpling og plast:

Fortsette med å støtte tiltak mot forsøpling og jobbe for å bli en plastfri kommune. Bidra til å igangsette og støtte strandryddinger i kommunen.

Ansvar: Teknisk drift, Næring- og Miljø.

10. Arbeide aktivt med avfall og renovasjon

Kommunen skal være en pådriver for miljøvennlig forbruk og sirkulær økonomi, med fokus på gjenvinning, gjenbruk og redusert avfallsmengde. Følge opp pågående arbeid i samarbeid med Finnmark ressurselskap. Gjennomføre dialog med næringslivet hvor avfallshåndtering skal være tema.

Ansvar: Næring- og miljø.

Ordforklaring klimabudsjett:

CO2-ekvivalent er en enhet som brukes i klimagassregnskap. Enheten tilsvarer den effekten en gitt mengde (som regel et tonn) CO2 har på den globale oppvarmingen over en gitt tidsperiode (som regel 100 år). De øvrige drivhusgassene har et sterkere oppvarmingspotensial enn CO2, og utslipp av disse gassene omregnes derfor til CO2-ekvivalenter for å være sammenlignbare.

Direkte utslipp for en kommune vil si de utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grenser.

Indirekte utslipp er utslipp som skjer utenfor kommunegrensen som en konsekvens av forbruk av varer og tjenester innenfor kommunegrensen. Et eksempel på indirekte utslipp kan være utslipp i forbindelse

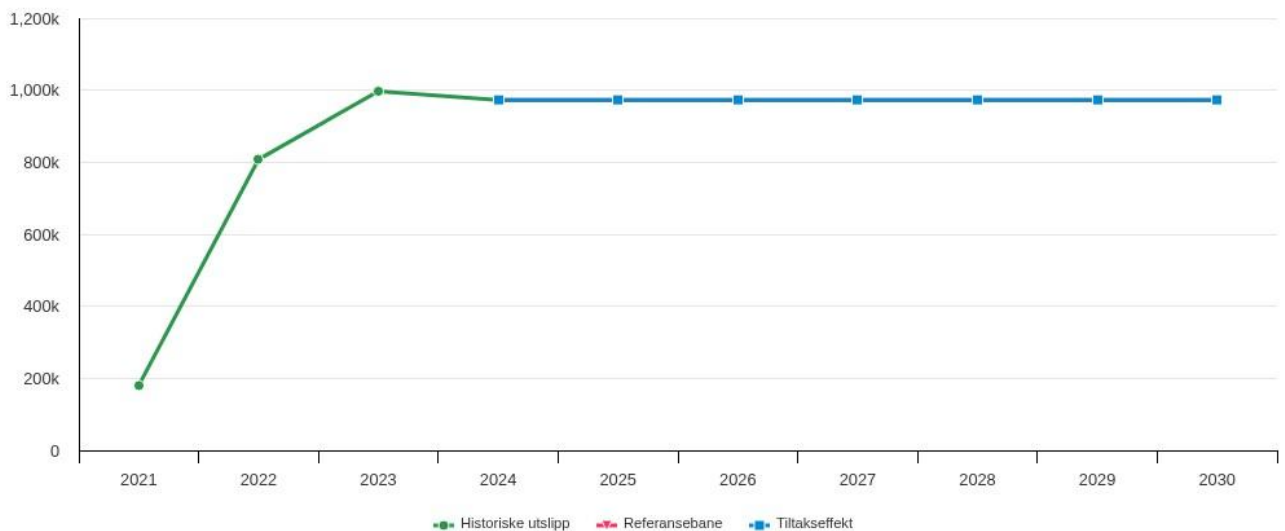
med produksjon av en vare som produseres utenfor kommunens grenser, men som forbrukes av kommunen.

Klimafotavtrykk er en beregning av den totale klimapåvirkningen – både direkte og indirekte utslipp- for eksempel et land, en person eller en kommune.

En **referansebane** er en framskrivning av utslipp som skyldes forhold utenfor klimabudsjettet, slik som befolkningsvekst, teknologiutvikling og økonomiske konjunkturer, samt statlig iverksatt klimapolitikk. Sett i sammenheng med kommunens utslippsmål, viser referansebanen hvor store utslipp kommunen må kutte i løpet av de neste årene for å nå sitt utslippsmål. Den er et overslag med betydelig usikkerhet, og kan kun gjenspeile de faktorene og antakelsene som er tatt med i beregningene.

Klimagassutslipp (graf)

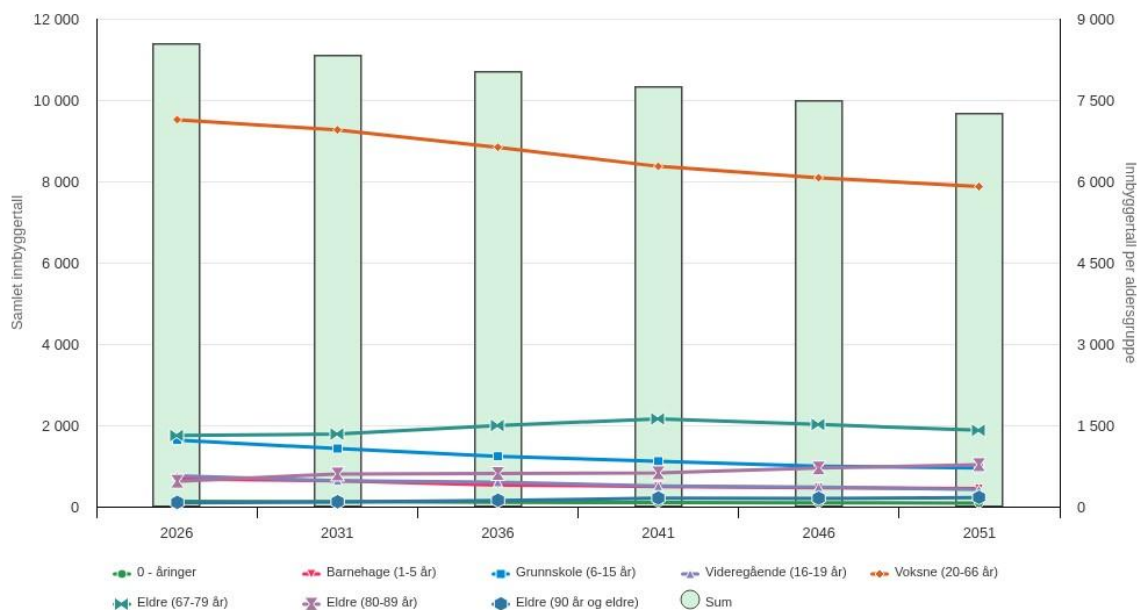
Grafen vises i tonn CO₂-ekvivalenter

Befolkningsutvikling

Demografi

Befolkningsprognose

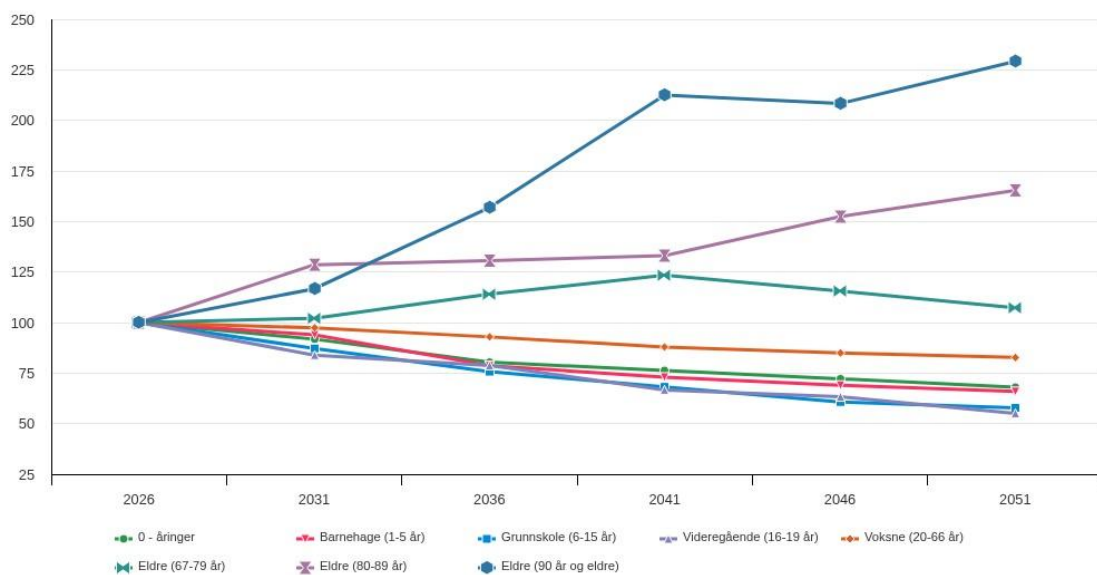
	2026	2031	2036	2041	2046	2051
0 - åringer	97	89	78	74	70	66
Barnehage (1-5 år)	507	476	399	370	350	334
Grunnskole (6-15 år)	1 228	1 071	929	837	745	710
Videregående (16-19 år)	570	478	449	380	361	314
Voksne (20-66 år)	7 138	6 949	6 629	6 276	6 066	5 903
Eldre (67-79 år)	1 311	1 338	1 495	1 618	1 515	1 407
Eldre (80-89 år)	468	602	611	623	713	774
Eldre (90 år og eldre)	72	84	113	153	150	165
Total	11 391	11 087	10 703	10 331	9 970	9 673

Prognose type : Lav nasjonal vekst

Prognose periode : 25

Prognose vekst

Grafen er i prosent

	2026	2031	2036	2041	2046	2051
0 - åringer	100,0 %	91,8 %	80,4 %	76,3 %	72,2 %	68,0 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	93,9 %	78,7 %	73,0 %	69,0 %	65,9 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	87,2 %	75,7 %	68,2 %	60,7 %	57,8 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	83,9 %	78,8 %	66,7 %	63,3 %	55,1 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	97,4 %	92,9 %	87,9 %	85,0 %	82,7 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	102,1 %	114,0 %	123,4 %	115,6 %	107,3 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	128,6 %	130,6 %	133,1 %	152,4 %	165,4 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	116,7 %	156,9 %	212,5 %	208,3 %	229,2 %
Total	100,0 %	97,3 %	94,0 %	90,7 %	87,5 %	84,9 %

Prognose type : Lav nasjonal vekst

Prognose periode : 25

Investeringer i økonomiplanen

Innledning

Kommunestyret vedtok i sak 108/26 at kommunedirektøren skal legge frem en samlet prioritering av kommunens investeringsprosjekter, herunder en vurdering av konsekvenser ved utsettelse eller gjennomføring av de enkelte investeringene. Under følger investeringer i prioritert rekkefølge med tilhørende vurderinger.

1. Ny brannstasjon Storsvingen

Brannstasjonen er et igangsatt investeringsprosjekt som skal slutføres i 2027. Prosjektet kan ikke utsettes. Ved gjennomføring innfris krav fra Arbeidstilsynet knyttet til arbeidsmiljø og særskilte krav til ren og skitten sone.

Konsekvens ved utsettelse:

- risiko for manglende oppfølging av krav fra Arbeidstilsynet
- fortsatt utilfredsstillende arbeidsmiljøforhold
- økte kostnader og kontraktsmessige konsekvenser ved stans/endring av et igangsatt prosjekt
- forsinket realisering av et bygg som er tilpasset dagens krav til brann- og redningstjenesten

Ved gjennomføring: kravene ivaretas, arbeidsmiljøet forbedres og igangsatt prosjekt ferdigstilles som planlagt.

2. Hovedplan vann og avløp

Hovedplan for vann og avløp vedtas høsten 2026. Anbefalingen er å trappe opp investeringsnivået til sentral infrastruktur og installasjoner til 30 mill. kroner i 2027 og deretter 40 mill. kroner årlig i økonomiplanperioden. Investeringene er viktige for å opprettholde sikker vannforsyning og forsvarlig avløpshåndtering.

Konsekvens ved utsettelse/reduksjon:

- økende vedlikeholdsetterslep
- større risiko for driftsforstyrrelser, lekkasjer og akutte reparasjoner
- investeringer kan bli dyrere dersom nødvendige tiltak skyves fram i tid
- redusert forutsigbarhet i fornyelsen av kritisk kommunal infrastruktur
- økt risiko for at akutte tiltak må prioriteres foran planlagt utskifting

Ved gjennomføring: gir en mer planmessig fornyelse av kritisk infrastruktur og reduserer risikoen knyttet til aldrende anlegg.

3. Kommunehuset – investeringstiltak 2027

Endring av vannbrett og takrenneløsning skal hindre etablering av krykkjer. Tak og ventilasjonsanlegg er skiftet, men fugleetablering på vindusbrett er fortsatt en utfordring for arbeidsmiljøet.

Konsekvens ved utsettelse:

- arbeidsmiljøproblemene videreføres
- behov for midlertidige tiltak kan fortsette
- i ytterste konsekvens kan berørte arbeidsplasser eller tjenester måtte flyttes
- eventuell midlertidig lokalisering kan medføre merkostnader og mer fragmenterte tjenester

Ved gjennomføring: reduseres risikoen for krykkjeetablering og for at arbeidsmiljøsituasjonen utløser behov for flytting av ansatte og tjenester.

4. Opparbeidelse av boligområde B20 i Indrefjorddalen

Når innsigelsene mot reguleringsplanen er løst eller trukket, fremstår B20 som boligområdet som raskest kan bringes fram til utbygging.

Konsekvens ved utsettelse:

- lengre tid før kommunen kan tilby nye byggeklare tomter for eneboliger
- redusert boligtilbud kan påvirke muligheten for boligbygging og bosetting
- kommunen får mindre handlingsrom dersom boliggetterspørselen øker
- senere opparbeidelse kan medføre at øvrig planlegging og boligpolitikk også forskyves

Ved gjennomføring: kommunen får et større tilbud av byggeklare boligtomter og bedre beredskap for framtidig boliggetterspørsel.

5. Reguleringsplan for Kvalsund sentrum

I takt med framdriften i Nussirs gruveprosjekt i Repparfjord er det behov for å prioritere planarbeidet i Kvalsund sentrum. Området omfattes av flere planer som bør revideres og samordnes.

Konsekvens ved utsettelse:

- eksisterende planverk kan gjøre ønsket utvikling vanskeligere og mer tidkrevende
- kommunen kan få mindre handlingsrom til å møte eventuelle nye bolig-, nærings- og tjenestebehov
- enkelttiltak kan bli avhengige av dispensasjoner eller egne planprosesser
- kommunen kan komme på etterskudd dersom utviklingstakten i området øker

Ved gjennomføring: kommunen får et samlet og oppdatert plangrunnlag som gir større forutsigbarhet for kommune, innbyggere og utbyggere.

6. Reguleringsplaner for nye boligområder

Kommunen må løpende legge til rette for nye boligområder gjennom arealplanlegging og reguleringsplaner.

Konsekvens ved utsettelse:

- lengre ledetid før nye boligområder blir byggeklare

- redusert tilgang på nye boligtomter
- mindre fleksibilitet ved endringer i boligbehov og befolkningsutvikling
- risiko for at kommunen må starte planprosesser først når behovet allerede har oppstått

Ved gjennomføring: kommunen opprettholder en reserve av framtidige boligområder og får større fleksibilitet i boligpolitikken.

7. Diverse mindre investeringer

Midlene benyttes blant annet til løpende utskifting av kommunens bilpark. Flere tjenester er avhengige av tjenestebiler, blant annet hjemmetjenesten, eiendom og barnevernet.

Konsekvens ved redusert investering/utsettelse:

- bilparken får høyere gjennomsnittsalder
- risiko for økte vedlikeholds- og reparasjonskostnader
- mindre driftssikkerhet og større risiko for driftsavbrudd
- tjenester som er avhengige av kjøretøy kan få redusert fleksibilitet
- utskifting kan etter hvert bli mer konsentrert til enkelte år og dermed gi større investeringsbehov senere

Ved gjennomføring: gir planmessig utskifting og bidrar til driftssikkerhet og forutsigbare rammer for tjenestene.

8. Rehabilitering kommunale veier

Investeringene omfatter opprusting av kommunale veier og bruer i tråd med vedtatt handlingsplan.

Konsekvens ved utsettelse:

- økt vedlikeholdsetterslep
- ytterligere forringelse av vei- og brutilstand
- mindre tiltak kan utvikle seg til mer omfattende rehabiliteringsbehov
- økte framtidige kostnader og større behov for akutte tiltak
- redusert framkommelighet og trafikkikkerhet der standarden blir dårlig

Ved gjennomføring: bidrar til å bevare eksisterende infrastruktur, følge vedtatt handlingsplan og redusere risikoen for større framtidige rehabiliteringsbehov.

9. Trafikksikkerhetstiltak

Investeringene omfatter ulike tiltak for å bedre sikkerheten for myke trafikanter og sikre forsvarlig trafikkavvikling.

Konsekvens ved utsettelse:

- identifiserte risikoforhold blir stående lenger

- tiltak for barn, gående og syklende blir forsinket
- kjente trafikksikkerhetsutfordringer kan måtte håndteres med midlertidige løsninger

Ved gjennomføring: reduseres identifiserte trafikksikkerhetsrisikoer, og forholdene for gående, syklende og øvrige trafikanter forbedres.

10. Kollektivtiltak

Investeringene omfatter blant annet opprusting av busskur og bussholdeplasser.

Konsekvens ved utsettelse:

- økt vedlikeholdsetterslep
- redusert standard og tilgjengelighet ved holdeplassene
- dårligere forhold for kollektivbrukerne, særlig knyttet til værbeskyttelse og venteforhold

Ved gjennomføring: gir bedre standard og tilgjengelighet og gjør kollektivtilbudets fysiske infrastruktur mer attraktiv og funksjonell.

11. Ombygging og renovering av Kvalsund kommunehus

Investeringen omfatter ombygging av 1. etasje for å samle legeskontor, helsestasjon, jordmor og eventuelt fysioterapi i et innbyggersentrum. Flytting vil samtidig frigjøre areal som senere kan benyttes til utvidelse av Kvalsund sykehjem. Det er per i dag ikke behov for slik utvidelse, og det er heller ikke avsatt investeringsmidler til dette.

Konsekvens ved utsettelse:

- dagens lokalisering av tjenestene videreføres
- ønsket samling av innbyggertjenester realiseres ikke
- arealer ved sykehjemmet frigjøres ikke, men siden det ikke foreligger et aktuelt utvidelsesbehov, har dette begrenset konsekvens på kort sikt
- prosjektet kan eventuelt vurderes på nytt når behovet for samlokalisering eller sykehjemskapasitet blir mer aktuelt

Ved gjennomføring: gir et mer samlet tjenestetilbud i Kvalsund sentrum, økt aktivitet i kommunehuset og større framtidig arealfleksibilitet rundt sykehjemmet.

Bundne investeringer

Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen er forpliktet til å skyte inn egenkapital som del av pensjonsordningen.

Konsekvens: Dette er i praksis ikke et ordinært prioriterbart investeringsprosjekt. Beløpet følger kommunens forpliktelser knyttet til pensjonsordningen og bør derfor synliggjøres som bundet investering fremfor å rangeres sammen med de øvrige prosjektene.

Utbyggingsavtale Rypefjord Marina

Kommunen har inngått utbyggingsavtale med Rypefjord Marina AS om infrastruktur som kommunen skal overta og drifte etter utbygging.

Konsekvens ved manglende gjennomføring: Kommunens økonomiske og øvrige forpliktelser må vurderes opp mot den inngåtte avtalen.

Investeringsstabell for kommunen samlet

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Investeringsprosjekter					
Renter, avdrag, avslutning og investeringer					
Egenkapitalinnskudd KLP	4 559	4 559	4 559	4 559	18 237
Sum Renter, avdrag, avslutning og investeringer	4 559	4 559	4 559	4 559	18 237
Sum	4 559	4 559	4 559	4 559	18 237

Andre investeringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Investeringsprosjekter					
Sentraladministrasjon					
Diverse mindre investeringer	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Reguleringsplan for Kvalsund sentrum	500	500	0	0	1 000
Reguleringsplan nye boligområder	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum Sentraladministrasjon	3 500	3 500	3 000	3 000	13 000
Teknisk, drift og eiendom					
Kollektivtiltak	300	300	300	300	1 200
Kommunehuset - investeringstiltak 2027	950	0	0	0	950
Ny brannstasjon	94 000	0	0	0	94 000
Ombygging og renovring av Kvalsund kommunehus	1 000	13 000	0	0	14 000
Opparbeidelse av boligområde (B20) i Indrefjorddalen	5 000	10 000	0	0	15 000
Rehabilitering kommunale veier	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Rypefjord Marina- Utbyggingsavtale	7 100	0	1 200	0	8 300
Trafikksikkerhetstiltak	200	200	200	200	800
Sum Teknisk, drift og eiendom	109 550	24 500	2 700	1 500	138 250
Sum	113 050	28 000	5 700	4 500	151 250

Selvkost

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Investeringsprosjekter					
Teknisk, drift og eiendom					
Hovedplan vann og avløp	30 000	40 000	40 000	40 000	150 000
Sum Teknisk, drift og eiendom	30 000	40 000	40 000	40 000	150 000
Sum	30 000	40 000	40 000	40 000	150 000

Renter, avdrag, avslutning og investeringer

Andre investeringer

Sentraladministrasjon

Diverse mindre investeringer

Investeringsområde brukes i hovedsak til utskifting av biler, samt mindre investeringer som oppstår i løpet av året.

Det er meldt inn større behov for utskifting av kommunens biler i perioden, spesielt i hjemmetjenesten

Reguleringsplan for Kvalsund sentrum

Reguleringsplanarbeid i henhold til vedtatt regulerings- og utbyggingsprogram for boliger. Ved oppstart av Nussir er det forventet en betydelig økt etterspørsel etter boligtomter i Kvalsund, og det er samtidig behov for en mer helhetlig plan for de sentrumsnære områdene i Kvalsund. Ved å sette dette tiltaket opp med oppstart i 2027, medfører det samtidig at reguleringsplan for Skaidi skyves til oppstart i 2028.

Reguleringsplan nye boligområder

For å sikre at Hammerfest har tilstrekkelig tilgang på nye boligtomter utarbeides det anslagsvis en reguleringsplan pr. år i kommunal regi, med utgangspunkt i den til enhver tid gjeldende kommuneplanens arealdel og delplan for Hammerfest/Rypefjord.

Teknisk, drift og eiendom

Kollektivtiltak

Denne belyser tilstanden på veier og bruer og er basert på vedtatt virksomhetsplan vei 2020-2027 som inneholdt handlingsplan til 2024. I tillegg er tilstandsrapport Vei og bruer i distriktet, behandlet i 2023, en del av saksgrunnlaget. Saken vil vise administrasjons vurderinger knyttet til prioritering og angi økonomiske rammer for 2026 og 2027. Deretter skal hele planen revurderes.

Kommunehuset - investeringstiltak 2027

Kommunehuset - investeringstiltak 2027

1. Skråstilling av vannbrett på vinduer i 2., 3. og 4. etasje

Ombygging av 67 vannbrett for å endre utformingen og funksjonen. Hensikten er å hindre at måker får muligheten til å etablere seg på vannbrettene, og dermed redusere fugleforurensning og belastningen på arbeidsmiljøet.

2. Tiltak på takrenner

Det er takrenner på bygget i dag. Det planlegges å etablere en løsning som hindrer måker i å få tilgang til takrennene og etablere seg der. Tiltaket innebærer ikke arbeid eller utskifting av selve takrennene. Løsningen er foreløpig under utredning, og endelig utforming er ikke fastlagt.

3. Ombygging og etablering av ventilasjonskanaler i deler av 1. og 2. etasje

Etter ombygginger og endringer i rominndelingen gjennom årene mangler det ventilasjonskanaler i deler av lokalene. Tiltaket gjelder derfor en ombygging av ventilasjonsanlegget for å tilpasse det til dagens rominndeling og sikre ventilasjon i berørte arealer.

Ny brannstasjon

Nåværende brannstasjon har omfattende avvik som ikke lar seg lukke i dagens lokaler. Planlagt etablering av ny brannstasjon er i full gang, enten som frittstående bygg eller som en del av et beredskapssenter på Storsvingen.

Investeringsprosjektet er foreslått påbegynt i 2025.

Ombygging og renovering av Kvalsund kommunehus

Ombygging og renovering av Kvalsund kommunehus

“Som følge av sak KS 52/23 Innbyggersentrum i Kvalsund”;

Økonomiplan 2025-2028 med oppdatert budsjett for tiltaket:

Ombygging av Kvalsund kommunehus 1. etasje for å muliggjøre flytting av lege, helsestasjon og fysioterapi fra eksisterende lokaler.

Opparbeidelse av boligområde (B20) i Indrefjorddalen

Boligområde B20 i Indrefjorddalen er under planlegging, og detaljplanen forventes endelig vedtatt i løpet av 2026 eller tidlig 2027. Planen vil gi 13 boligtomter. Foreløpig kostnadsoverslag viser at opparbeidelse av området vil bli på kr.13-15 millioner. Før endelig kostnadsoverslag må utbyggingen detaljprosjekteres. Dette er det boligområdet i Hammerfest/Rypefjord som raskest kan klargjøres for bygging og det foreslås derfor satt av kr.15 millioner fordelt på årene 2027-28. Forventet inntekt ved bygging fra 2027-28.

Rehabilitering kommunale veier

Handlingsplan for kommunale veier 2026-2027 legges frem til politisk behandling i november, altså før endelig budsjettbehandling.

Denne belyser tilstanden på veier og bruer og er basert på vedtatt virksomhetsplan vei 2020-2027 som inneholdt handlingsplan til 2024.

I tillegg er tilstandsrapport Vei og bruer i distriktet, behandlet i 2023, en del av saksgrunnlaget. Saken vil vise administrasjons vurderinger knyttet til prioritering og angi økonomiske rammer for 2026 og 2027. Deretter skal hele planen revurderes.

Rypefjord Marina- Utbyggingsavtale

Utbyggingsavtale for Rypefjord Marina ble behandlet i kommunestyret 10.06.2021 hvor det ble vedtatt å inngå avtale, og at kommunens andel i forbindelse med gjennomføring av avtalen skulle innarbeides i budsjett 2022, økonomiplan 2022 – 2025. Deretter ble avtalen revidert med prisjusterte summer i 2025 etter politisk vedtak.

Utbyggingen av Rypefjord Marina har tatt tid, men prosjektet startet opp med aktivitet i 2026. Det er derfor nødvendig å legge inn våre økonomiske forpliktelser i i utbyggingsavtalen for 2027 og 2029, totalt 8.3 million.

Trafikksikkerhetstiltak

Det er behov for trafikksikkerhetsarbeid i kommunen. Investering i trafikksikkerhetstiltak på kommunalt nivå utløser tilskuddsmidler fra sentrale myndigheter.

Det settes ikke av midler til dette i 2024, og fra 2025 tas tidligere årlig bevilgning på 500 000,- ned til 100 000,-.

Selvkost

Teknisk, drift og eiendom

Hovedplan vann og avløp

Innvesteringsbeløpet til VA-prosjekter ble redusert fra 40 til 15 millioner kroner i 2024, og nivået ble videreført i 2025. I pågående arbeid med ny hovedplan VA, er det utarbeidet en handlingsplan for hvilke tiltak som er nødvendig å utføre med opptrapping til 20 mill i 2026, 30 mill i 2027 og 40 mill i årene 2028 og 2029. Hovedplan i sin helhet fremlegges til behandling vår 2026.

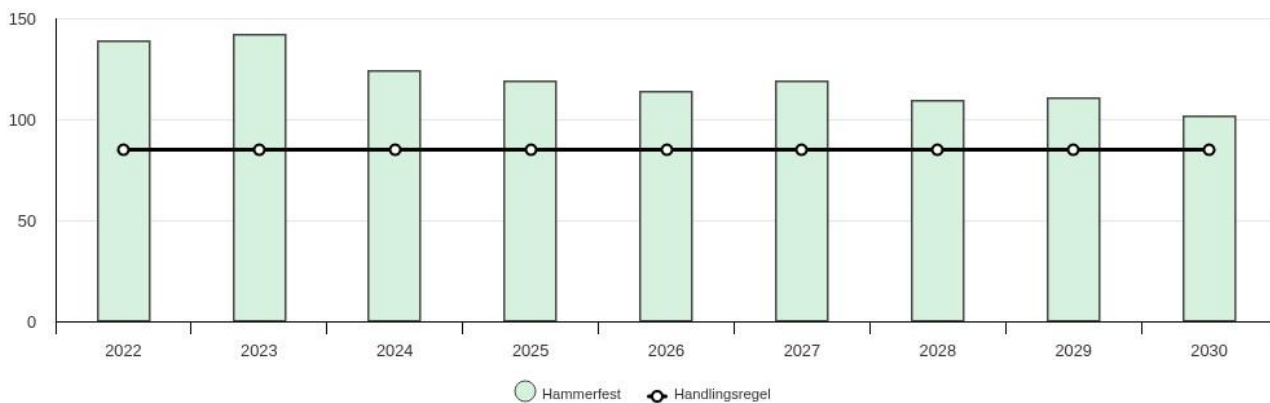
Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Investeringer i varige driftsmidler	143 050	68 000	45 700	44 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 560	4 560	4 559	4 559
Sum finansieringsbehov	147 610	72 560	50 259	49 059
Kompensasjon for merverdiavgift	-22 610	-5 600	-7 140	-900
Tilskudd fra andre	0	-2 000	-3 000	0
Salg av varige driftsmidler	-30 000	0	0	0
Bruk av lån	-92 000	-1 004	-40 119	6 841
Videreutlån	90 000	90 000	90 000	90 000
Bruk av lån til videreutlån	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000
Avdrag på lån til videreutlån	30 000	30 000	30 000	30 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Overføring fra drift	-3 000	-63 956	0	-55 000
Sum finansiering	-147 610	-72 560	-50 259	-49 059
Sum finansieringsbehov	147 610	72 560	50 259	49 059
Sum finansiering	-147 610	-72 560	-50 259	-49 059
Udekket finansiering	0	0	0	0

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

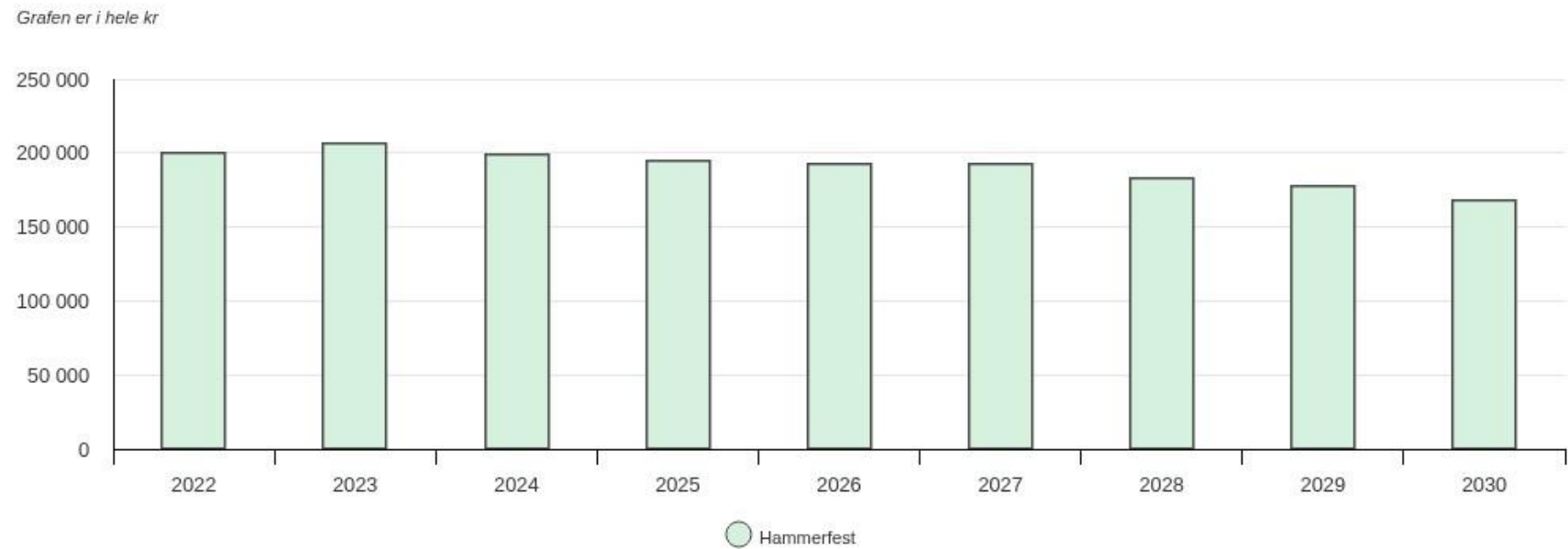

Tabell	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Hammerfest	138,6 %	141,6 %	124,0 %	119,1 %	113,8 %	119,1 %	109,4 %	110,2 %	101,2 %
Handlingsregel	85,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %	85,0 %

Grafen viser lånegjelden i kommunen sammenlignet med den handlingsregelen som ble vedtatt i kommunestyret i sak 136/26.

[Skriv her]

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

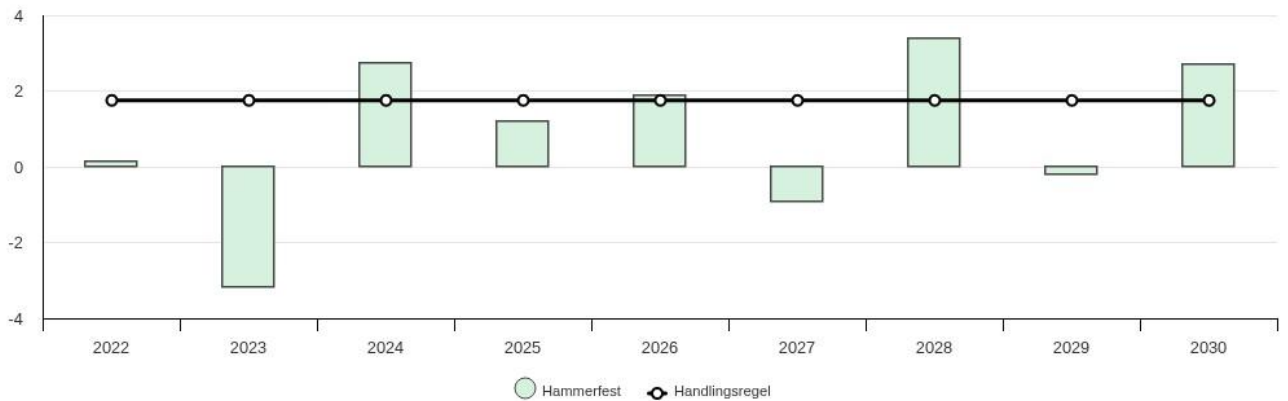
	Tabell KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Hammerfest	200 054	206 197	198 603	194 848	193 004	192 109	183 243	177 848	168 364

[Skriv her]

Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

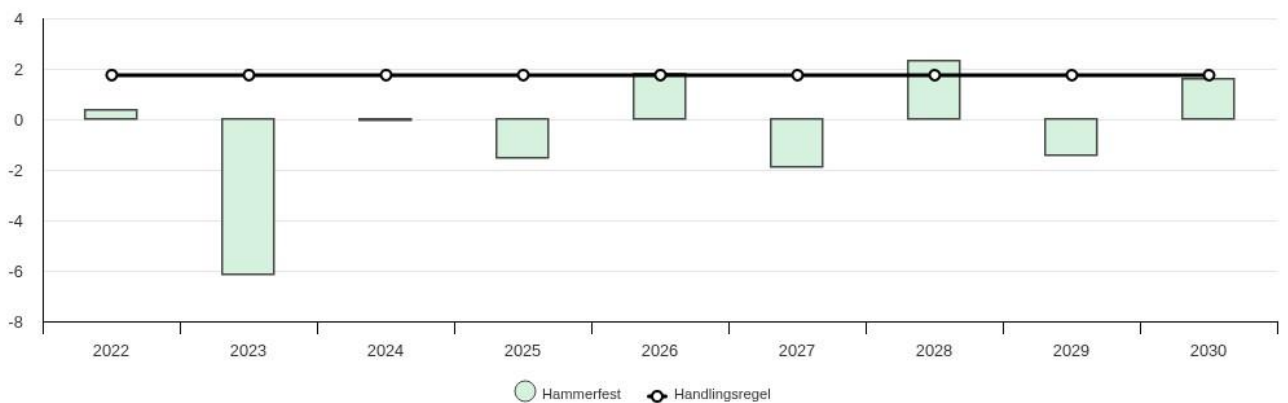

Tabell	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Hammerfest	0,2 %	-3,2 %	2,8 %	1,2 %	1,9 %	-0,9 %	3,4 %	-0,2 %	2,7 %
Handlingsregel	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %

Tabellen viser netto driftsresultat i kommunen sammenlignet med den handlingsregelen som ble vedtatt i kommunestyret i sak 136/26.

Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

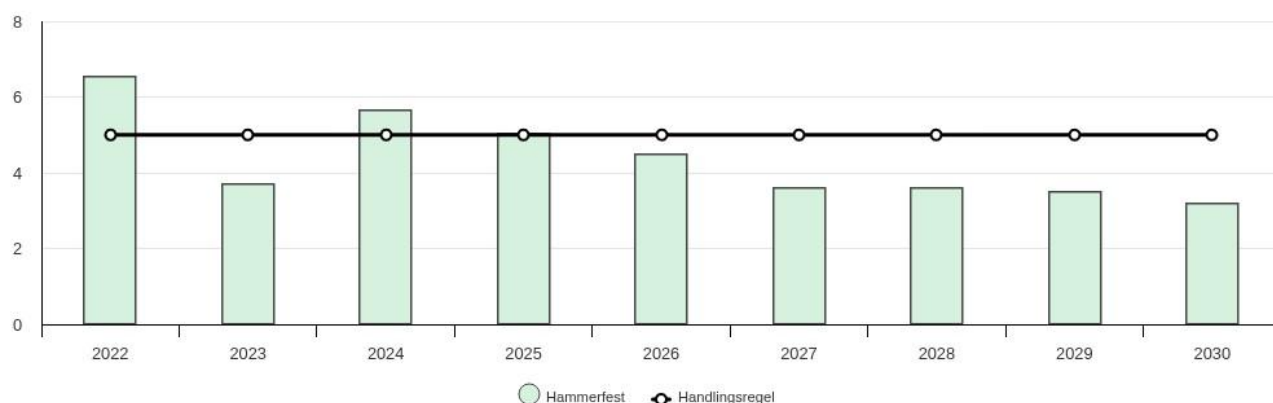

Tabell	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Hammerfest	0,4 %	-6,2 %	0,0 %	-1,5 %	1,8 %	-1,9 %	2,3 %	-1,4 %	1,6 %
Handlingsregel	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %

Netto driftsresultat korrigeres for bruk av bundne driftsfond premieavvik og avsetninger til bundne fond. Ved å trekke fra disse midlene får man frem de driftsinntektene kommunen kan fritt benytte.

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

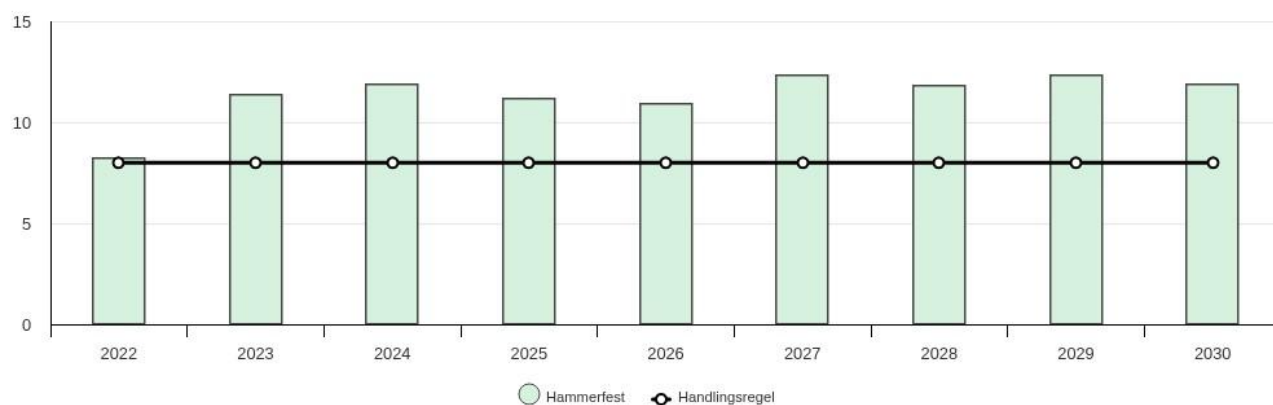

Tabell	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Hammerfest	6,5 %	3,7 %	5,7 %	5,1 %	4,5 %	3,6 %	3,6 %	3,5 %	3,2 %
Handlingsregel	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %

Tabellen viser beholdningen i disposisjonsfondet sammenlignet med den handlingsregelen som ble vedtatt i kommunestyret i sak 136/26.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Hammerfest	8,2 %	11,4 %	11,9 %	11,1 %	10,9 %	12,3 %	11,8 %	12,3 %	11,9 %
Handlingsregel	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %

Tabellen viser prosenten av brutto driftsinntekter som brukes til betjening av avdrag- og renteutgifter.

Økonomiplan 2027-2030 (kommunedirektørens forslag)

Vurdering av den økonomiske utviklingen

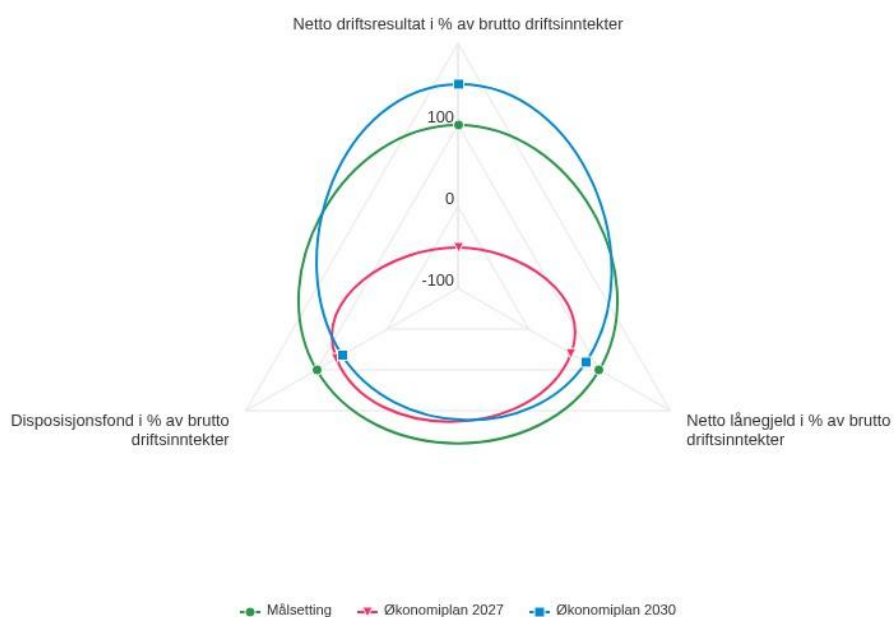
Beløp i 1000

	Budsjett 2026	Økonomiplan			
		2027	2028	2029	2030
Sum inntekter	-1 859 155	-1 837 344	-1 906 444	-1 836 444	-1 891 444
Sum utgifter	1 591 998	1 628 931	1 615 424	1 615 251	1 614 701
Brutto resultat	-267 156	-208 412	-291 020	-221 193	-276 742
Netto finansutgifter og inntekter	209 240	225 821	225 658	225 065	225 065
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto resultat	-57 916	17 408	-65 362	3 872	-51 678
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	57 916	-17 408	65 362	-3 872	51 678
Årsresultat	0	0	-0	0	-0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	3,1 %	-0,9 %	3,4 %	-0,2 %	2,7 %

Tabellen viser forventede inntekter, utgifter og netto resultat pr år i kommunen i økonomiplan periode. Samtidig viser netto driftsresultater i kroner og prosenter som kan disponeres eller må dekkes pr år i planperiode. Tabellen viser forventede negative eller positive resultater.

Kommunaløkonomisk bærekraft (KØB)

Grafen viser avviket mellom vedtatte mål for de tre viktigste finansielle indikatorene som skal bidra til kommunaløkonomisk bærekraft (KØB). Verdiene i trekanten er relative, og målet er omregnet til 100 for alle tre indikatorer. Verdi under 100 indikerer behov for ytterligere tilpasning for å nå målsettingen.

Virkelige verdier

Indikatornavn	Målsetting	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2030
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,8 %	-0,9 %	2,7 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	85,0 %	119,1 %	101,2 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	5,0 %	3,6 %	3,2 %

Relative verdier

Indikatornavn	Målsetting	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2030
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	100,0 %	-50,0 %	150,0 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	100,0 %	60,0 %	81,0 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	100,0 %	72,0 %	64,0 %

KØB-modellen viser utviklingen av handlingsreglene vedtatt i kommunen. Jf. sak 136/26 behandlet i kommunestyret.

Kommunens tjenesteområder

Sentraladministrasjon

Innledning

Sentrale innsatsområder for sentraladministrasjonen de kommende år er:

- Omstilling - Utvikle, forbedre og endre tjenestetilbudet for å tilpasse driftsnivået til ny administrativ organisering, tilgjengelige rammer og innbyggernes behov
- Medarbeidere:
 - Rekruttering, utvikling og tilrettelegge for kompetanseheving
 - Bidra til helsefremmende arbeidsplasser og økt nærværarbeid
 - Oppfølging av 10-faktor medarbeiderundersøkelse
- Digitalisering - Selvbetjening for 24-7 innbyggeren, automatisering, effektivisering og IT-sikkerhet som beredskap for tjenesteproduksjon, personvern og kontinuitetsplanlegging.
- Forenkling og samordning av systemer og rutiner i organisasjonen
- Lokaldemokrati - kommune og fylkestingsvalg, økt innbyggerinvolvering og politisk engasjement
- Langsiktig og målrettet arbeid med planverk gjennom kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner, hvor folkehelseperspektivet står som et sentralt og gjennomgående moment.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2026	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	178 670	106 824	96 772	97 492	97 742	97 492
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	37 209	39 632	41 745	40 338	40 638	40 338
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 652	11 887	7 038	7 038	5 838	5 838
Overføringsutgifter	25 268	33 123	25 687	25 687	26 637	26 637
Finansutgifter	93	8 493	93	93	93	93
Sum Driftsutgifter	247 892	199 959	171 335	170 648	170 948	170 398
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-5 497	-5 697	-5 890	-5 890	-5 890	-5 890
Refusjoner	-12 290	-25 528	-13 096	-13 096	-13 096	-13 096
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-392	-13 401	-392	-392	-392	-392
Sum Driftsinntekter	-18 179	-44 626	-19 379	-19 379	-19 379	-19 379
Sum	229 714	155 334	151 956	151 269	151 569	151 019

Beskrivelse av dagens virksomhet

Sentraladministrasjonen består av stabsområdene fellestjenester, økonomi, personal og samfunnsutvikling. Sentraladministrasjonen ivaretar sektorovergripende funksjoner og skal understøtte kommunens politiske og administrative ledelse og øvrige virksomheter. Den har i tillegg service-, rådgivnings- og informasjonsoppgaver rettet mot innbyggere, næringsliv og andre samarbeidspartnere.

Fellestjenester består av Kommunedirektørens stab, IKT, Service- og dokumentssenteret og NAV Hammerfest og Måsøy – kommunal del. Området ivaretar fellesfunksjoner og tjenester som støtter kommunens ledelse, organisasjon og tjenesteproduksjon.

Økonomi ivaretar kommunens overordnede økonomiforvaltning og bidrar til god økonomistyring i organisasjonen. Arbeidet skjer innenfor gjeldende lover og forskrifter, kommunale vedtak og vedtatte økonomiske rammer.

Personal har et overordnet ansvar for utvikling og oppfølging av kommunens arbeidsgiver- og personalpolitikk, personaladministrasjon og lov- og avtaleverk på området. Området skal støtte ledere og virksomheter iblant annet arbeidsmiljø, rekruttering, omstilling, HMS og sykefraværsoppfølging, og bidra til at arbeidsgiverrollen utøves på en god og enhetlig måte.

Samfunnsutvikling ivaretar kommunens myndighetsutøvelse og utviklingsoppgaver innen arealforvaltning, byggesak, samfunns- og næringsutvikling, miljø, klima og folkehelse. Området skal bidra til en bærekraftig, trygg og attraktiv kommune gjennom faglig forsvarlig saksbehandling, langsiktig planlegging og tverrsektorielt samarbeid.

Kostra-analyse

	Hammerfest 2024	Hammerfest 2025	Alta	Sør- Varanger	Kostragruppe 08
Befolkning					
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	30,5	30,9	25,8	29,6	
Prioritet					
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B) *)	175 769	175 057	140 215	134 836	143 558
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	7,7 %	6,7 %	0,4 %	5,2 %	2,2 %
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B) *) **)	836	895	451	477	622
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	491	351	259	228	178
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	7 354	6 604	3 930	6 178	5 901
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *) **)	67	69	163	182	267
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	5 046	4 646	2 949	4 235	4 176
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B) *) **)	4 304	4 089	6 234	4 300	4 813
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	9 616	8 117	6 070	7 045	7 101
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,3 %	0,3 %	0,1 %	-0,8 %	0,1 %
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	322	349	91	-776	96
Oppvekst og levekår					
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse					
Økonomi					
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	7,3 %	6,2 %	1,0 %	1,3 %	9,3 %
Langsiktig gjeld ex pensjon i prosent av brutto driftsinntekter	193,8 %	189,5 %	96,9 %	121,9 %	122,6 %
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	2,7 %	0,9 %	-0,7 %	1,6 %	0,6 %
Netto finans og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)	13,4 %	13,9 %	6,0 %	9,0 %	7,0 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	159,2 %	167,4 %	73,6 %	97,0 %	101,0 %
Levekår					
Indeks berekna utgiftsbehov	1,027	1,031	1,013	0,999	1,046
Helsetilstand					
Helsetilstand - Overvekt og fedme, 17 år	28,3	26,9	26,0	33,7	
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Overføring fra driftsregnskapet (I),(K) Andel av brutto investeringsutgifter (prosent)	4,0 %	33,0 %	0,0 %	3,2 %	6,1 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Stramme økonomiske rammer i offentlig sektor, økte kostnader og behovet for langsiktige økonomiske prioriteringer krever fortsatt omstilling og god økonomioppfølging i 2027. Dette gjør seg gjeldende for Hammerfest kommune og for stabsområdene og virksomhetene i sentraladministrasjonen. Sektoren må derfor arbeide kontinuerlig med å utvikle, forbedre og endre tjenestetilbudet, samt tilpasse driftsnivå og organisering til tilgjengelige ressurser og innbyggernes behov. Dette vil ta tid og krever grundige analyser, overveide vurderinger og tett medvirkning med innspill fra arbeidstakerrepresentantene.

Regnskap fra tidligere år viser at Hammerfest kommune har stor andel av innleie og overtidsbruk. Dette skyldes vanskeligheter med å rekruttere personell med rett kompetanse. Tilgang på kompetente medarbeidere er avgjørende for å kunne levere gode tjenester og ivareta kommunens utviklingsoppgaver. Rekruttering, utvikling og tilrettelegging for kompetanseheving vil derfor være sentrale satsingsområder i et utfordrende arbeidsmarked hvor enkelte kompetanseområder er mangelvare. Samtidig skal det arbeides målrettet for å skape helsefremmende arbeidsplasser, styrke arbeidsmiljøet og bidra til økt nærvær. Et slikt målrettet arbeid kan gjøres gjennom videre forvaltning av økonomiske rammer og foreslåtte budsjetttiltak.

Den teknologiske utviklingen gir nye muligheter for å forbedre og effektivisere kommunens tjenester. Innbyggere og næringsliv forventer tilgjengelige og brukervennlige digitale løsninger, samtidig som kravene til informasjonssikkerhet og beredskap mot eksterne trusler øker. Gjennom videre digitalisering, økt selvbetjening, automatisering og effektivisering skal kommunen styrke tjenestekvaliteten, sikre kontinuitet i tjenesteproduksjonen og utnytte ressursene bedre.

For å møte framtidige utfordringer er det også nødvendig å forenkle og samordne systemer, rutiner og arbeidsprosesser på tvers av organisasjonen. Bedre samhandling, effektiv ressursbruk og et tydelig sektorovergripende ansvar for blant annet folkehelse vil være viktige forutsetninger for å lykkes med omstilling og utvikling.

Sentraladministrasjonen har videre en viktig rolle i å legge til rette for et velfungerende lokaldemokrati. Gjennom gjennomføring av kommune- og fylkestingsvalg, aktiv innbyggerinvolvering og gode medvirkningsprosesser skal det arbeides for å styrke tilliten til kommunen og stimulere til politisk engasjement.

Samtidig skal Hammerfestsamfunnet utvikles for framtiden gjennom et langsiktig og målrettet plan- og utviklingsarbeid. Folkehelse skal inngå som et gjennomgående hensyn i kommunens planlegging og samfunnsutvikling. Kommunens fire hovedsatsingsområder for folkehelse – oppvekstmiljø, hverdagsaktivitet, relasjoner og likeverdige levevilkår – skal bidra til å rette innsatsen mot forhold som har betydning for innbyggernes helse, trivsel og mulighet for deltakelse. Gjennom kommuneplanlegging, arealforvaltning, nærings- og samfunnsutvikling og tverrsektorielt samarbeid skal sentraladministrasjonen bidra til bærekraftige og inkluderende lokalsamfunn, gode oppvekstvilkår, muligheter for aktivitet og deltakelse og sosial utjevning.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	229 714	229 714	229 714	229 714
Sum Vedtak forrige periode	2 623	2 343	2 093	2 093
Sum Budsjettendring i år	-83 058	-83 058	-83 058	-83 058
Lønns- og prisvekst				
Andre tiltak	1 644	1 644	1 644	1 644
Sum Lønns- og prisvekst	1 644	1 644	1 644	1 644
Sum Sentrale justeringer	1 221	1 671	2 221	1 671
Konsekvensjustert budsjett	-77 570	-77 400	-77 100	-77 650
Konsekvensjustert ramme	152 144	152 314	152 614	152 064
Innsparingstiltak				
Gå over til skybasert løsning fagsystem NAV	20	-130	-130	-130
Reduksjon klima- og miljøfond	-300	-300	-300	-300
Reduksjon nærings- og fiskerifond	-800	-800	-800	-800
Redusere en stilling Advokat	-990	-990	-990	-990
Salg av regnskapstjenester	-190	-190	-190	-190
Sum Innsparingstiltak	-2 260	-2 410	-2 410	-2 410
Nye tiltak				
Digital bistand i sykefraværsoppfølging for ledere og ansatte	325	325	325	325
Flytting av Visma Ressursstyring til skyløsning	200	60	60	60
Innkjøp av mobiltelefoner som følge av ny telefonordning	957	0	0	0
Ny stilling som rekrutteringskonsulent	700	700	700	700
Stilling IKT sikkerhet	-250	0	0	0
Styrket sikkerhetsovervåking av kommunens digitale tjenester	140	280	280	280
Sum Nye tiltak	2 072	1 365	1 365	1 365
Nye tiltak og realendringer budsjett	-188	-1 045	-1 045	-1 045
Ramme 2027-2030	151 956	151 269	151 569	151 019

Sammendrag budsjett

Budsjettet for sentraladministrasjonen bærer preg av behov for å holde kostnadsnivået nede. Det er spilt inn og drøftet tiltak som en har funnet rom for innenfor eksisterende budsjettammer. Det er særskilt vurdert tiltak som gjelder arbeidsgiverområdet, herunder overtid, vikarbruk, innleie, sykefravær, bemanningsplanlegging og planer for å beholde og rekruttere. Dette har resultert i en prioritering av tiltak for å styrke personalområdet. Dette gjelder særskilt ny rekrutteringsstilling, digital ressursstyring og digital oppfølging av sykefravær. Der er også prioritert tiltak for sikkerhet innenfor våre digitale systemer gjennom stilling på IT og lisenser til digitalt sikkerhetssystem.

Det er også synliggjort tiltak en ikke har funnet rom for i kommende budsjettår, men som en ønsker å finne rom for senere i økonomiplanperioden om de økonomiske rammene tillater det. Blant annet har en i lengre tid opplevd utfordringer på byggesaksavdelingen. Våre stillinger på byggesak er nå besatt. Økte midler til konsulenttjeneste kunne sikret utjevning av konjunktorene i arbeidsmengde og pågang, men er ikke funnet rom til på nåværende tidspunkt.

Sentrale justeringer på området er gjort med utgangspunkt i lønnsoppgjør 2026 og flytting av midler til lønnsoppgjør og pensjon, (ca. 83 millioner), til sentralt kostnadsansvar 8000. Disse midlene reguleres ut i organisasjonen i løpet av det kommende året.

Innsparingstiltak

Gå over til skybasert løsning fagsystem NAV

Ved overgang til Flyt Sosial har kommunen ikke lenger behov for Citrix. Lisensen kan dermed sies opp og virksomheten får frigjort ressurser til andre sentrale oppgaver og redusert lisenskostnader.

Reduksjon klima- og miljøfond

Fokus og gjennomgang av lovpålagte tjenester, etter politisk vedtak av juni 2026, har hatt et særlig fokus i budsjett 2027 og økonomiplanperioden 2027-2030. Klima- og miljøfond og tildeling av midler fra fondet anses ikke som en lovpålagt oppgave.

Klima- og miljøfondet hadde ingen midler i 2026. Dette videreføres og det settes ikke av midler til klima- og miljøfond i budsjett 2027 eller i økonomiplanperioden 2027-2030.

Reduksjon nærings- og fiskerifond

Fokus og gjennomgang av lovpålagte tjenester, etter politisk vedtak av juni 2026, har hatt et særlig fokus i budsjett 2027 og økonomiplanperioden 2027-2030. Nærings- og fiskerifond og tildeling av midler fra fondet anses ikke som en lovpålagt oppgave.

Etter politisk vedtak 2026 ble det lagt inn kr 1 million til fondet og dette videreføres. Nærings- og fiskerifond reduseres fra 1.8 million til 1 million i økonomiplanperioden.

Redusere en stilling Advokat

Som følge av bemanningsvurdering i omstillingsprosessen kuttes en stilling som advokat. Gjennomføres ved naturlig avgang.

Salg av regnskapstjenester

Økte inntekter på salg av regnskapstjenester til andre enheter og eksterne selskaper.

Nye tiltak

Digital bistand i sykefraværsoppfølging for ledere og ansatte

I budsjettarbeidet har kommunedirektøren vurdert særskilte tiltak på arbeidsgiverområdet, blant annet for å kunne redusere sykefravær.

Det foreslås å ta i bruk digital systemstøtte for sykefraværsoppfølging for å styrke og systematisere kommunens arbeid med sykefravær. Formålet er å legge bedre til rette for tidlig, strukturert og lik oppfølging av medarbeidere, samtidig som ledere får bedre støtte i oppfølgingsarbeidet. Digitalisering av deler av prosessen kan redusere tid brukt på administrative oppgaver og frigjøre lederkapasitet til dialog, tilrettelegging og konkrete tiltak på arbeidsplassen. Tiltaket skal understøtte, ikke erstatte, den personlige dialogen mellom leder og medarbeider.

Kommunen er i gang med å gjennomføre et pilotprosjekt med Preppio i fire kommunale virksomheter. Preppio er et digitalt verktøy som skal bidra til proaktiv sykefraværsoppfølging som integreres med verktøy som brukes av kommunen i dag.

Flytting av Visma Ressursstyring til skyløsning

I budsjettarbeidet har kommunedirektøren vurdert særskilte tiltak på arbeidsgiverområdet, blant annet for å kunne effektivisere bemanningsplanlegging.

Det foreslås å ta i bruk en oppdatert løsning for ressursstyring i Visma Flyt. Formålet er å styrke kommunens arbeid med bemannings- og arbeidstidsplanlegging og legge til rette for bedre utnyttelse av tilgjengelige personellressurser. En mer helhetlig og systematisk ressursstyring skal understøtte ledernes planlegging og bidra til økt kontroll med bemanning, overtid, vikarbruk og innleie.

Systemet vil gi tillitsvalgte mulighet til å godkjenne arbeidstidsordninger digitalt. Det gir også ansatte mulighet til å melde seg på ledige vakter på tvers av avdelinger og virksomheter i kommunen. Systemet vil potensielt kunne tas i bruk av alle virksomheter i kommunen for å bedre bemannings- og arbeidstidsplanlegging.

Innkjøp av mobiltelefoner som følge av ny telefonordning

Hammerfest kommune går bort fra fasttelefoni og over på mobiltelefoni for ansatte med tjenstlige behov for telefon. Som en konsekvens av dette avsluttet telefongodtgjørelse og erstattes av tjenesteabonnement. Tiltaket er engangsinnkjøp av mobiltelefoner i overgangen fra fasttelefon til mobiltelefon. I årene fremover i økonomiplanperioden ivaretas nye innkjøp av ordinært budsjett.

Ny stilling som rekrutteringskonsulent

I budsjettprosessen har kommunedirektøren særskilt vurdert tiltak på arbeidsgiverområdet. Kommunedirektøren har vurdert at tiltaket med ny rekrutteringsmedarbeider vil bidra til å øke personalavdelingens evne til å bistå i rekrutteringer, drive utviklingsarbeid, delta aktivt på rekrutteringsarenaer. Dette vil gi bedre arbeidskraftutnyttelse og kommunen vil ha mindre behov for kostbare og kortsiktige løsninger gjennom innleie og overtid.

Stilling IKT sikkerhet

Hammerfest kommune har et økende behov for styrking av kapasitet og kompetanse innen informasjonssikkerhet, sikkerhet og systemadministrasjon. Digitaliseringen av kommunens tjenester, økende krav til tilgjengelighet og et mer komplekst trusselbilde gjør at dagens ressursnivå ikke er tilstrekkelig for å ivareta kravene til sikker og stabil drift.

Manglende styrking av dette området vil over tid medføre økt risiko for sikkerhetsbrudd, nedetid i kritiske systemer og manglende etterlevelse av lovpålagte krav. Dette kan få konsekvenser for kommunens tjenesteleveranse, omdømme og innbyggernes tillit.

Stillingen finansieres med økte inntekter i tjenesteavtaler.

Styrket sikkerhetsovervåking av kommunens digitale tjenester

Det etableres en ekstern SOC-tjeneste som overvåker kommunens digitale miljø hele døgnet. Tiltaket skal bidra til å avdekke og håndtere cyberangrep, datalekkasjer og andre sikkerhetshendelser raskere enn i dag.

Dette vil gi:

- Styrket informasjonssikkerhet
- Bedre beskyttelse av kommunale tjenester
- Redusert risiko for driftsavbrudd og datatap
- Økt evne til å møte dagens cybertrusler

Ønskede tiltak

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2027	2028	2029	2030
Kommunalt ungdomsfiske	Nytt tiltak	500	500	500	500
Konsulenttjenester Plan- og byggesak	Nytt tiltak	750	750	750	750
Krykkjetiltak	Nytt tiltak	300	300	300	300
Modernisering og sikring av kommunens datasenterplattform	Nytt tiltak	2 290	2 290	2 290	2 290
Stilling Rådgiver digitalisering	Nytt tiltak	700	700	700	700
Sum		4 540	4 540	4 540	4 540

Nye tiltak

Kommunalt ungdomsfiske

For at kommunen kan få tilskudd fra Fiskeridirektoratet til ungdomsfiskeordningen, må kommunen inn med egne midler også. Ungdomsfiskeordningen er et rekrutteringstiltak inn mot fiskeriyrket og gjennomføres vanligvis i perioden juni – august, for barn og ungdom mellom 12 -25 år.

En ungdomsfiskeordning er ikke å anse som en lovpålagt oppgave, men potensielt viktig for rekruttering inn til fiskeriyrket. Det er ikke funnet rom for dette i budsjett og økonomiplanperioden, og tiltaket er derfor lagt inn som ønsket tiltak.

Konsulenttjenester Plan- og byggesak

Innkjøp av konsulenttjenester for å ivareta konjunkturer og økt arbeidsmengder på byggesak i perioder. Det er ikke funnet rom for å prioritere dette i budsjett og økonomiplan, og er derfor lagt inn som ønsket tiltak.

Krykkjetiltak

Krykkja er en rødlistet fugleart som hekker i Hammerfest by. Krykkja er til sjenanse og plage for innbyggerne. De miljømessige konsekvensene er merkbare med lyd og avføring fra fuglene. Hammerfest kommune hadde tidligere en slik budsjettpost for generelle krykkjeutfordringer. Tiltaket anses ikke direkte som lovpålagt og prioriteres derfor ikke. Tiltaket er lagt inn som ønsket tiltak.

Modernisering og sikring av kommunens datasenterplattform

Tiltaket må ses i sammenheng med ønsket investeringstiltak og ivaretar lisenser, service og support for kommunens datasenter.

Stilling Rådgiver digitalisering

Etablering av en stilling som digitaliseringsrådgiver vil styrke kommunens evne til å gjennomføre planlagt digital utvikling og lede digitaliseringsprosjekter. I dag har kommunen begrenset kapasitet til å gjennomføre større digitaliseringstiltak, da medarbeidere som arbeider med digitalisering også har fullt ansvar i andre virksomheter.

Investeringsstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Sentraladministrasjon					
Diverse mindre investeringer	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Reguleringsplan for Kvalsund sentrum	500	500	0	0	1 000
Reguleringsplan nye boligområder	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum Sentraladministrasjon	3 500	3 500	3 000	3 000	13 000

Investeringsbudsjett

Diverse mindre investeringer

Investeringsområde brukes i hovedsak til utskifting av biler, samt mindre investeringer som oppstår i løpet av året.

Det er meldt inn større behov for utskifting av kommunens biler i perioden, spesielt i hjemmetjenesten

Reguleringsplan for Kvalsund sentrum

Reguleringsplanarbeid i henhold til vedtatt regulerings- og utbyggingsprogram for boliger. Ved oppstart av Nussir er det forventet en betydelig økt etterspørsel etter boligtomter i Kvalsund, og det er samtidig behov for en mer helhetlig plan for de sentrumsnære områdene i Kvalsund. Ved å sette dette tiltaket opp med oppstart i 2027, medfører det samtidig at reguleringsplan for Skaidi skyves til oppstart i 2028.

Reguleringsplan nye boligområder

For å sikre at Hammerfest har tilstrekkelig tilgang på nye boligtomter utarbeides det anslagsvis en reguleringsplan pr. år i kommunal regi, med utgangspunkt i den til enhver tid gjeldende kommuneplanens arealdel og delplan for Hammerfest/Rypefjord.

Ønskede investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Sentraladministrasjon					
Modernisering og sikring av kommunens datasenterplattform	22 100	0	0	0	22 100
Reguleringsplan for Skaidi sentrum	0	500	500	0	1 000
Sum Sentraladministrasjon	22 100	500	500	0	23 100

Ønskede investeringer

Modernisering og sikring av kommunens datasenterplattform

Kommunens sentrale IKT-infrastruktur er i stor grad basert på komponenter som har passert forventet levetid og ikke lenger dekkes av garanti- eller serviceavtaler. Dette gjelder server- og lagringsplattformen, backup-løsningen og batteriene i datasenterets avbruddsfrie strømforsyning (UPS).

Manglende fornyelse innebærer økt risiko for driftsavbrudd, tap av data, redusert tilgjengelighet til kritiske tjenester og høyere kostnader ved feil eller hendelser. Samtidig har endringer i markedet for virtualisering medført betydelig økte lisenskostnader på dagens plattform.

Tiltaket omfatter utskifting og modernisering av server-, lagrings- og backupløsningene, etablering av redundante løsninger for økt tilgjengelighet og robusthet, samt utskifting av batterier i UPS-anlegget som sikrer reservekraft til datasenteret ved strømbrytning. Investeringen skal legge til rette for en fremtidsrettet plattform med høyere motstandsdyktighet mot tekniske feil, driftsavbrudd og sikkerhetshendelser.

En viktig del av investeringen er å styrke kommunens digitale beredskap. Moderne server-, lagrings- og backupløsninger vil bidra til at kommunen i større grad er rustet til å motstå cyberangrep, herunder løsepengevirus og andre alvorlige sikkerhetshendelser, samtidig som evnen til å gjenopprette systemer og data ved hendelser forbedres vesentlig.

Gevinster:

- Sikrere og mer robuste digitale tjenester.
- Styrket beredskap og motstandsdyktighet mot cyberangrep.
- Redusert risiko for driftsavbrudd i kritiske tjenester.
- Økt trygghet for innbyggere, ansatte og kommunen som organisasjon.
- Mer effektiv ressursutnyttelse og lavere kostnader over tid.
- Styrket grunnlag for videre digital utvikling og samarbeid med blant annet Måsøy kommune.

Infrastruktur som servere, lagring, backup og UPS er grunnlaget for kommunens digitale tjenester, og et bortfall vil berøre store deler av organisasjonen og svekke de ansattes evne til å utføre sine oppgaver og levere tjenester til innbyggerne.

Reguleringsplan for Skaidi sentrum

I kommuneplanens arealdel, er det forutsatt at det må utarbeides en reguleringsplan for Skaidi sentrum. I kommunens næringsplan er Skaidi også utpekt som et viktig satsingsområde i reiselivssammenheng. Mangelfullt planverk hindrer muligheten til å få utbygget området sine potensiale. Planarbeidet var planlagt gjennomført i 2026-2027.

Prosjektet er ikke påbegynt og det vurderes at reguleringsplan for Kvalsund sentrum har høyere prioritet og bytter plass med reguleringsplan Skaidi, jfr regulerings- og utbyggingsprogram for Hammerfest kommune, vedtatt mai 2026. Reguleringsplan for Skaidi forskyves med oppstart i 2028.

Oppvekst, kultur og velferd

Innledning

Sektor Oppvekst, kultur og velferd har et bredt og samfunnskritisk ansvar. Vi skal bidra til at barn og unge får en trygg og utviklende oppvekst, at familier får nødvendig støtte til rett tid, og at innbyggerne har tilgang til inkluderende arenaer for læring, kultur, aktivitet og deltakelse. Vi skal tilby barnehage- og skoletilbud av høy kvalitet, bidra til sosial utjevning og livslang læring, legge til rette for god bosetting og inkludering av flyktninger og bidra til et mangfoldig og tilgjengelig kultur- og fritidstilbud.

Gode oppvekstsvilkår legger grunnlaget for helse, livskvalitet, læring og deltakelse gjennom hele livet. Barn og unges muligheter påvirkes både av forhold i familien og av kvaliteten på fellesskapene og tjenestene rundt dem. Et godt oppvekstmiljø, hverdagsaktivitet, trygge relasjoner og likeverdige levekår er derfor sentrale forutsetninger for mestring, tilhørighet og god fysisk og psykisk helse. Barnehage, skole, kultur og fritid er viktige arenaer for vennskap, læring og fellesskap, og skal bidra til å forebygge utenforskap og redusere sosiale forskjeller.

De fleste barn og unge i Hammerfest har gode forutsetninger for en trygg oppvekst. Samtidig vet vi at noen barn og familier møter utfordringer som krever støtte fra kommunen. Når behov oppstår, skal vi oppdage dem tidlig og møte dem med tilgjengelige, koordinerte og virksomme tjenester. Barn og unge skal bli hørt og få reell innflytelse i saker som angår dem.

Sektorens mål er at alle barn og unge i Hammerfest skal få mulighet til å mestre, delta, lære og utvikle seg, uavhengig av bakgrunn og livssituasjon. Det krever at vi ser hele oppvekstløpet i sammenheng og samarbeider på tvers av fag, tjenester og sektorer. Sammen med familiene, frivilligheten og lokalsamfunnet skal vi utvikle inkluderende fellesskap og tjenester som fremmer helse og forebygger behov for mer omfattende innsats.

Lovpålagte og grunnleggende tjenester skal prioriteres først. Budsjettet for Oppvekst, kultur og velferd legger derfor vekt på å sikre kommunens kjerneoppgaver, samtidig som ressursene skal brukes best mulig. Endringer i befolkning, behov og økonomiske rammer gjør det nødvendig å tilpasse bemanning, organisering og tjenestetilbud fortløpende.

Samtidig skal dette samfunnsoppdraget løses innenfor strammere økonomiske rammer. Det krever tydelige prioriteringer og vilje til omstilling. Vi må bruke kompetansen og ressursene våre best mulig, styrke samarbeidet på tvers og prioritere innsats som gir størst effekt for innbyggerne. Målet er å opprettholde gode og bærekraftige tjenester, samtidig som vi utvikler sektoren for å møte framtidens behov.

Arbeidet med kommunedelplan Oppvekst ferdigstilles i 2027 og ses i nær sammenheng med kommunedelplan Helse og omsorg. Planarbeidet skal styrke kommunens evne til å se behov, tjenester og ressurser på tvers, og utvikle hele laget rundt barn, unge og familier. Folkehelse, forebygging, tidlig innsats, inkludering, medvirkning og tverrfaglig samarbeid skal stå sentralt. Planen skal peke ut viktige veivalg og prioriterte innsatser, og legge grunnlaget for en helhetlig og bærekraftig utvikling av tjenestene. Slik skal kommunen stå bedre rustet til å møte morgendagens utfordringer og bidra til gode oppvekst- og levekår for hele befolkningen.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Budsjett 2026	Rev.budsjett 2026	Økonomiplan			
			2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	378 039	443 136	374 882	374 277	367 474	367 474
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	53 492	61 206	54 104	53 969	51 804	51 804
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	68 832	69 744	69 260	68 260	72 658	72 658
Overføringsutgifter	20 348	22 481	19 418	19 418	21 920	21 920
Sum Driftsutgifter	520 711	596 567	517 664	515 924	513 856	513 856
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-24 424	-28 952	-23 203	-23 203	-23 203	-23 203
Refusjoner	-23 216	-43 488	-19 977	-18 777	-18 777	-18 777
Overføringsinntekter	-2 016	-2 016	-1 266	-1 266	-1 266	-1 266
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	-6 854	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-49 657	-81 310	-44 445	-43 245	-43 245	-43 245
Sum	471 054	515 256	473 219	472 679	470 611	470 611

Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenesteområdet Oppvekst, kultur og velferd omfatter et bredt spekter av tjenester rettet mot barn, unge, voksne og familier. Sektoren har ansvar for barnehager, grunnskoler og skolefritidsordning, voksenopplæring, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), barnevern, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, innvandrertjeneste, kultur- og fritidstilbud samt sektorstab og tiltaksteam. Kommunen følger i tillegg opp tre private barnehager.

Barnehage- og skoleområdet utgjør en stor del av virksomheten. Kommunen driver åtte ordinære kommunale barnehager og har i tillegg barnehagetilbud ved oppvekstsentre. Skoletilbudet består av seks grunnskoler og tre oppvekstsentre, i tillegg til voksenopplæring. Sektoren har også ansvar for skolefritidsordningen.

Hjelpe- og støttetjenestene omfatter PPT, barnevern, helsestasjons- og skolehelsetjenesten og tiltaksteam. Tjenestene arbeider med forebygging, tidlig innsats, utredning og oppfølging, og samarbeider på tvers av fagområder og tjenester rundt barn, unge og familier.

Kulturområdet omfatter bibliotek, Arktisk kultursenter og kino, kulturskole, ungdomstjeneste, verdensarven Struves meridianbue samt øvrig arbeid innen kultur og kulturminner. Innvandrertjenesten og voksenopplæringen ivaretar sentrale oppgaver knyttet til bosetting, kvalifisering og integrering.

Oppvekst, kultur og velferd er samlet sett en stor og sammensatt sektor med medarbeidere innen blant annet pedagogiske fag, helse- og sosialfag, barnevern, kultur, integrering og administrasjon. Tjenestene krever bred og spesialisert kompetanse, og tilgang på riktig kompetanse og tilstrekkelig bemanning er viktige forutsetninger for å opprettholde kvalitet og kapasitet i tjenestene.

Kostra-analyse

	Hammerfest 2024	Hammerfest 2025	Alta	Sør- Varanger	Kostragruppe 08
Prioritet					
Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B) *) **)	11 977	13 231	10 370	9 976	11 004
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) *) **)	16 958	16 679	15 796	15 279	14 807
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) *) **)	1 113	866	786	758	965
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	811	685	825	357	698
Netto driftsutgifter per innbygger (215) skolefritidstilbud (B) *) **)	950	805	877	794	831
Netto driftsutgifter per innbygger (221) førskolelokaler og skyss (B) *) **)	1 202	1 194	362	1 477	784
Netto driftsutgifter per innbygger (222) skolelokaler (B) *) **)	4 373	4 240	2 359	4 413	3 054
Netto driftsutgifter per innbygger (223) skoleskyss (B) *) **)	381	226	635	514	412
Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B) *) **)	422	533	246	200	176
Netto driftsutgifter per innbygger (232) forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B) *) **)	773	1 075	993	867	985
Netto driftsutgifter per innbygger (244) barnevernstjeneste (B) *) **)	1 229	1 618	1 523	1 470	1 260
Netto driftsutgifter per innbygger (251) tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (B) *) **)	267	223	544	273	331
Netto driftsutgifter per innbygger (252) tiltak når barnet er plassert av barnevernet (B) *) **)	2 603	2 285	1 588	1 019	1 260
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) *) **)	488	482	253	390	374
Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B) *) **)	55	1	105	0	22
Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B) *) **)	42	90	234	349	95
Netto driftsutgifter per innbygger (377) kunstformidling (B) *) **)	-62	70	0	-3	44
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) *) **)	634	729	251	591	595
Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) *) **)	341	291	268	353	424
Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B) *) **)	1 765	1 796	170	603	688
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B) *) **)	14 292	15 292	11 518	12 212	12 753
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B) *) **)	4 098	4 126	3 654	2 761	2 851
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B) *) **)	23 474	22 635	20 491	21 358	19 803
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B) *) **)	4 809	5 088	2 802	4 164	3 518

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

KOSTRA-analysen viser at Hammerfest kommune har et høyere utgiftsnivå enn gjennomsnittet i

sammenlignbare kommuner innen flere av sektorens tjenesteområder. En betydelig del av avviket kan knyttes til kommunale formålsbygg og anlegg, særlig innen skole, barnehage og kultur.

Merutgiftene innen barnevern er i hovedsak knyttet til tiltak for barn som er plassert utenfor hjemmet. Innen grunnskole er det særlig skolelokaler (funksjon 222) som bidrar til høyere kostnader, med utgifter som ligger 36 prosent over gjennomsnittet i KOSTRA-gruppen. Innen barnehage er det i hovedsak ordinær barnehagedrift som forklarer kostnadsnivået. Årsaken til å sette er en særskilt satsing på bemanning i barnehagene. Barnehagelokaler og skyss (funksjon 221) ligger 49 prosent over gjennomsnittet. Innen kultur og idrett er det særlig kommunale kulturbygg (funksjon 386) som skiller seg ut, med utgifter som ligger 161 prosent over gjennomsnittet i sammenligningsgruppen.

Utfordringer og strategi

Hammerfest skal være et trygt og inkluderende samfunn der alle barn og unge får gode muligheter til å utvikle seg, delta og oppleve tilhørighet. Barnehager, skoler, kultur- og fritidstilbud og øvrige tjenester skal sammen bidra til gode oppvekstsvilkår, mestring og framtidstro. Barn og unge som har behov for støtte, skal møte tjenester som er tilgjengelige, koordinerte og tilpasset deres behov.

Utviklingen i antall barn i barnehagealder og elever i grunnskolen får særlig betydning for oppvekstsektoren. Endringer i størrelsen på barnekullene påvirker behovet for barnehage- og skoleplasser, bemanning, kompetanse og hvordan kommunen bør organisere og dimensjonere tilbudene. Befolkningsendringene må derfor møtes med langsiktig planlegging og en struktur som er tilpasset framtidige behov.

Samtidig handler utviklingen om mer enn antall barn og elever. Kommunen må sikre gode og inkluderende oppvekstmiljøer, tidlig innsats og riktig kompetanse, samtidig som ressursene brukes på en bærekraftig måte. Dette blir et viktig utgangspunkt for de veivalgene kommunen må ta de kommende årene.

De fleste barn og unge i Hammerfest har gode og trygge oppvekstsvilkår. Samtidig viser blant annet Ungdata og Folkehelseprofilen utfordringer på flere områder som har betydning for helse, trivsel og oppvekst. Sosiale forskjeller, psykisk helse, deltakelse og tilhørighet må derfor møtes gjennom et langsiktig og målrettet forebyggende arbeid.

Hammerfest kommune har lang erfaring med bosetting og inkludering av flyktninger og har opparbeidet betydelig kompetanse på området. Økt bosetting de senere årene stiller samtidig større krav til kapasitet, kompetanse og samhandling i tjenestene. Det er særlig behov for oppmerksomhet på helse og psykisk helse hos barn, unge og familier.

En annen sentral utfordring er tilgang på kvalifisert arbeidskraft. Det er krevende å rekruttere og beholde medarbeidere med nødvendig kompetanse, særlig innen enkelte fag- og spesialistområder. Sektoren må derfor både utvikle og beholde eksisterende kompetanse og arbeide målrettet med rekruttering.

Samtidig innebærer kommunens økonomiske situasjon behov for omstilling og strengere prioritering. Tjenestene må utvikles innenfor strammere økonomiske rammer, samtidig som lovpålagte oppgaver, tidlig innsats og faglig kvalitet ivaretas. Dette krever god ressursutnyttelse, tydelige prioriteringer og økt samarbeid på tvers av tjenester og sektorer.

Tilgang på kvalifisert arbeidskraft blir stadig viktigere for å opprettholde gode tjenester. Oppvekst, kultur og velferd skal derfor arbeide langsiktig og systematisk med å beholde og rekruttere medarbeidere, samtidig som eksisterende kompetanse og personalressurser brukes best mulig.

Det innebærer et særskilt fokus på sykefravær, bemanningsplanlegging, overtid, vikarbruk og innleie. God ledelse, kompetanseutvikling, heltidskultur og arbeidsmiljø skal bidra til økt nærvær og mer stabile fagmiljøer. Samtidig skal bemanningen tilpasses utviklingen i tjenestebehovet og sektorens økonomiske rammer.

En god oppvekst skapes ikke av én tjeneste alene. Familie, barnehage, skole, helse- og hjelpetjenester, kultur, fritid, nærmiljø og frivillighet har alle betydning. Sektoren skal derfor arbeide mer helhetlig og forebyggende, med mål om å oppdage behov tidlig og sette inn riktig innsats før utfordringer utvikler seg.

Barnets beste og barn og unges medvirkning skal ligge til grunn for utvikling og gjennomføring av tjenestene. Barn og unge skal høres i saker som angår dem og gis reell mulighet til å påvirke eget liv. Kommunen skal legge barn og unges erfaringer, perspektiver og kunnskap til grunn når tiltak og tjenester utvikles og beslutninger tas.

Hammerfestbarnehagen og Hammerfestskolen skal ha høye ambisjoner for barn og unges faglige og sosiale utvikling. Barnehage og skole skal fremme lek, læring, nysgjerrighet, kreativitet og mestring, samtidig som barn og unge utvikler kompetanse og erfaring som gjør dem i stand til å delta aktivt i et demokratisk og bærekraftig samfunn.

For barn, unge og familier med behov for bistand fra flere tjenester er tidlig og koordinert innsats avgjørende. Kommunen skal videreutvikle systematisk samarbeid mellom tjenester og sektorer, og med interkommunale og eksterne samarbeidspartnere. Målet er at familiene skal oppleve et helhetlig tjenestetilbud, uavhengig av hvordan kommunen er organisert.

Fire felles satsingsområder

I 2027 skal sektoren prioritere fire felles satsingsområder; folkehelse, tverrfaglig innsats, foreldrerollen og fritidstilbud og møteplasser. Satsingene skal konkretiseres gjennom mål og oppdrag i virksomhetenes planer.

1. Folkehelse

Folkehelsearbeidet skal være en integrert del av hele sektorens arbeid. Barnehage, skole, kultur, fritid og øvrige tjenester skal sammen bidra til å fremme god helse og livskvalitet og forebygge utenforskap og sosiale forskjeller.

Arbeidet skal særlig konsentreres om fire områder:

- **Oppvekstmiljø:** Vi skal utvikle trygge og inkluderende miljøer der barn og unge opplever tilhørighet, mestring og mulighet til å delta. Barnehager, skoler, fritidsarenaer og lokalsamfunn skal være gode steder å vokse opp.
- **Hverdagsaktivitet:** Vi skal legge til rette for at fysisk aktivitet og bevegelse blir en naturlig del av hverdagen for barn og unge. Barnehage, skole, kultur- og fritidsarenaer skal bidra til aktivitet, deltakelse og gode levevaner.
- **Relasjoner:** Gode relasjoner til voksne og jevnaldrende er avgjørende for trygghet, trivsel, læring og utvikling. Tjenestene skal styrke arbeidet med inkluderende fellesskap og bidra til at barn og unge opplever støtte, tilhørighet og reell medvirkning.

- **Likeverdige levekår:** Vi skal arbeide for at sosiale og økonomiske forskjeller i minst mulig grad begrenser barn og unges muligheter til å delta, lære og utvikle seg. Tjenestene skal bidra til likeverdige muligheter og redusere barrierer for deltakelse i barnehage, skole, kultur- og fritidsaktiviteter.

De fire områdene skal ses i sammenheng. Gode oppvekstmiljø, økt hverdagsaktivitet, sterke relasjoner og mer likeverdige levekår skal være sektorens felles innretning for å styrke folkehelsen og forebygge behov for mer omfattende tjenester.

2. Tverrfaglig innsats

Barn og familier med sammensatte behov skal møte tjenester som samarbeider godt.

Sektoren skal derfor videreutvikle forpliktende samarbeid på tvers av fagområder og sektorer, både internt i kommunen og med interkommunale og eksterne samarbeidspartnere. Innsatsen skal være koordinert, målrettet og settes inn så tidlig som mulig. Kommunens organisatoriske grenser skal ikke være til hinder for at barn, unge og familier får helhetlige og sammenhengende tjenester. Kommunen skal også være en aktiv medskaper i utviklingen av et variert og inkluderende tilbud til barn og unge i samarbeid med frivilligheten og andre aktører i lokalsamfunnet.

3. Foreldrerollen

Foreldre og foresatte er barnas viktigste omsorgspersoner og en sentral ressurs i det forebyggende arbeidet.

Kommunen skal styrke foreldrestøtten gjennom veiledning, kurs og relevante programmer, og gjøre hjelp og støtte lettere tilgjengelig når familier har behov for det. Foreldrestøtte skal inngå som en del av kommunens forebyggende arbeid og bidra til å styrke foresatte i foreldrerollen, fremme gode relasjoner og legge til rette for tidlig innsats når familier opplever utfordringer.

4. Fritidstilbud og møteplasser

Deltakelse i kultur- og fritidsaktiviteter er viktig for fellesskap, identitet, mestring og livskvalitet. Kommunen skal arbeide for at flere barn og unge kan delta i organiserte og uorganiserte aktiviteter, uavhengig av familiens økonomi, bosted eller bakgrunn.

Kulturtjenestene skal legge til rette for at flest mulig kan oppleve og utøve kunst og kultur. Tilbudene skal være tilgjengelige både ved Arktisk Kultursenter og på andre arenaer og møteplasser i kommunen. Kommunen skal samtidig bidra til gode rammebetingelser for etablerte kulturinstitusjoner og det frivillige kultur- og organisasjonslivet. Samarbeid med frivilligheten skal bidra til et bredt, tilgjengelig og inkluderende fritidstilbud.

Gjennomføring av satsingene forutsetter riktig kompetanse og god bruk av tilgjengelige ressurser.

Sektoren skal arbeide systematisk med kompetanseutvikling, rekruttering og det å beholde kvalifiserte medarbeidere. Kompetansen i barnehager, skoler og tjenester for barn og familier skal særlig understøtte forebygging, tidlig oppdagelse, inkluderende praksis og tverrfaglig arbeid.

Den økonomiske situasjonen gjør samtidig at sektoren må vurdere hvordan tjenestene organiseres og ressursene brukes. Omstilling skal derfor ikke bare handle om reduksjon i aktivitet, men også om prioritering, organisering, samarbeid og mer effektiv ressursbruk. Målet er å sikre et bærekraftig tjenestetilbud som ivaretar barn og unges behov også innenfor strammere økonomiske rammer.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	471 054	471 054	471 054	471 054
Sum Vedtak forrige periode	1 587	2 191	2 191	2 191
Sum Budsjettendring i år	4 218	4 218	4 218	4 218
Lønns- og prisvekst				
Andre tiltak	3 039	3 039	3 039	3 039
Sum Lønns- og prisvekst	3 039	3 039	3 039	3 039
Sum Sentrale justeringer	6 321	5 717	5 717	5 717
Konsekvensjustert budsjett	15 166	15 166	15 166	15 166
Konsekvensjustert ramme	486 220	486 220	486 220	486 220
Innsparingstiltak				
Midlertidig vakansesparing rådgiver skole	-420	0	0	0
Endring ressurser bosetting av flyktninger	-4 168	-5 078	-5 078	-5 078
Nedlegging av leksehjelp	-900	-1 800	-1 800	-1 800
Oppstart Prøvebo Akkarfjord 1.8.2027	-1 112	0	0	0
Reduksjon ansatte i Hammerfestbarnehagen grunnet nedgang barnetall	-3 000	-3 757	-3 789	-3 789
Reduksjon i overføring til andre (kultur)	-500	-500	-500	-500
Reduksjon kulturtjenester	-2 006	-2 411	-2 411	-2 411
Redusert bemanning som følge av lavere elevtall	-6 756	-6 756	-5 831	-5 831
Sum Innsparingstiltak	-18 862	-20 302	-19 409	-19 409
Nye tiltak				
Opprettelse av Kokelv barnehage	2 186	2 186	0	0
Permanent 80/100-ordning i Kvalsund barnehage	2 000	2 000	2 000	2 000
Prøvebo Kokelv Skole	775	775	0	0
Tidlig innsats lesing, skriving og regning 1. og 2. trinn	900	1 800	1 800	1 800
Sum Nye tiltak	5 861	6 761	3 800	3 800
Nye tiltak og realendringer budsjett	-13 001	-13 541	-15 609	-15 609
Ramme 2027-2030	473 219	472 679	470 611	470 611

Sammendrag budsjett

Sektor Oppvekst, kultur og velferd står foran betydelige endringer de kommende årene. Synkende barnetall gir redusert behov for barnehageplasser og elevplasser, og det er allerede gjennomført tilpasninger for å møte denne utviklingen. Utviklingen krever løpende tilpasning av kapasitet, organisering og ressursbruk.

Kommunen har over flere år prioritert barnehageområdet, og denne satsingen videreføres i 2027. Reduksjoner i ressursbruken må ses i sammenheng med nedgangen i barnetall og et redusert behov for barnehageplasser. Samtidig videreføres 80–100-prosjektet i Kvalsund barnehage som en permanent ordning. Målet er å tilpasse kapasiteten til barnetallet, samtidig som kvalitet, kompetanse og den faglige satsingen i barnehagene opprettholdes.

I skolen videreføres prioriteringen av de yngste elevene, med særlig vekt på grunnleggende ferdigheter og tidlig innsats i lesing. Samtidig utvikles tilbud om leksehjelp. Samlet innebærer prioriteringene at ressurser i større grad rettes mot de første skoleårene, og at ressursinnsatsen på de høyere trinnene reduseres. Dette er en bevisst prioritering av tidlig innsats innenfor en strammere økonomisk ramme.

I skoler og barnehager legges det til rette for å tilsette vikarer fast i virksomhetene. I tillegg er det lagt opp til lignende tiltak i enheter hvor det er fravær og bemanningsutfordringer. Dette vil kunne redusere bruk av overtid og bruk av vikarer. Utfordring på barnehageområdet er at rekruttering er særdeles vanskelig.

I 2026 var det vedtatt bosetting av 60 flyktninger. Dette medfører reduserte statlige integreringstilskudd i 2027 og videre i økonomiplanperioden, og gir dermed lavere inntekter på inkluderingsområdet. For 2027 foreslår kommunedirektøren å bosette 65 flyktninger. Budsjettet og ressursbruken må ses i sammenheng med både utviklingen i bosettingstallene og endringene i statlige overføringer. Endringer i bemanningen på oppvekst- og inkluderingsområdet er i hovedsak knyttet til endringer i aktivitetsnivå, herunder færre barn og elever og endringer i antall bosatte flyktninger. Det er ikke lagt opp til generelle bemanningsreduksjoner som reduserer voksentettheten i barnehager, skoler eller hjelpetjenestene.

For å tilpasse sektorens samlede ressursbruk er det også foreslått reduksjoner innen kulturfeltet. Tiltakene vil få konsekvenser for enkelte tilbud og aktiviteter. Prioriteringene må ses i sammenheng med sektorens samlede økonomiske ramme og behovet for et forsvarlig og bærekraftig budsjett, samtidig som kommunen skal ivareta gode arenaer for kultur, aktivitet, deltakelse og inkludering.

Budsjettforslaget innebærer dermed både tilpasninger som følge av demografiske endringer og tydelige prioriteringer mellom tjenester og innsatsområder. Målet er å bruke ressursene der de har størst betydning, ivareta tidlig og forebyggende innsats og samtidig sikre et forsvarlig tjenestetilbud innenfor kommunens økonomiske rammer.

Innsparingstiltak

Midlertidig vakansesparing rådgiver skole

Midlertidig vakansesparing rådgiver skole OKV. Tiltaket vil holde en rådgiverstilling vakant fram til nytt skoleår. Tiltaket medfører endring av oppgaver og oppgaveløsning og vil redusere rådgiving til våre skoler.

Endring ressurser bosetting av flyktninger

Budsjettet for 2027 legger opp til bosetting av 65 flyktninger. Redusert bosetting medfører lavere inntekter knyttet til integrering og bosetting, og gir grunnlag for å redusere bemanningen. Det foreslås en reduksjon på 1 stilling i innvandrer-tjenesten, 1 stilling ved VO-senteret og til sammen 2 stillinger ved Breilia og Fuglenes skole. For stillingene ved skolene legges det til grunn halvårsvirkning i 2027.

Nedlegging av leksehjelp

I statsbudsjettet for 2027 legges det opp til å oppheve kommunenes og private skolars plikt til å tilby leksehjelp. Ressursene skal i stedet brukes til å styrke opplæringen i lesing, skriving og regning gjennom undervisning i mindre grupper.

Som følge av endringen foreslås det at kommunen avvikler tilbud om leksehjelp og omdisponerer ressursene til styrket smågruppeundervisning i grunnskolen.

Oppstart Prøvebo Akkarfjord 1.8.2027

Tiltaket vil utsette iverksetting av Prøvebo Akkarfjord til august 2027. Tiltaket medfører en midlertidig vakanse på 2 lærerstillinger. Det er sannsynlig at det ikke vil være elever i skolekretsen før nytt skoleår.

Reduksjon ansatte i Hammerfestbarnehagen grunnet nedgang barnetall

Hammerfestbarnehagen har en nedgang i antall barn. Tiltaket vil redusere 3 hjemler i barnehagen i 2027 (1,5 pedagog, 1,5 assistent/fagarbeider) og ytterligere 1 hjemmel fra 2028 (0,5 pedagog, 0,5 assistent/fagarbeider).

Reduksjon i overføring til andre (kultur)

Tiltaket vil redusere overføringer til frivillige lag og foreninger samt tilskudd til arrangement. Reduserte overføringer skal ikke ramme barn og unge.

Reduksjon kulturtjenester

Redusert åpningstid ved Hammerfest bibliotek:

Biblioteket har i dag en ordning med automatisk meråpent. Dette innebærer at innbyggerne har tilgang til bibliotekets lokaler og kan låne bøker også utenom bemannet åpningstid. Ordningen gjør det mulig å redusere den bemannede åpningstiden. Tiltaket medfører en reduksjon på 1 stilling.

Redusert bemanning ved Arktisk kultursenter:

Tiltaket innebærer endringer i oppgaver og organisering. Bemanningen reduseres med 0,79 stilling som servicemedarbeider.

Redusert bemanning i kulturskolen:

Tiltaket medfører en reduksjon på 1 kulturskolelærerstilling og vil samtidig innebære endringer i tilbudet. Et lavt elevtall gjør det mulig å gjennomføre reduksjonen. Tiltaket kan gjennomføres fra august 2027.

Redusert bemanning i ungdomstjenesten:

Tiltaket medfører en reduksjon på 0,5 stilling. Reduksjonen vil innebære et redusert tjenestetilbud og kan påvirke åpningstidene.

Redusert bemanning som følge av lavere elevtall

Redusert elevtall i grunnskolen, voksenopplæringen (VO) og SFO gjør det mulig å tilpasse bemanningen til aktivitetsnivået. Det foreslås en reduksjon på 4,5 lærerstillinger i grunnskolen, 1 lærerstilling i voksenopplæringen, 1 assistentstilling i grunnskolen og 1 assistentstilling i SFO. Reduksjonen i lærerstillinger i grunnskolen er tilpasset nedgangen i elevtallet og vil derfor ikke redusere lærertettheten.

Nye tiltak

Opprettelse av Kokelv barnehage

Hammerfest kommune åpnet Kokelv barnehage i 2026. Helårsdrift av barnehagen medfører en samlet årlig kostnad på 2,186 mill. kroner. Tiltaket innebærer en økning i bemanningen på 2,5 stillinger.

Permanent 80/100-ordning i Kvalsund barnehage

Tiltaket innebærer at 80/100-ordningen i Kvalsund barnehage videreføres som en permanent ordning. Prosjektet er evaluert som svært vellykket, med positive effekter på sykefravær, omdømme og lokalmiljøet. Kvalsund barnehage har i dag to avdelinger.

Prøvebo Kokelv Skole

Hammerfest kommune etablerte i 2026 Prøvebo i Kokelv. Tiltaket har bidratt til at elevtallet ved skolen er doblet, noe som gir behov for økt bemanning. Det foreslås derfor å styrke Kokelv oppvekstsenter med 0,8 stilling.

Tidlig innsats lesing, skriving og regning 1. og 2. trinn

Statsbudsjettet legger opp til å lovfeste en plikt til å organisere deler av opplæringen i lesing, skriving og regning på 1. og 2. trinn som smågruppeundervisning. Tiltaket innebærer at det avsettes 2 lærerstillinger til smågruppeundervisning i Hammerfestskolen. Ressursene kommer i tillegg til de 4,5 lærerstillingene kommunen allerede har avsatt lokalt til styrking av lesing, skriving og regning.

Ønskede tiltak

Beløp i 1000

		Økonomiplan				
		Endringskode	2027	2028	2029	2030
Innkjøp av inventar elever Hammerfestskolen	Nytt tiltak	500	500	500	500	
Kirken - Økt tilskudd til husleie	Nytt tiltak	300	300	300	300	
Lesesatsing i Hammerfest- innkjøp av bøker	Nytt tiltak	350	350	350	350	
Realistisk budsjettering av kinodriften	Nytt tiltak	500	500	500	500	
Økning tilskudd kirken - Kateketstilling	Nytt tiltak	800	800	800	800	
Sum		2 450	2 450	2 450	2 450	

Nye tiltak

Innkjøp av inventar elever Hammerfestskolen

Hammerfestskolen og Hammerfestbarnehagen har behov for utskifting av inventar og på justering av fasiliteter.

Kirken - Økt tilskudd til husleie

Hammerfest kirke leier i dag kontorlokaler. Tiltaket vil øke det kommunale tilskuddet til kirken for å kompensere før økte leieutgifter.

Lesesatsing i Hammerfest- innkjøp av bøker

Hammerfest kommune har en særskilt satsing på lesing, med mål om å styrke leseferdighetene hos alle barn. Som en del av satsingen foreslås det å øke innkjøpet av bøker til skoler og barnehager i økonomiplanperioden. Dette skal bidra til bedre tilgang på litteratur og understøtte det systematiske arbeidet med lesing.

Realistisk budsjettering av kinodriften

Økonomiplan 2027-2030 (kommunedirektørens forslag)

Hammerfest kommune har budsjettet med et årlig overskudd fra kinodriften på 500 000 kroner. Med dagens utvikling i kinobesøket vurderes denne inntektsforutsetningen som urealistisk. Det foreslås derfor å redusere inntektskravet til kinodriften med 500 000 kroner, slik at budsjettet i større grad gjenspeiler forventet driftsnivå.

Økning tilskudd kirken - Kateketstilling

Kateketstillingen søkes finansiert gjennom økt tilskudd fra kommunen som iht. Trossamfunnsloven også er ansvarlig for å finansiere undervisning i kirken.

Ønskede investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Oppvekst, kultur og velferd					
Mindre Investeringer Kirker i Hammerfest kommune	2 500	2 250	1 000	0	5 750
Ny barnehage i Baksalen – «Elvetun barnehage»	0	2 000	50 000	50 000	102 000
Renovering Hammerfest kirke	0	25 000	18 750	0	43 750
Renovering Kvalsund kirke	0	0	3 125	9 375	12 500
Verdensarvsenter - Undervisningsrom	1 610	0	0	0	1 610
Sum Oppvekst, kultur og velferd	4 110	29 250	72 875	59 375	165 610

Ønskede investeringer

Mindre Investeringer Kirker i Hammerfest kommune

Økonomiplan 2027 - 2030 (Småinvesteringer)

Investeringsbehov:	2027	2028	2029	2030
Verneplan Hauen kirkegård	0	500 000	0	0
Brannsikring kirkebygg	500 000	500 000	0	0
Universell tilgj. Og utbedring gjerde Kokelv kirke	0	500 000	1 000 000	0
Drenering Kokelv kirkegård		500 000	500 000	0
Diverse oppussing og reparasjoner Hammerfest kirke	500 000	0	0	0
Utbedring Rypefjord kirke	250 000	0	0	0
Utbedring gangvei Indrefjord kirkegård	250 000	0	0	0
Utbedring gjerder Fjordadalen, Rypefjord, Kvalsund kirkegård	500 000	500 000		
Utbedring kirkeklokker Hammerfest kirke	200 000	0	0	0
Redskapsbod Kokelv kirkegård	500 000	0	0	0
Traktor med snøfres og henger	1 300 000	0	0	0
Sum småinvestering	4 000 000	2 500 000	1 500 000	0

Ny barnehage i Baksalen – «Elvetun barnehage»

Det er behov for å erstatte dagens Elvetun barnehage, som er kommunens største barnehage og har betydelige bygningsmessige utfordringer. I tillegg legger vedtatt reguleringsplan for området til rette for etablering av omkjøringsvei, noe som innebærer at dagens barnehage ikke kan videreføres på eksisterende tomt.

Ny barnehage planlegges etablert i deler av bygget til tidligere Baksalen skole. Det foreligger tidligere utarbeidede skisser for ombygging av bygget til barnehageformål. Prosjektet vil sikre moderne, funksjonelle og fremtidsrettede barnehagelokaler med tilstrekkelig kapasitet.

Det foreslås avsatt prosjekteringsmidler i 2028, med planlagt byggestart i 2029 og ferdigstillelse i 2030.

Renovering Hammerfest kirke

Kirken vil selv gjennomføre forprosjekt for rehabilitering av kirkebyggene i Kvalsund og Hammerfest. Forprosjektet kan finansieres fullt ut gjennom Kirkebevaringsfondet og vil danne grunnlag for senere søknader om støtte til selve rehabiliteringen. For Hammerfest kirke kan det søkes om tilskudd på inntil 50 prosent av kostnadene til aktuelle tiltak.

Hammerfest kirkelige fellesråd har søkt Kirkebevaringsfondet om full finansiering av et forprosjekt for Hammerfest og Kvalsund kirke. Kommunedirektøren har signert en intensjonserklæring som støtter søknaden, under forutsetning av at forprosjektet ikke medfører kostnader for kommunen. Forprosjektet skal avklare nødvendige tiltak og kostnader. Eventuell kommunal finansiering av et senere hovedprosjekt må vurderes særskilt og bevilges av kommunestyret.

Renovering Kvalsund kirke

I gjeldende økonomiplan er det bevilget 1 mill. kroner til Kvalsund kirke. På grunn av kirkens vernestatus og regelverket knyttet til rehabilitering av kirkebygg, vurderes det ikke som hensiktsmessig å gjennomføre tiltaket nå. Oppstart av arbeidene vil også kunne begrense muligheten for å søke ekstern finansiering, blant annet fra Kirkebevaringsfondet.

Kirken vil selv gjennomføre forprosjekt for rehabilitering av kirkebyggene i Kvalsund og Hammerfest. Forprosjektet kan finansieres fullt ut gjennom Kirkebevaringsfondet og vil danne grunnlag for senere søknader om støtte til selve rehabiliteringen. For Kvalsund kirke kan det søkes om tilskudd på inntil 50 prosent av kostnadene til aktuelle tiltak.

Hammerfest kirkelige fellesråd har søkt Kirkebevaringsfondet om full finansiering av et forprosjekt for Hammerfest og Kvalsund kirke. Kommunedirektøren har signert en intensjonserklæring som støtter søknaden, under forutsetning av at forprosjektet ikke medfører kostnader for kommunen. Forprosjektet skal avklare nødvendige tiltak og kostnader. Eventuell kommunal finansiering av et senere hovedprosjekt må vurderes særskilt og bevilges av kommunestyret.

Verdensarvsenter – Undervisningsrom

Det er behov for å tilpasse og etablere et undervisningsrom i tilknytning til Verdensarvsenterets utstillingslokaler, som ble ferdigstilt i 2026. Undervisningsrommet skal benyttes til formidlings- og undervisningsaktiviteter for skoler, barnehager og andre brukergrupper. Det var ikke avsatt tilstrekkelig midler til dette i det opprinnelige prosjektet.

Helse og omsorg

Innledning

Helse- og omsorgstjenestene skal bidra til god helse, forebygge sykdom og gi nødvendig hjelp når innbyggerne trenger det.

Kommunen har ansvar for at personer som oppholder seg i kommunen får nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Tjenestene omfatter forebygging, behandling, rehabilitering, pleie, omsorg og tilrettelegging for mennesker i alle aldre og med ulike behov.

Hammerfest kommunestyre har vedtatt at lovpålagte og grunnleggende kommunale tjenester skal ha høyeste prioritet i budsjettarbeidet, og dette er også i tråd med sektorens omstillingsarbeid og tiltak.

Kommunens ansvar følger blant annet av helse- og omsorgstjenesteloven og pasient- og brukerrettighetsloven. Lovverket stiller krav til forsvarlighet, kvalitet og likeverdig tilgang til tjenester. Samtidig må tilbudet tilpasses kommunens økonomiske rammer, tilgjengelig personell og utviklingen i befolkningens behov.

De siste årene har kommunene fått flere og mer komplekse oppgaver. Flere tjenester som tidligere ble gitt i spesialisthelsetjenesten, skal nå følges opp lokalt. Dette øker kravene til kompetanse, koordinering og kapasitet i den kommunale tjenesten.

Kommunen skal fortsatt gi nødvendige og forsvarlige tjenester, samtidig som ressursene må brukes mer målrettet. Forebygging, tidlig innsats, riktig tjenestenivå og bedre bruk av kompetanse er avgjørende for å møte framtidens behov.

Hammerfest kommune må finne en god balanse mellom innbyggernes behov, lovpålagte krav, tilgjengelig kompetanse og en bærekraftig økonomi.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Budsjett 2026	Rev.budsjett 2026	Økonomiplan			
			2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	458 331	533 332	491 082	491 052	492 147	492 147
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	36 321	37 731	35 216	35 216	35 216	35 216
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	22 676	22 676	22 219	22 219	22 219	22 219
Overføringsutgifter	5 194	5 194	5 328	5 328	5 328	5 328
Sum Driftsutgifter	522 522	598 933	553 846	553 816	554 911	554 911
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-43 529	-43 529	-41 340	-41 340	-41 340	-41 340
Refusjoner	-69 968	-89 168	-70 043	-70 043	-70 043	-70 043
Overføringsinntekter	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Driftsinntekter	-116 497	-135 697	-114 383	-114 383	-114 383	-114 383
Sum	406 025	463 236	439 463	439 433	440 528	440 528

Beskrivelse av dagens virksomhet

Helse og omsorg består av sektoradministrasjon, tildelings- og koordinerende enhet og åtte virksomheter. Til sammen dekker tjenestene hele livsløpet, fra forebygging og lavterskeltilbud til heldøgns omsorg og medisinsk behandling.

Tildelings- og koordinerende enhet: skal bidra til lik behandling, helhetlige pasientforløp og at innbyggerne får riktig tjeneste på riktig nivå. Enheten har en sentral rolle i saksbehandling, koordinering og prioritering av kommunens helse- og omsorgstjenester.

De åtte virksomhetene er:

Utsikten: Skjermet enhet og heldøgnsbemannede omsorgsboliger

Kirkeparken omsorgssenter: Dagsenter, demensavdeling, langtidsplasser og heldøgnsbemannede omsorgsboliger.

Helsehuset:

Intermediær avdeling: korttidsplasser, avlastningsplasser, etterbehandling, lindrende plasser og rehabiliteringsplasser. Ergo- og fysioterapitjenesten: Fysioterapi, ergoterapi, hjelpemidler, velferdsteknologi og hverdagsmestring. Kjøkkentjenesten: ansvar for mat til institusjonsboere og hjemmeboende med matombringing i Kvalsund og Hammerfest og leveranse av mat til Hammerfest sykehus.

Kvalsund sykehjem og hjemmetjeneste og Kokelv bo- og omsorgssenter: Langtidsplasser, heldøgns bemannede omsorgsboliger, hjemmesykepleie og praktisk bistand, miljøarbeidertjenester og tilrettelagte tjenester

Hjemmetjenesten Hammerfest: Hjemmesykepleie, praktisk bistand, trygghetsalarm, matombringing og Brukerstyrt personlig assistent (BPA),

Tilrettelagte tjenester: Barneavlastning og Soria Moria aktivitetssenter, Tilrettelagte boliger for mennesker med utviklingshemming: Stormtunet 1,3,5, Stormtunet 2, Vegaveien, Skaidiveien.

Mestringsenheten: Psykiatrisk oppfølging, rus-oppfølging, dagsenter, miljøarbeid, heldøgns bemannet omsorgsbolig, Friskliv og mestring, Kommunepsykolog og Montenegro bo og lavterskel: Heldøgns bemannet omsorgsbolig til pasienter med rus og psykiske lidelser (ROP), og dagsenter for mennesker med rusproblemer.

Legetjenesten: Fastleger, sykehjemsleger, 4 legekantor, legevakt/øyeblikkelig hjelp døgnet rundt

Kostra-analyse

	Hammerfest 2024	Hammerfest 2025	Alta	Sør- Varanger	Kostragruppe 08
Prioritet					
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) *) **)	8 034	9 480	6 749	5 325	5 911
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr) *) **)	55 985	59 667	56 886	44 725	46 230
Dekningsgrad					
0 - 66 år Heimeteneste Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)	25,0	26,5	24,4	13,6	21,3
67-79 år Heimeteneste Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)	90,1	89,2	86,0	86,1	65,3
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	20,3 %	17,4 %	31,9 %	10,1 %	25,8 %
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 80 år og over (B)	290	265	317	300	272
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Plasser avsatt til tidsbegrenset opphold i institusjon (253,261)	20,0	20,0	22,0	11,0	182,0
Plasser i skjermet enhet for personer med demens	24,0	24,0	50,0	8,0	402,0
Andre nøkkeltall					
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,25	0,25	0,22	0,40	0,38
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,60	0,57	0,91	0,63	0,68

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Legetjenesten

Hammerfest kommune har over tid bygget opp en stabil fastlegetjeneste med god tilgjengelighet og høy legedekning. KOSTRA-tallene viser at kommunen har kortere fastlegelister enn sammenlignbare kommuner samtidig som innbyggerne har høy bruk av legetjenester og en relativt høy sykdomsbyrde. I tillegg ivaretar fastlegene omfattende kommunale oppgaver som bidrar til et økt samlet arbeidspress. KOSTRA viser at Hammerfest har en gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer på 622 pasienter, sammenlignet med 746 i Alta, 948 i Sør-Varanger og 820 i KOSTRA-gruppe 08. Dette indikerer en bevisst prioritering av tilgjengelighet og rekruttering i fastlegetjenesten.

Utfordringsbilde

- Fastlegene har de senere årene fått flere oppgaver som følge av samhandlingsreformen og økt oppgaveoverføring fra spesialisthelsetjenesten.
- Økte krav til dokumentasjon, koordinering og tilgjengelighet gir høyere arbeidsbelastning per lege.
- Hammerfest har begrenset tilgang til private spesialister og private psykologer, noe som medfører at flere problemstillinger håndteres i den kommunale legetjenesten.
- Kommunale legehjemler og bistillinger har vært viktige virkemidler for å sikre rekruttering, stabilitet og forsvarlig listestørrelse.

Omstillingsbehov

For å opprettholde en robust fastlegetjeneste må kommunen fortsatt prioritere rekruttering, stabil legedekning og en hensiktsmessig fordeling mellom fastlegeoppgaver og øvrige kommunale

legeoppgaver. Dette er avgjørende for å sikre tilgjengelige legetjenester i en befolkning med økende og mer sammensatte helseutfordringer.

Hjemmebaserte tjenester

Hammerfest kommune har over mange år hatt et omfattende tjenestetilbud til hjemmeboende innbyggere med store og sammensatte bistandsbehov. Kommunen har en høy andel brukere som mottar ressurskrevende tjenester, og kostnadsnivået påvirkes betydelig av at mange mottar tjenester i heldøgnsbemannede omsorgsboliger.

KOSTRA-tallene viser at Hammerfest har flere brukere av hjemmebaserte tjenester enn mange sammenlignbare kommuner, både i aldersgruppen under 67 år og blant eldre mottakere av tjenester.

Utfordringsbilde

- Høy andel tjenestemottakere med omfattende bistandsbehov.
- Mange brukere i heldøgns bemannede omsorgsboliger med høy bemanningsintensitet.
- Flere tidligere ressurskrevende brukere har falt ut av den statlige refusjonsordningen uten at hjelpebehovet er redusert.
- Økende kompleksitet i brukergruppene og høyere krav til spesialisert kompetanse.

Omstillingsbehov

For å sikre bærekraftige tjenester framover må kommunen dreie ressursinnsatsen mot:

- flere alternative boformer med lavere bemanningsbehov,
- tjenester på lavere omsorgsnivå,
- økt satsing på forebygging og folkehelse,
- tidlig innsats og rehabilitering,
- styrking av lavterskeltilbud og mestringsorienterte tjenester.

Denne utviklingen er nødvendig både av økonomiske årsaker og som følge av vedvarende rekrutteringsutfordringer innen helse- og omsorgstjenestene.

Institusjonstjenester

Institusjonstjenestene representerer en av de største kostnadsdriverne innen helse og omsorg. Pasientene som mottar institusjonstjenester har mer komplekse medisinske og omsorgsmessige behov enn tidligere, samtidig som tilgangen på kvalifisert personell er begrenset.

Utfordringsbilde

- Økende pleietyngde og mer sammensatte pasientforløp.
- Rekrutteringsutfordringer innen flere nøkkelfprofesjoner.
- Høy andel ansatte med behov for ekstra språkstøtte og opplæring sammenlignet med flere andre kommuner.
- Økt behov for veiledning, kvalitetssikring og faglig oppfølging.
- Begrenset kapasitet til sosiale, aktivitetsskapende og helsefremmende tiltak i institusjonene.

Dette medfører at stadig større deler av personellressursene benyttes til lovpålagte og nødvendige helse- og omsorgsoppgaver, mens forebyggende og livskvalitetsskapende arbeid utfordres.

Omstillingsbehov

For å møte framtidens behov må institusjonstjenestene organisere ressursene mer målrettet:

- Helsefaglige oppgaver bør i større grad utføres av personell med relevant helsekompetanse.
- Oppgaver som ikke krever helsefaglig utdanning, bør i større grad ivaretas av andre personellgrupper.
- Frivillige organisasjoner og lokalsamfunnet bør involveres sterkere i aktivitetstilbud, sosial deltakelse og trivselstiltak.
- Stillingsinnhold og oppgavefordeling må gjennomgås for å sikre best mulig bruk av tilgjengelig kompetanse.

Dette vil være nødvendig for å opprettholde forsvarlige tjenester samtidig som behovet for helsepersonell forventes å øke betydelig de kommende årene.

Utfordringer og strategi

Tjenestebilde og krav

Helse og omsorg yter tjenester til alle aldersgrupper, med døgkontinuerlig drift. Det er strenge lov- og kompetansekrav som gjelder særlig for: Legevakt, Intermediær avdeling, Institusjoner for eldre og Tjenester for personer med store psykiske og fysiske utfordringer

Hammerfest skal gi tjenester til flere innbyggere med sammensatte behov, samtidig som tilgangen på arbeidskraft blir knappere. Budsjettplanen må derfor støtte en kontrollert omstilling av tjenestene.

Demografi, økonomi og bemanning

Fram mot 2050 er det lagt til grunn at antallet innbyggere over 80 år kan øke fra om lag 300 til 1 200. Samtidig forventes færre personer i arbeidsfør alder. Det betyr at kommunen får færre ansatte tilgjengelig per tjenestemottaker, mens behovet for helse- og omsorgstjenester øker.

Sektoren har høyt sykefravær, mange vakante stillinger og store rekrutteringsutfordringer. Utfordringen er både lokal og nasjonal. Når færre ansatte skal hjelpe flere, må kommunen organisere tjenestene annerledes, uten at det går på bekostning av faglig forsvarlighet eller arbeidsmiljø.

Endringer og tiltak

Sektoren har over tid gjennomført flere endringer for å tilpasse tjenestene til lavere bemanning og strammere økonomiske rammer. Kommunestyrets vedtak om at lovpålagte og grunnleggende kommunale tjenester skal ha høyeste prioritet i budsjettarbeidet viser at endringsarbeidet må videreføres og ses i sammenheng med den langsiktige utviklingen av tjenestene.

- Tydeligere kriterier for tildeling av tjenester, med mål om mer likeverdig praksis og riktig tjenestenivå.
- Redusert omfang av praktisk bistand og lavere leveringsfrekvens for matombringing.
- Avvikling av Rypefjord sykehjem.
- Pågående omlegging av boliger i Sørøygata fra heldøgns bemanning til omsorgsboliger med tjenester fra hjemmetjenesten.
- Pågående prosess for framtidig driftsform ved Kokelv bo- og omsorgssenter.

Økonomiplan 2027-2030 (kommunedirektørens forslag)

Strategi

Tjenestene må i større grad bygges rundt sterkere vekt på folkehelse, forebygging, lavterskeltilbud, hverdagsmestring og tidlig innsats. Kommunen må delta på alle arenaer der det kan bidra til og gi muligheter for å bo trygt hjemme lengre.

Ressurskrevende tilbud skal brukes når behovet tilsier det, mens flere bør få støtte på et lavere nivå i omsorgstrappen.

Kommunen må prioritere tiltak som sikrer lovpålagte, gode og forsvarlige tjenester, og ha fokus på langsiktig planlegging og ressursutnyttelse.

Tiltak må iverksettes for å redusere merforbruk, og det er viktig at prosessen er kontrollert og faglig forsvarlig. Umiddelbare tiltak med rask effekt må vurderes, særlig innen reduksjon av sykefravær, reduksjon av vakanser og mer effektiv bruk av personell og kompetanse, men det må også prioriteres en parallell innsats slik at umiddelbare tiltak kombineres med utvikling av bærekraftige løsninger for fremtidens helse- og omsorgstjenester.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	406 025	406 025	406 025	406 025
Sum Vedtak forrige periode	-1 291	-1 291	-1 291	-1 291
Lønns- og prisvekst				
Andre tiltak	186	186	186	186
Sum Lønns- og prisvekst	186	186	186	186
Sum Sentrale justeringer	47 745	48 815	48 815	48 815
Konsekvensjustert budsjett	46 641	47 711	47 711	47 711
Konsekvensjustert ramme	452 666	453 736	453 736	453 736
Innsparingstiltak				
Avsluttet avtale med Marinor (hjelpemiddellager)	-350	-350	-350	-350
Justering av kompetanse på stillinger i Hjemmetjenesten	-400	-400	-400	-400
Nedtak 1 miljøterapeutstilling Stormtunet 2	-747	-747	-747	-747
Nedtak 2 100% stillinger Kvalsund sykehjem	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Nedtak 40% stilling Kvalsund legesenter	-191	-191	-191	-191
Vakansesparing Helsehuset legekantor	-1 095	-1 095	0	0
Vakansesparing Hjemmetjenesten i påvente av endring Sørøygata omsorgsboliger	-2 400	0	0	0
Sum Innsparingstiltak	-6 183	-3 783	-2 688	-2 688
Nye tiltak				
Avslutte leieavtaler legeboliger Legetjenesten	-100	-100	-100	-100
Endring av driftsform Sørøygata heldøgnsbemannede omsorgsboliger	-3 500	-7 000	-7 000	-7 000
Nedtak 2 100% sykepleierstillinger Rypefjord sykehjem	-1 370	-1 370	-1 370	-1 370
Prosess vurdering av boform Tilrettelagte tjenester	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Takstekurs lege- og sykepleietjeneste i Legetjenesten	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Sum Nye tiltak	-7 020	-10 520	-10 520	-10 520
Nye tiltak og realendringer budsjett	-13 203	-14 303	-13 208	-13 208
Ramme 2027-2030	439 463	439 433	440 528	440 528

Sammendrag budsjett

Hammerfest har et omfattende helse- og omsorgstilbud og flere tjenester med god stabilitet og tilgjengelighet. Samtidig viser utfordringsbildet at dagens organisering og tjenestenivå ikke kan videreføres uendret. Befolkningsutvikling, økonomi og mangel på arbeidskraft gjør det nødvendig å prioritere strengere og flytte mer av innsatsen mot forebygging og tjenester på lavere nivå i omsorgstrappen.

Målet er ikke å gi mindre hjelp til dem som trenger det mest, men å bruke kommunens samlede ressurser slik at nødvendige og forsvarlige tjenester kan opprettholdes over tid. Dette krever tydelige politiske prioriteringer, god ledelse, involvering av ansatte og forståelig kommunikasjon med innbyggerne.

Budsjettplanens hovedbudskap er at Hammerfest kommune skal utvikle en helse- og omsorgstjeneste som er faglig forsvarlig, økonomisk bærekraftig og mulig å bemanne. Det forutsetter at flere får støtte tidligere, at riktig kompetanse brukes til riktige oppgaver, og at de mest ressurskrevende tilbudene prioriteres til dem som har størst behov.

Når det gjelder sentrale justeringer er sektorens budsjetttrammer justert i tråd med lønnsoppgjøret for 2026 og oppdaterte prognoser for lønns- og pensjonskostnader. Endringene fordeles ut til virksomhetene gjennom året og skal sikre at budsjettene gjenspeiler forventet kostnadsnivå.

Innsparingstiltak

Avsluttet avtale med Marinor (hjelpemiddellager)

Avtalen med Marinor om drift av kommunens hjelpemiddellager er avsluttet som følge av salg av bygget som tidligere huset lageret. For å sikre videreføring av tjenesten er det etablert et nytt kommunalt hjelpemiddellager i lokalene ved tidligere Hammerfest sykehus.

Driften av lageret er organisert innenfor ergo- og fysioterapitjenesten, noe som gir bedre faglig nærhet til formidling, tilpasning og oppfølging av hjelpemidler. Endringen legger til rette for en mer hensiktsmessig organisering av tjenesten og reduserer behovet for eksterne driftsavtaler.

Tiltaket bidrar til å samle kompetanse og drift i kommunal regi, samtidig som tilgjengelighet og kvalitet i tjenestetilbudet opprettholdes.

Justering av kompetanse på stillinger i Hjemmetjenesten

Som en del av sektorens omstillingsarbeid og systematiske arbeid med oppgaveglidning er det gjennomført en vurdering av hvilke oppgaver som krever sykepleiefaglig kompetanse, og hvilke oppgaver som kan utføres av personell med annen kompetanse. Formålet er å sikre riktig kompetanse til riktig oppgave og en mer bærekraftig ressursutnyttelse i tjenesten.

Tiltaket bidrar til en mer hensiktsmessig kompetansesammensetning, samtidig som sykepleierressursene kan prioriteres til oppgaver som stiller krav til autorisert helsepersonell. Endringen gjennomføres innenfor forsvarlige rammer og uten reduksjon i nødvendig tjenestekvalitet.

Nedtak 1 miljøterapeutstilling Stormtunet 2

Som følge av omstillingsarbeidet innen Tilrettelagte tjenester legges det til rette for økt sambruk av kompetanse og mer fleksibel ressursutnyttelse på tvers av tjenestene. Bakgrunnen er vedvarende rekrutteringsutfordringer knyttet til miljøterapeutstillinger, som gjør det nødvendig å organisere kompetanseressursene på en mer robust og bærekraftig måte.

Gjennom sammenstilling av fagmiljøer og økt sambruk av kompetanse vurderes det som mulig å redusere bemanningen ved Stormtunet 2 med én miljøterapeutstilling. Tiltaket skal bidra til å styrke den samlede faglige kapasiteten ved å utnytte tilgjengelig kompetanse mer effektivt, samtidig som kravene til forsvarlige tjenester opprettholdes.

Nedtak 2 100% stillinger Kvalsund sykehjem

Etter gjennomgang av bemanning, kompetansebehov og organisering ved Kvalsund sykehjem og hjemmetjeneste reduseres bemanningen med to årsverk i ny turnus. Tiltaket ses i sammenheng med tilbakeføring av årsverk fra kjøkkentjenesten til hjemmetjenesten, som gir økt mulighet for oppgavedeling og fleksibel ressursutnyttelse. Bemanningen vurderes fortsatt å være tilstrekkelig for å ivareta forsvarlige tjenester.

Nedtak 40% stilling Kvalsund legesenter

Det foreslås å redusere bemanningen ved Kvalsund legesenter med 40 prosent hjelpepersonellstilling. Bemanningen ved legesenteret vurderes å være ivaretatt gjennom to eksisterende 100 prosent stillinger som betjener to legeårsverk. Dette er i samsvar med anbefalt bemanningsnivå for hjelpepersonell per lege i Hammerfest kommune.

Dagens bemanning dekker både behovet knyttet til legevirksomheten og øvrige kommunale oppgaver som er lagt til legesenteret.

Tiltaket innebærer derfor en tilpasning av bemanningen til faktisk behov og organisering av tjenesten, samtidig som nødvendig kapasitet og fleksibilitet opprettholdes.

Vakansesparing Helsehuset legekontor

Oppstart av Helsehuset legekontor er foreløpig ikke planlagt innen økonomiplanperioden. På bakgrunn av dette foreslås det å videreføre vakansesparing knyttet til én legestilling i 2027 og 2028.

Stillingen holdes vakant inntil det foreligger en avklaring om etablering og oppstart av legekantoret. Tiltaket innebærer en tilpasning av ressursbruken til faktisk aktivitet og behov, samtidig som det gir økonomisk handlingsrom uten å påvirke dagens tjenestetilbud.

Dersom forutsetningene for etablering av Helsehuset legekantor endres i planperioden, vil behovet for bemanning og finansiering bli vurdert på nytt.

Vakansesparing Hjemmetjenesten i påvente av endring Sørøygata omsorgsboliger

I tråd med vedtatt omstillingsprosess skal prosess for endring i driftsformen for Sørøygata heldøgns bemannede omsorgsboliger startes i 2027. Omleggingen innebærer at deler av tjenestetilbudet overføres til hjemmetjenesten, og det er derfor innarbeidet økt bemanning i hjemmetjenesten for å ivareta oppgaver knyttet til både praktisk bistand og hjemmesykepleie.

For å sikre en kontrollert overgang gjennomføres omstillingen gradvis. Som en del av denne prosessen holdes fire årsverk vakante i 2027 inntil omleggingen er gjennomført og brukergrunnlaget er overført til andre tjenester.

Tiltaket bidrar til å tilpasse ressursbruken til framtidig driftsmodell, samtidig som forsvarlige tjenester og nødvendig kapasitet opprettholdes gjennom omstillingsperioden.

Nye tiltak

Avslutte leieavtaler legeboliger Legetjenesten

Legetjenesten har disponert fire leiligheter til bruk for vikarleger for å redusere kostnader knyttet til innleie i et presset boligmarked med høye leiepriser. Ordningen har vært et viktig virkemiddel for å sikre tilgang på nødvendige legevikarer og samtidig begrense kommunens utgifter til bolig.

Behovet for vikarleger er nå vesentlig redusert som følge av en mer stabil legedekning. Dette gir grunnlag for å nedskalere kommunens boligforpliktelser på området. Tre av de fire leieavtalene, alle lokalisert i sentrum, foreslås derfor avsluttet. Boligen i Kvalsund videreføres for å ivareta framtidige behov for midlertidig innkvartering ved behov.

Endring av driftsform Sørøygata heldøgnsbemannede omsorgsboliger

Etter gjennomført flytting av pasienter fra Rypefjord sykehjem og normalisering av ventelistene til institusjonsplass videreføres omstillingsplanen med endring av driftsformen i Sørøygata omsorgsboliger. Heldøgns bemanning avvikles gradvis, og tjenestene ytes gjennom hjemmetjenesten etter individuelle vedtak. Endringen gjennomføres på en måte som ivaretar brukernes behov og krav til forsvarlige tjenester, og forventes å gi økonomisk effekt fra andre halvår 2027 og helårseffekt fra 2028.

Nedtak 2 100% sykepleierstillinger Rypefjord sykehjem

Som følge av samlokaliseringen av deler av Rypefjord sykehjem og Kirkeparken omsorgssenter er det gjennomført organisasjonsutvikling og oppgaveglidning mellom tjenestene. Dette har gitt grunnlag for en mer effektiv utnyttelse av sykepleierressursene, blant annet gjennom samordning av sykepleiertjenesten i institusjon og natttjenesten.

Gjennom omstillingsprosessen er det identifisert mulighet for å redusere bemanningen tilsvarende to vakante sykepleierstillinger uten at dette påvirker tjenestetilbudet. Tiltaket bidrar til å realisere gevinster av gjennomført omstilling samtidig som forsvarlig drift opprettholdes.

Prosess vurdering av boform Tilrettelagte tjenester

I sektorens omstillingsvedtak er det lagt til grunn at tjenestenivå, tildelingspraksis og boformer innen Tilrettelagte tjenester skal vurderes systematisk. Både interne analyser og rapport fra KS Konsulent i 2024 viser at Hammerfest kommune har en høyere andel heldøgnsbemannede omsorgsboliger enn sammenlignbare kommuner, og et potensial for å tilpasse tjenestetilbudet gjennom differensierte bo- og tjenesteløsninger.

Gjennom arbeidet med tjenestekriterier, kartlegging av bistandsbehov og vurdering av boformer er det lagt grunnlag for å gjennomføre endringer i deler av tjenesten. Dette innebærer en omdisponering fra heldøgnsbemannede omsorgsboliger til boliger tilknyttet personellbase, der tjenestene ytes ut fra individuelle behov og vedtak.

Tiltaket er i tråd med sektorens mål om å tilby tjenester på laveste effektive omsorgsnivå, samtidig som forsvarlighet og brukernes behov ivaretas. Endringen forventes å bidra til en mer bærekraftig ressursutnyttelse og redusert bemanningsbehov over tid.

Takstekurs lege- og sykepleiertjeneste i Legetjenesten

Det gjennomføres målrettet internopplæring i takstbruk for lege- og sykepleiertjenesten. Regelverksendringer gir nå mulighet for refusjonsberettiget taksering av sykepleiertjenester ved legekantor og legevakt. Tiltaket forventes å gi økte inntekter gjennom bedre utnyttelse av gjeldende refusjonsordninger.

Ønskede tiltak

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2027	2028	2029	2030
Justering driftstilskudd private avtalefysioterapeuter	Nytt tiltak	400	400	400	400
Sum		400	400	400	400

Nye tiltak

Justering driftstilskudd private avtalefysioterapeuter

Budsjettet for kommunale driftstilskudd til private avtalefysioterapeuter justeres for å dekke et akkumulert etterslep som følge av årlige reguleringer av driftstilskuddene etter ASA-avtalen. Samtidig innarbeides økte statlige inntekter knyttet til ordningen, slik at budsjettet bedre gjenspeiler kommunens faktiske kostnader og inntekter.

Ønskede investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Helse og omsorg					
4 nye omsorgsboliger Parkgata 18, Mestringsenheten	0	0	0	10 000	10 000
Etablering av 2 småhus for rus- og psykisk helseformål, hardbruk	0	6 500	0	0	6 500
Etablering av småhus for rus- og psykisk helseformål	0	0	0	6 500	6 500
Nytt dagsenter Mestringsenheten	0	0	0	15 000	15 000
Renovering Rypefjord sykehjem	0	0	0	35 000	35 000
Sum Helse og omsorg	0	6 500	0	66 500	73 000

Ønskede investeringer

4 nye omsorgsboliger Parkgata 18, Mestringsenheten

For å møte dagens krav til funksjonalitet, kvalitet og tjenesteyting foreslås det å etablere fire nye omsorgsboliger. Dette vil legge til rette for at dagens beboere i Storgata 24 kan flytte til nye boliger i Parkgata 18, 3. etasje.

Samlingen av beboere, ansatte og kompetanse i samme bygg vil gi en mer robust og fleksibel tjenesteorganisering. Tiltaket forventes å gi stordriftsfordeler gjennom bedre ressursutnyttelse, mer effektiv drift og økt faglig samarbeid. For beboerne vil dette også bidra til tilgang på et bredere og mer helhetlig tjenestetilbud.

Vurdering

Tiltaket vil bidra til å modernisere boligtilbudet og sikre at boligmassen tilfredsstiller dagens tekniske krav og framtidige behov. Samlokalisering av tjenester og kompetanse gir grunnlag for mer effektiv drift og bedre utnyttelse av tilgjengelige ressurser, samtidig som brukerne får tilgang til et mer samlet tjenestetilbud.

Budsjettkonsekvens

Det er ikke innarbeidet en investeringsramme pr i dag. Eventuelle finansieringskostnader i form av renter og avdrag beregnes og innarbeides i økonomiplan i forbindelse med låneopptak og endelig finansieringsplan.

Etablering av 2 småhus for rus- og psykisk helseformål, hardbruk

For å styrke kommunens boligtilbud til personer med sammensatte rus- og psykiske helseutfordringer foreslås det å etablere to småhus med bruksareal på om lag 50 m². Boligene planlegges med robuste og slitesterke løsninger tilpasset målgrupper med omfattende oppfølgingsbehov.

Tiltaket bygger på erfaring om at personer med lav boevne ofte oppnår bedre mestring og større mulighet for positiv utvikling når de bor i egne boliger fremfor i samlokaliserte botilbud med andre i tilsvarende livssituasjon. Egen bolig kan bidra til økt stabilitet, selvstendighet og bedre forutsetninger for å lykkes med oppfølging og utvikling over tid.

Vurdering

Etablering av småhus er et målrettet boligtiltak som kan bidra til å forebygge boligbrudd, redusere behovet for mer omfattende tiltak og styrke den enkeltes mulighet til å mestre egen bosituasjon. Boligene vil gi kommunen større fleksibilitet i boligporteføljen og et mer differensiert tilbud til brukere med særlige behov.

Budsjettkonsekvens

Det innarbeides en investeringsramme på 6,5 mill. kroner til etablering av to småhus for rus- og psykisk helseformål. Eventuelle kostnader knyttet til finansiering i form av renter og avdrag innarbeides i økonomiplanen etter endelig finansieringsvedtak.

Etablering av småhus for rus- og psykisk helseformål

For å styrke kommunens boligtilbud til personer med sammensatte rus- og psykiske helseutfordringer foreslås det å etablere to småhus med bruksareal på om lag 50 m². Boligene planlegges med robuste og slitesterke løsninger tilpasset målgrupper med omfattende oppfølgingsbehov.

Tiltaket bygger på erfaring om at personer med lav boevne ofte oppnår bedre mestring og større mulighet for positiv utvikling når de bor i egne boliger fremfor i samlokaliserte botilbud med andre i tilsvarende livssituasjon. Egen bolig kan bidra til økt stabilitet, selvstendighet og bedre forutsetninger for å lykkes med oppfølging og utvikling over tid.

Vurdering

Etablering av småhus er et målrettet boligtiltak som kan bidra til å forebygge boligbrudd, redusere behovet for mer omfattende tiltak og styrke den enkeltes mulighet til å mestre egen bosituasjon. Boligene vil gi kommunen større fleksibilitet i boligporteføljen og et mer differensiert tilbud til brukere med særlige behov.

Budsjettkonsekvens

Det innarbeides en investeringsramme på 6,5 mill. kroner til etablering av to småhus for rus- og psykisk helseformål. Eventuelle kostnader knyttet til finansiering i form av renter og avdrag innarbeides i økonomiplanen etter endelig finansieringsvedtak.

Nytt dagsenter Mestringsenheten

Dagens lokaler er ikke tilstrekkelig tilpasset utviklingen i brukergruppens behov eller behovet for et mer differensiert tjenestetilbud innen rus- og psykisk helsefeltet. Det er behov for lokaler som i større grad understøtter både individuelle oppfølgingsløp, forebyggende arbeid og gruppebaserte tilbud.

Etablering av et nytt dagsenter vil legge til rette for samlokalisering av dagtilbud, frisklivs- og mestringstjenester samt lavterskeltilbud for personer med ulike bistandsbehov. Formålet er å styrke forebyggende innsats, bidra til økt mestring og livskvalitet, samt redusere risikoen for utvikling av mer omfattende helseutfordringer.

De nye lokalene vil gi bedre muligheter for fleksibel bruk av arealer, tilpassede aktivitetstilbud og gjennomføring av gruppebaserte tiltak som fremmer sosial deltakelse, egenmestring og recovery.

Vurdering

Tiltaket vil styrke kommunens tilbud innen rus og psykisk helse ved å tilby lokaler som er tilpasset dagens og framtidige behov. Et moderne og funksjonelt dagsenter vil bidra til økt kvalitet i tjenestene, bedre samhandling mellom ulike tilbud og mer målrettet forebyggende arbeid. Tidlig innsats og tilgjengelige lavterskeltilbud kan over tid redusere behovet for mer omfattende helse- og omsorgstjenester.

Budsjettkonsekvens

Det innarbeides en investeringsramme på 15,0 mill. kroner til etablering av nytt dagsenter for Mestringsenheten. Eventuelle kostnader knyttet til finansiering i form av renter og avdrag innarbeides i økonomiplanen etter endelig investerings- og finansieringsvedtak.

Renovering Rypefjord sykehjem

Det er gjennomført et forprosjekt for å kartlegge nødvendige renoverings- og utbedringstiltak ved Rypefjord sykehjem. Forprosjektet viser et betydelig vedlikeholds- og oppgraderingsbehov for å sikre hensiktsmessige lokaler og framtidsrettet drift.

Vurdering

Med utgangspunkt i forprosjektet er den totale investeringskostnaden estimert til om lag 87,8 mill. kroner inkludert merverdiavgift. Etter forventet tilskudd fra Husbanken på om lag 26,0 mill. kroner vil netto investeringskostnad for Hammerfest kommune utgjøre om lag 61,8 mill. kroner.

Investeringen vil medføre årlige finansieringskostnader i form av renter og avdrag på anslagsvis 4,0 mill. kroner. Tilskudd fra Husbanken er ikke endelig innvilget, og endelig investeringskostnad vil kunne påvirkes av videre prosjektering og gjennomføring.

Budsjettkonsekvens

Det innarbeides økte driftsutgifter på 4,0 mill. kroner årlig til dekning av renter og avdrag knyttet til investering i renovering av Rypefjord sykehjem. Investeringen forutsetter låneopptak og forventet medfinansiering gjennom tilskudd fra Husbanken.

Teknisk, drift og eiendom

Innledning

Sektor Teknisk drift og eiendom har ansvar for en stor del av den grunnleggende infrastrukturen som innbyggere, næringsliv og kommunale tjenester er avhengige av hver dag. Sektoren forvalter kommunens bygg, veier, vann- og avløpsanlegg, kommunale uteområder og idrettsanlegg. Gjennom sikker og effektiv drift skal sektoren bidra til at Hammerfest er et attraktivt sted å bo, arbeide og etablere næringsvirksomhet.

En velfungerende teknisk infrastruktur er en grunnleggende forutsetning for gode kommunale tjenester, folkehelse, beredskap og samfunnssikkerhet. Innbyggere og næringsliv forventer trygge veier, pålitelige vann- og avløpstjenester og gode offentlige bygg. Samtidig skal kommunen ivareta verdier som er bygget opp gjennom mange år og sikre at investeringer og vedlikehold gjennomføres på en bærekraftig måte.

Lovpålagte og grunnleggende tjenester skal prioriteres først. I budsjettet vektlegges derfor kommunens kjerneoppgaver, samtidig som ressursene skal brukes best mulig. Endringer i befolkning, behov og økonomiske rammer gjør det nødvendig å tilpasse bemanning, organisering og tjenestetilbud fortløpende.

Sektoren står overfor betydelige utfordringer knyttet til et økende vedlikeholdsbehov, aldrende infrastruktur, strengere myndighetskrav og behov for klimatilpasning. Endrede værforhold og økte krav til beredskap og samfunnssikkerhet stiller større krav til planlegging, drift og investeringer. Samtidig skal sektoren bidra til å redusere klimagassutslipp og fremme bærekraftige løsninger innen energi, transport, arealbruk og ressursforvaltning.

For å møte framtidens behov må kommunen utnytte ressursene bedre, prioritere tiltak som gir størst verdi og arbeide målrettet med effektivisering og digitalisering. Bedre utnyttelse av teknologi, digitale arbeidsprosesser og systematisk forvaltning av kommunens eiendommer og anlegg skal bidra til høyere kvalitet, bedre beslutningsgrunnlag og mer kostnadseffektiv drift.

Teknisk drift og eiendom bidra til å realisere kommunens mål om vekst, attraktivitet og bærekraftig utvikling. God samhandling med innbyggere, næringsliv, politikere og offentlige myndigheter vil være avgjørende for å lykkes med dette arbeidet.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Budsjett 2026	Rev.budsjett 2026	Økonomiplan			
			2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	101 220	121 812	104 211	104 661	104 661	104 661
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	109 299	124 025	119 035	112 535	113 035	113 035
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	33 390	33 348	34 290	34 290	34 290	34 290
Overføringsutgifter	18 820	18 820	18 816	18 816	18 816	18 816
Sum Driftsutgifter	262 730	298 006	276 351	270 301	270 801	270 801

Økonomiplan 2027-2030 (kommunedirektørens forslag)

	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2026	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-153 029	-154 665	-154 680	-154 980	-154 980	-154 980
Refusjoner	-17 470	-23 269	-17 935	-17 935	-17 935	-17 935
Sum Driftsinntekter	-170 499	-177 934	-172 615	-172 915	-172 915	-172 915
Sum	92 230	120 071	103 736	97 386	97 886	97 886

Beskrivelse av dagens virksomhet

Oppgavene til sektor teknisk drift og eiendom er i hovedsak knyttet forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) og kommunal infrastruktur som bygninger, veier og ledningsnett for vann og avløp. Sektorens stab består av rådgivere og prosjektledere som leder og følger opp ulike prosjekter innenfor sentral infrastruktur, bygg og anlegg. Sektoren er også kommunens forurensningsmyndighet.

- **Fagstab TDE** - Sektorens overordnede ledd som ledelse og faglig støtte til virksomhetene. Dette innebærer ressurskontroll, faglig utvikling, samt oppfølging av ansvar og oppgaver. Kommunens beredskapskoordinator finnes i denne fagstaben. Fagstaben har ansvar for bygge- og anleggsprosjekter, samt oppfølging av disse. Dette omfatter planlegging, iverksettelse, oppfølging og kontroll.
- **Eiendom** - Forvalter kommunens boliger og formålsbygg. Virksomheten har også ansvar for tjenester innen boligpolitikk og økonomisk rådgivning. Ansvarsområdet er også drift og vedlikehold av boliger og formålsbygg.
- **Renholdstjenesten** - Virksomheten er den som har flest ansatte. Oppgavene er primært renhold av kommunens formålsbygg, men omfatter også et vaskeri.
- **Teknisk drift** - Hammerfest kommune forestår nær alt sommervedlikehold og det meste av vintervedlikehold av kommunale veier. Vintervedlikehold er delvis satt bort til private aktører. Virksomheten ivaretar også fjernvarme og gatelys for kommunale veianlegg. Drift og vedlikehold av infrastrukturen på vann og avløp. Virksomheten ivaretar drift og utleie av kommunens idrettsanlegg, folkebad og torgplasser, parker og lekeplasser, turløyper og skuterløyper.
- **Brann og Redning** - Hammerfest har et kasernert brannvesen med fem ansatte på vakt til enhver tid. Kvalsund har døgnskuttet beredskap, (dreivende brannvakt). I tillegg kommer overordnet vakt. Under virksomheten hører også tilsyn og feiing.

Økonomiplan 2027-2030 (kommunedirektørens forslag)

Kostra-analyse

	Hammerfest 2024	Hammerfest 2025	Alta	Sør- Varanger	Kostragruppe 08
Prioritet					
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, i kr. pr. i (B) *) **)	639	544	562	211	522
Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr) *)	27 290	33 654	7 733	22 556	20 894
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater *)	58	385	919	1 043	1 601
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	312 398	298 845	180 507	132 745	198 161
Netto driftsutgifter per innbygger (332) kommunale veier (B) *) **)	4 248	4 066	1 856	2 095	2 530
Netto driftsutgifter per innbygger (338) forebygging av branner og andre ulykker (B) *) **)	319	235	99	116	153
Netto driftsutgifter per innbygger (339) beredskap mot branner og andre ulykker (B) *) **)	2 504	2 554	1 454	2 175	1 473
Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) *) **)	5	140	15	125	363
Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B) *) **)	1 121	956	1 262	1 557	738
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B) *) **)	2 824	2 789	1 552	2 291	1 626
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B) *) **)	-555	-588	1 156	-74	19
Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B) *)	618	560	343	224	531
Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)	1,3	1,5	0,6	0,8	1,0
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	10,8	11,0	6,3	7,5	7,3
Samlet areal på kommunale idrettsbygg i kvadratmeter per innbygger (B)	2,3	2,3	0,7	1,2	1,0
Samlet areal på kommunale kulturbygg i kvadratmeter per innbygger (B)	0,7	0,7	0,4	0,4	0,5
Produktivitet					
Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	127	56	62	86	108
Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per elev (B)	33,3	35,0	26,1	34,6	24,9
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	686	666	549	976	673
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	1,67	2,11	1,04	1,23	
Dekningsgrad					
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger	13,60	13,61	10,28	15,78	12,96
Utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater av totale nto. dr.utg. til kommunale veier og gater (prosent)	3,7 %	7,1 %	25,9 %	38,9 %	17,1 %
Økonomi					
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr) *)	6	27	47	71	95
Andre nøkkeltall					
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke (B)	7,8 %	8,4 %	4,0 %	38,2 %	29,9 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Den økonomiske situasjonen i kommunen vil også i 2027 prege sektor teknisk drift og eiendom. Samtidig som sektoren har ansvar for å forvalte store verdier og levere samfunnskritiske tjenester, er det begrenset økonomisk handlingsrom til å møte et økende behov for vedlikehold, utskifting og utvikling av kommunal infrastruktur. Dette krever tydelige prioriteringer og en balansert tilnærming mellom løpende drift, vedlikehold og nødvendige investeringer.

Kommunens bygg, veier og vann- og avløpsanlegg representerer betydelige verdier som må forvaltes på en langsiktig og bærekraftig måte. Deler av bygningsmassen og infrastrukturen er aldrende og vil i årene fremover kreve økt oppmerksomhet for å opprettholde funksjonalitet, sikkerhet og tjenestekvalitet. Samtidig gir klimaendringer, strengere myndighetskrav og økt fokus på samfunnssikkerhet og beredskap nye krav til både planlegging, drift og investeringer.

For å møte disse utfordringene gjennomførte kommunen i 2025 en omorganisering av sektoren. De organisatoriske endringene har lagt grunnlag for en mer helhetlig forvaltning av kommunens eiendommer, infrastruktur og tekniske tjenester. Samtidig vurderes det fortsatt å være et potensial for ytterligere effektivisering gjennom bedre samordning av arbeidsprosesser, tydeligere prioriteringer, økt digitalisering og mer systematisk ressursutnyttelse på tvers av virksomhetene.

Teknologi og digitalisering vil være viktige virkemidler for å styrke sektoren i årene som kommer. Bedre bruk av digitale verktøy innen forvaltning, drift, vedlikehold og prosjektstyring skal bidra til mer effektive arbeidsprosesser, bedre beslutningsgrunnlag og mer målrettet bruk av tilgjengelige ressurser. Sektoren vil også arbeide videre med å utvikle kompetansen hos medarbeiderne og sikre nødvendig kapasitet innen sentrale fagområder.

Samtidig skal sektor teknisk drift og eiendom bidra aktivt til kommunens samfunnsutvikling gjennom bærekraftig forvaltning og utvikling av arealer, bygg og infrastruktur. Sektoren har gjennom sine ansvarsområder en viktig rolle i kommunens folkehelsearbeid. Ved planlegging, drift og utvikling av kommunale bygg, uteområder, veier og annen infrastruktur skal det legges vekt på løsninger som fremmer trygge og gode oppvekstmiljø, legger til rette for hverdagsaktivitet og møteplasser, og sikrer tilgjengelighet og likeverdige muligheter for deltakelse. Dette understøtter kommunens fire hovedsatsingsområder for folkehelse: oppvekstmiljø, hverdagsaktivitet, relasjoner og likeverdige levevilkår. God samhandling med innbyggere, næringsliv, politikere og offentlige myndigheter vil være avgjørende for å sikre gode og effektive løsninger og legge til rette for helse, trivsel, attraktivitet og utvikling i Hammerfest kommune.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	92 230	92 230	92 230	92 230
Sum Vedtak forrige periode	-163	37	537	537
Lønns- og prisvekst				
Andre tiltak	1 863	1 863	1 863	1 863
Sum Lønns- og prisvekst	1 863	1 863	1 863	1 863
Sum Sentrale justeringer	5 756	6 206	6 206	6 206
Konsekvensjustert budsjett	7 456	8 106	8 606	8 606
Konsekvensjustert ramme	99 686	100 336	100 836	100 836
Politisk vedtak				
Renovering av Forsølsveien	7 000	0	0	0
Sum Politisk vedtak	7 000	0	0	0
Innsparingstiltak				
Nedtak i stillinger renhold	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Redusere utgifter til husleie	-250	-250	-250	-250
Sum Innsparingstiltak	-1 750	-1 750	-1 750	-1 750
Nye tiltak				
Økte leieinntekter eiendom	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Sum Nye tiltak	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Nye tiltak og realendringer budsjett	4 050	-2 950	-2 950	-2 950
Ramme 2027-2030	103 736	97 386	97 886	97 886

Sammendrag budsjett

Budsjettendringene i teknisk drift og eiendom er preget av innsparinger gjennom kutt i stillinger i renholdstjenesten og økte leieinntekter knyttet til overtakelse av boliger fra Statens vegvesen. I budsjettprosessen for øvrig er det spilt inn og drøftet tiltak som en har funnet rom for innenfor eksisterende budsjettammer. Likevel er det ikke funnet rom for periodisk kjøretøykontroll for høyderedskapen og utskifting av banedekke på Breidablikk stadion.

Prioriteringer innenfor eksisterende rammer blir viktig i året som kommer og vil danne et godt grunnlag for handlingsrom knyttet til reduserte kostnader og videreutvikling av inntekspotensiale senere i økonomiplanperioden og i neste års budsjettprosess.

Politisk vedtak

Renovering av Forsølsveien

Saken ble bestilt av kommunestyret i sak 85/25 behandler i juni 2025 med følgende tekst:

- Kommunestyret vedtar at det gjennomføres total rehabilitering av Forsølsveien, fra Fugleneskrysset til Gnistveien. Rehabiliteringen innebærer nye fortau og nytt veidekke. Det settes av kr 10 mill. til formålet, som finansieres gjennom bruk av disposisjonsfondet.

Renovering av Forsølsveien vil skje i løpet av sommeren. Den opprinnelig tiltenkte veikostnaden på kr 10 mill. ble bearbeidet gjennom vinteren. Prosjektet tar nå med seg vann og avløpsrenovering i nedre og øvre del og det samarbeides med Lucerna som fornyer sitt nett

Økonomiplan 2027-2030 (kommunedirektørens forslag)

samtidig. De ulike aktørene betaler sine andeler selv. Etter en vurdering har behovet for tilførte vei midler endret seg fra kr 10 mill. til kr 7 mill.

For å være i stand til å gjennomføre prosjektet i løpet av 2026 har administrasjon behov for å få en godkjenning fra kommunestyret for å bruke midlene i 2026.

Etter en forsinket anbudskonferanse i år, ble det besluttet at det var for sent å videreføre prosjektet i 2026. Det ble utstedt en anmodning om å overføre bevilgningen til 2027.

Innsparingstiltak

Nedtak i stillinger renhold

Kutt i tre stillinger renholdstjenesten som følge av oppdaterte renholdsplaner og nytt renholdsprogram

Redusere utgifter til husleie

Vann og avløp sier opp sin leieavtale på lager i Svartfjellveien og flytter inn i garasjen under gamle BUP ved gamle sykehuset.

Årlig husleie reduseres med kr 250.000, -

Nye tiltak

Økte leieinntekter eiendom

Hammerfest kommune har overtatt flere boenheter i 2026 og forventer økte leieinntekter i 2027 og fremover.

Ønskede tiltak

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2027	2028	2029	2030
Periodisk hovedkontroll høyderedskap	Nytt tiltak	1 500	0	0	0
Rehabilitering av Breidablikk kunstgressbane	Nytt tiltak	3 000	0	0	0
Sum		4 500	0	0	0

Nye tiltak

Periodisk hovedkontroll høyderedskap

Gjennomføring av periodisk hovedkontroll av stige bilen.

Rehabilitering av Breidablikk kunstgressbane

Breidablikk kunstgressbane er overmoden for nytt kunstgress. Tiltaket var tidligere politisk vedtatt, men midlene ble trukket inn i forbindelse med krevende kommuneøkonomi. Banen er i tillegg til Indrefjord

Økonomiplan 2027-2030 (kommunedirektørens forslag)

ILs foretrukne kamparena sommerstid også en viktig del av Fjordtun skoles skolegård. Tiltaket vil gi 1.250.000 i spillemidler. Disse kan det ta flere år før man får utbetalt.

Tiltaket betyr også at man går bort fra miljøfarlig gummigranulat.

Investeringstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Teknisk, drift og eiendom					
Hovedplan vann og avløp	30 000	40 000	40 000	40 000	150 000
Kollektivtiltak	300	300	300	300	1 200
Kommunehuset - investeringstiltak 2027	950	0	0	0	950
Ny brannstasjon	94 000	0	0	0	94 000
Ombygging og renovering av Kvalsund kommunehus	1 000	13 000	0	0	14 000
Opparbeidelse av boligområde (B20) i Indrefjorddalen	5 000	10 000	0	0	15 000
Rehabilitering kommunale veier	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Rypefjord Marina- Utbyggingsavtale	7 100	0	1 200	0	8 300
Trafikksikkerhetstiltak	200	200	200	200	800
Sum Teknisk, drift og eiendom	139 550	64 500	42 700	41 500	288 250

Investeringsbudsjett

Hovedplan vann og avløp

Investeringsbeløpet til VA-prosjekter ble redusert fra 40 til 15 millioner kroner i 2024, og nivået ble videreført i 2025. I pågående arbeid med ny hovedplan VA, er det utarbeidet en handlingsplan for hvilke tiltak som er nødvendig å utføre med opptrapping til 20 mill. i 2026, 30 mill. i 2027 og 40 mill. i årene 2028 og 2029. Hovedplan i sin helhet fremlegges til behandling vår 2026.

Kollektivtiltak

Denne belyser tilstanden på veier og bruer og er basert på vedtatt virksomhetsplan vei 2020-2027 som inneholdt handlingsplan til 2024. I tillegg er tilstandsrapport Vei og bruer i distriktet, behandlet i 2023, en del av saksgrunnlaget. Saken vil vise administrasjons vurderinger knyttet til prioritering og angi økonomiske rammer for 2026 og 2027. Deretter skal hele planen revurderes.

Kommunehuset - investeringstiltak 2027

1. Skråstilling av vannbrett på vinduer i 2., 3. og 4. etasje

Ombygging av 67 vannbrett for å endre utformingen og funksjonen. Hensikten er å hindre at måker får muligheten til å etablere seg på vannbrettene, og dermed redusere fugleforurensning og belastningen på arbeidsmiljøet.

2. Tiltak på takrenner

Det er takrenner på bygget i dag. Det planlegges å etablere en løsning som hindrer måker i å få tilgang til takrennene og etablere seg der. Tiltaket innebærer ikke arbeid eller utskifting av selve takrennene. Løsningen er foreløpig under utredning, og endelig utforming er ikke fastlagt.

3. Ombygging og etablering av ventilasjonskanaler i deler av 1. og 2. etasje

Etter ombygginger og endringer i rominndelingen gjennom årene mangler det ventilasjonskanaler i deler av lokalene. Tiltaket gjelder derfor en ombygging av ventilasjonsanlegget for å tilpasse det til dagens rominndeling og sikre ventilasjon i berørte arealer.

Ny brannstasjon

Nåværende brannstasjon har omfattende avvik som ikke lar seg lukke i dagens lokaler. Planlagt etablering av ny brannstasjon er i full gang, enten som frittstående bygg eller som en del av et beredskapssenter på Storsvingen.

Investeringsprosjektet er foreslått påbegynt i 2025.

Ombygging og renovering av Kvalsund kommunehus

Ombygging og renovering av Kvalsund kommunehus

“Som følge av sak KS 52/23 Innbyggersentrum i Kvalsund”;

Økonomiplan 2025-2028 med oppdatert budsjett for tiltaket:

Ombygging av Kvalsund kommunehus 1. etasje for å muliggjøre flytting av lege, helsestasjon og fysioterapi fra eksisterende lokaler.

Opparbeidelse av boligområde (B20) i Indrefjorddalen

Boligområde B20 i Indrefjorddalen er under planlegging, og detaljplanen forventes endelig vedtatt i løpet av 2026 eller tidlig 2027. Planen vil gi 13 boligtomter. Foreløpig kostnadsoverslag viser at opparbeidelse av området vil bli på kr.13-15 millioner. Før endelig kostnadsoverslag må utbyggingen detaljprosjekteres. Dette er det boligområdet i Hammerfest/Rypefjord som raskest kan klargjøres for bygging og det foreslås derfor satt av kr.15 millioner fordelt på årene 2027-28. Forventet inntekt ved bygging fra 2027-28.

Rehabilitering kommunale veier

Handlingsplan for kommunale veier 2026-2027 legges frem til politisk behandling i november, altså før endelig budsjettbehandling.

Denne belyser tilstanden på veier og bruer og er basert på vedtatt virksomhetsplan vei 2020-2027 som inneholdt handlingsplan til 2024.

I tillegg er tilstandsrapport Vei og bruer i distriktet, behandlet i 2023, en del av saksgrunnlaget. Saken vil vise administrasjons vurderinger knyttet til prioritering og angi økonomiske rammer for 2026 og 2027. Deretter skal hele planen revurderes.

Rypefjord Marina- Utbyggingsavtale

Utbyggingsavtale for Rypefjord Marina ble behandlet i kommunestyret 10.06.2021 hvor det ble vedtatt å inngå avtale, og at kommunens andel i forbindelse med gjennomføring av avtalen skulle innarbeides i budsjett 2022, økonomiplan 2022 – 2025. Deretter ble avtalen revidert med prisjusterte summer i 2025 etter politisk vedtak.

Utbyggingen av Rypefjord Marina har tatt tid, men prosjektet startet opp med aktivitet i 2026. Det er derfor nødvendig å legge inn våre økonomiske forpliktelser i utbyggingsavtalen for 2027 og 2029, totalt 8.3 million.

Trafikksikkerhetstiltak

Det er behov for trafikksikkerhetsarbeid i kommunen. Investering i trafikksikkerhetstiltak på kommunalt nivå utløser tilskuddsmidler fra sentrale myndigheter.

Det settes ikke av midler til dette i 2024, og fra 2025 tas tidligere årlig bevilgning på 500 000,- ned til 100 000,-.

Ønskede investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum Økonomiplan
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Teknisk, drift og eiendom					
Dataverktøy for vei	1 500	0	0	0	1 500
Detaljprosjektering av boligområde B10- Høyden	1 000	0	0	0	1 000
Hjullaster	3 750	0	0	0	3 750
Investeringer brann- og redning - FLAIM Trainer system	1 200	0	0	0	1 200
Investeringer brann- og redning - Ny innsatslederbil	1 500	0	0	0	1 500
Investeringer brann- og redning - Ny tankvogn	0	7 000	0	0	7 000
Investeringer brann- og redning - Øvelsestårn ny brannstasjon	7 000	0	0	0	7 000
Opparbeidelse av boligområde på Stornes (B18)	40 000	40 000	0	0	80 000
Ravo 540 kostebil	3 280	0	0	0	3 280
Snøskjerner	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
To stk. snøscootere	560	0	0	0	560
Sum Teknisk, drift og eiendom	60 790	48 000	1 000	1 000	110 790

Ønskede investeringer

Dataverktøy for vei

Kommunen trenger et verktøy for å ha oversikt, kontroll og et godt beslutningsgrunnlag for kommunale veier og når og hvordan de bør vedlikeholdes for å ikke påføre oss selv for store kostnader og/eller uforsvarlige veier. Hvis det skal satses på veivedlikehold i årene framover er dette et faglig og økonomisk forsvarlig tiltak.

Detaljprosjektering av boligområde B10- Høyden

I økonomiplan 2024 – 2027 var området forutsatt utbygd i 2025-26, og at detaljprosjektering skulle skje i 2024. Men i kommunestyrevedtak av 20.06.24. (98/24) ble det vedtatt å omdisponere detaljprosjekteringsmidlene til detaljregulering av boligområde på Stornes. I samme sak ble det vedtatt

at det i arbeidet med økonomiplanen for 2025-28, skulle gjøres en ny vurdering av om B10 skal utbygges.

Det foreslås at opparbeidelse av området utsettes på ubestemt tid, og at Stornes prioriteres utbygd før B10. Det var satt av kr. 1 million i 2027 til detaljprosjektering av boligområdet og vannforsyning til Høyden etter kommunestyrets vedtak. Denne er nå flyttet over på ønskede tiltak.

Hjullaster

Salg av L-120F 2008 mod til fordel for ny hjullaster i henhold til utskiftingsplan for store kjøretøy.

Investeringer brann- og redning - FLAIM Trainer system

Hammerfest brann og redning ønsker å anskaffe FLAIM Trainer for å øke mengden og kvaliteten på trening innen røyk- og kjemikaliedykking. Systemet gjør det mulig å gjennomføre realistiske og repeterbare treningsscenarioer på egen brannstasjon, uten behov for omfattende rigging, transport eller leie av eksterne treningsfasiliteter. Dette gir mulighet for hyppigere trening, samtidig som belastningen på den ordinære beredskapen reduseres. Anskaffelsen vil kunne gi lavere kostnader til ekstern trening, mindre tidsbruk og bedre utnyttelse av mannskapet. FLAIM Trainer vil være et supplement til praktisk varm røykdykkertrening og vil kunne dekke en betydelig del av den nødvendige repetisjonstreningen på en mer kostnadseffektiv måte. Investeringen vurderes derfor å gi økt treningskapasitet og bedre kompetanseutvikling, samtidig som den kan redusere ressurs- og kostnadsbehovet knyttet til deler av dagens treningsaktivitet. Systemet vil også kunne gi oss mulighet til noe inntjening om man får til samarbeid med andre aktører.

Investeringer brann- og redning - Ny innsatslederbil

Det er behov for å anskaffe ny innsatslederbil. Dagens bil har høy kjørelengde og benyttes på en stor andel av brannvesenets utrykninger i hele kommunen, den høye bruken medfører økende vedlikeholds- og driftskostnader. Ved å anskaffe ny innsatslederbil kan dagens bil flyttes til beredskapen og benyttes som hjemmевaktsbil for Kvalsund hvor det skal ansettes fire nye på hjemmевakt jfr. brannordning. Dette vil gi en bedre utnyttelse av eksisterende kjøretøy og redusere behovet for å anskaffe ytterligere en bil. Som hjemmевaktsbil i Kvalsund vil kjørelengden normalt være betydelig lavere enn for en innsatslederbil, og kjøretøyet kan derfor ha flere års praktisk brukstid igjen. Investeringen innebærer dermed ikke bare utskifting av et kjøretøy med høye driftskostnader, men også en gjenbruksløsning som forlenger levetiden på eksisterende materiell og reduserer behovet for ekstra nyanskaffelser.

Investeringer brann- og redning - Ny tankvogn

Det er behov for å anskaffe ny tankvogn som erstatning for dagens kjøretøy, som nå er 16 år gammelt. Selv om tankvognen ikke har spesielt høy kjørelengde, ser vi at vedlikeholds- og reparasjonskostnadene er økende som følge av kjøretøyets alder. En utskifting nå vil gi et mer driftssikkert kjøretøy og redusere risikoen for uforutsette reparasjoner og driftsstans. Dette er særlig viktig for et kjøretøy som inngår i brannvesenets beredskap og har en viktig funksjon ved hendelser hvor tilgang på vann er begrenset.

Dagens tankvogn har samtidig lav kjørelengde og fortsatt god restverdi, noe som gir gode muligheter for å få solgt bilen. Ved å selge kjøretøyet mens det fortsatt har en attraktiv markedsverdi, kan salgsinntekten benyttes som delfinansiering av ny tankvogn. En utskifting på nåværende tidspunkt vil

derfor kunne være økonomisk fordelaktig ved at kommunen unngår en periode med stadig økende vedlikeholdskostnader, samtidig som dagens kjøretøy kan realisere en høyere salgsverdi enn ved en senere utskifting. Investeringen vil gi økt driftssikkerhet, lavere risiko for uforutsette kostnader og en bedre forutsigbarhet for brannvesenets kjøretøypark.

Investeringer brann- og redning - Øvelsestårn ny brannstasjon

Øvelsestårn ny brannstasjon

Tiltaket ble tatt ut av eksisterende prosjekt ny brannstasjon.

Et branntårn vil gi Hammerfest brann og redning en permanent og tilgjengelig treningsarena for praktisk øving på blant annet tauredning, arbeid i høyden, røykfylte trappeløp, evakuering og andre krevende redningsoppgaver.

En egen øvingsfasilitet vil gjøre det mulig å gjennomføre hyppigere og mer effektiv trening av alle vaktlag uten omfattende transport, rigging og leie av eksterne fasiliteter. Dette gir bedre utnyttelse av mannskapenes arbeidstid og reduserer kostnadene knyttet til ekstern trening. Branntårnet vil samtidig legge til rette for videre utvikling av Hammerfest brann og redning som regional kompetanse- og beredskapspartner.

Opparbeidelse av boligområde på Stornes (B18)

Reguleringsplanarbeidet for boligområdet på Stornes er i gang, og forventes ferdig i løpet av 2026. Etter at planarbeidet er ferdig, må det gjennomføres detaljprosjektering. Denne vil igjen danne grunnlag for beregning av utbyggingskostnadene for boligfeltet. Det betyr at det vil være mulig å starte opparbeidelse av feltets infrastruktur (vei, vann, avløp, osv.) i løpet av 2027, og bygging av boliger i 2028. Det foreslås det avsatt 40 millioner i 2027 og 40 millioner i 2028 til opparbeidelse av området.

Når inntekten kommer vil være avhengig av om man går for en helhetlig eller delvis utbygging. Vi forventer at inntekten, kommer med kr. 5 mill for 2028 og kr. 5 mill for 2029.

Ravo 540 kostebil

Utskifting og innbytte av eksisterende kostebil fra 2003. Benyttes i sentrumsgater som for å rengjøre måkeskit og reinskitt. Sommeren 2026 ble ikke ravoen benyttet grunnet store tekniske feil, med dertil dårligere kosting i sentrum.

Pris inkl. innbytte av eksisterende bil 3.280.000, -

Snøskjermer

Etter flere år med innsparinger og manglende midler har ødelagte snøskjermer blitt plukket ned. Dette må ses i sammenheng med skredsikringsplan.

To stk. snøscootere

To stk. snøskutere for å kunne drifte alle vannverk raskt, trygt og effektivt. Grunnet sykehuset har kommunen krav på seg å sikre vannforsyning innen en time etter feil/stans oppstå. Da må vi komme oss raskt fram vinterstid til vannverk. Ved øvrige tilsyn, vedlikeholdsarbeid og vannprøver må det være to

stk. på hver sin skuter på jobb. Dette om det skulle skje noe med den ene. PIF vil bruke den ene av disse skuterne når de er ledig til å sporsette stadion, Storsvannet og lysløype mellom Baksalen og Jansvannet.